18795

02013342109050048

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ **Αρ. Φύλλου 1334**

21 Σεπτεμβρίου 2005

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθ. Η.Π.38638/2016 (1)

Οριακές και κατευθυντήριες τιμές για τις συγκεντρώσεις όζοντος στον ατμοσφαιρικό αέρα, σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της οδηγίας 2002/3/ΕΚ «σχετικά με το όζον στον ατμοσφαιρικό αέρα» του Συμβουλίου της 12ης Φεβρουαρίου 2002 των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ - ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ - ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ ΚΑΙ ΔΗΜ. ΕΡΓΩΝ - ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ - ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του άρθρου δεύτερου του ν.2077/1992 «Κύρωση Συνθήκης για την Ευρ. Ένωση ...» (Α΄ 136) και τις διατάξεις των άρθρων 1 και 2 (παρ.1ζ) του ν. 1338/1983 «Εφαρμογή του Κοινοτικού Δικαίου» (Α΄ 34) όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 6 του ν. 1440/1984 «Συμμετοχή της Ελλάδας στο κεφάλαιο, στα αποθεματικά και στις προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων στο κεφάλαιο της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Άνθρακος και Χάλυβος και του Οργανισμού Εφοδιασμού ΕΥΡΑΤΟΜ» (Α΄ 70) και του άρθρου 65 του ν. 1892/1990 (Α΄ 101).

2. Τις διατάξεις των άρθρων 7 και 8 του ν.16501986 «Για την προστασία του περιβάλλοντος» (Α΄ 160).

3. Τις διατάξεις του ν.3010/2002 «Εναρμόνιση του ν.1650/1986 με τις οδηγίες 97/11/ΕΚ και 96/61/ΕΚ ... κ.λπ.» (Α΄ 91).

4. Τις διατάξεις του άρθρου 1 (παρ.26) του ν. 3065/2002 «Μεταφορά αρμοδιοτήτων του Υπουργικού Συμβουλίου σε άλλα Κυβερνητικά Όργανα» (Α΄ 251).

5. Τις διατάξεις των άρθρων 23 (παρ. 1) και 24 του ν.1558/1985 «Κυβέρνηση και Κυβερνητικά όργανα» (Α΄ 137) και των 9 και 13 του π.δ/τος 473/1985 «Καθορισμός και ανακατανομή των αρμοδιοτήτων των Υπουργείων» (Α΄ 157).

6. Τις διατάξεις του άρθρου 1 Κεφ. 1 Γ (παρ. 4) του ν.2647/1998 «Μεταβίβαση αρμοδιοτήτων στις περιφέρειες και στην Αυτοδιοίκηση και άλλες διατάξεις» (Α΄ 237).

7. Τις διατάξεις του ν. 2052/1992 «Μέτρα για την αντιμετώπιση του νέφους και πολεοδομικές ρυθμίσεις» (Α΄ 94).

8. Τις διατάξεις του άρθρου 1 (παραγ. 28 και 29) του π.δ/τος 28/28.1.1993 «Καθορισμός αρμοδιοτήτων που διατηρούνται από τον Υπουργό και τις περιφερειακές υπηρεσίες διανομαρχιακού επιπέδου του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων» (Α΄ 9).

9. Την υπ' αριθμ. 3277/209/2000 κοινή υπουργική απόφαση «Καθορισμός γενικών αρχών και αρμόδιων υπηρεσιών για την εκτίμηση και τη διαχείριση της ποιότητας του αέρα του περιβάλλοντος» (Β΄ 180).

10. Την υπ' αριθμ. 29459/1510/2005 κοινή υπουργική απόφαση «Καθορισμός εθνικών ανωτάτων ορίων εκπομπών για ορισμένους ατμοσφαιρικούς ρύπους σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της οδηγίας 2001/81/ΕΚ κ.λπ.» (Β΄ 992).

11. Τις διατάξεις της υπ' αριθμ. 15393/2002 κοινής υπουργικής απόφασης «Κατάταξη δημοσίων και ιδιωτικών έργων και δραστηριοτήτων σε κατηγορίες σύμφωνα με το άρθρο 3 του ν. 1650/86 όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 1 του ν. 3010.2002» (Β΄ 1022).

12. Τις διατάξεις της υπ' αριθμ. 11014/2003 κοινής υπουργικής απόφασης «Διαδικασία προκαταρκτικής περιβαλλοντικής εκτίμησης και αξιολόγησης (ΠΠΕΑ) και έγκρισης περιβαλλοντικών όρων (ΕΠΟ) κ.λπ.» (Β΄ 332).

13. Τις διατάξεις της υπ' αριθμ. 37111/2021/ 2003 κοινής υπουργικής απόφασης «Καθορισμός τρόπου ενημέ-

ρωσης και συμμετοχής του κοινού κατά τη διαδικασία έγκρισης περιβαλλοντικών όρων των έργων και δραστηριοτήτων....κ.λπ.» (Β΄ 1391).

14. Την οδηγία 96/62/ΕΚ του Συμβουλίου της 27ης Σεπτεμβρίου 1996 των Ευρ. Κοινοτήτων «για την εκτίμηση και τη διαχείριση της ποιότητας του αέρα του περιβάλλοντος» (ΕΕL 296/55/21.11.1996) και ειδικότερα τα άρθρα 4 (παρ. 6 και 7) 5, 6, 7, 8, 9,10 και 11 αυτής.

15. Την οδηγία 2002/3/ΕΚ του Συμβουλίου της 12ης Φεβρουαρίου 2002 των Ευρ. Κοινοτήτων «σχετικά με το όζον στον ατμοσφαιρικό αέρα» (ΕΕL 67/14/2002).

16. Τις διατάξεις του άρθρου 90 του Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα Κυβερνητικά Όργανα, που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του π.δ. 63/2005 «Κωδικοποίηση της νομοθεσίας για την κυβέρνηση και τα κυβερνητικά όργανα».

17. Την υπ' αριθμ. 27304/2004 κοινή απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στους Υφυπουργούς Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης» (Β΄ 517).

18. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις της απόφασης αυτής, προκαλείται δαπάνη σε βάρος του Κρατικού Προϋπολογισμού, το ύψος της οποίας δεν μπορεί να καθορισθεί και θα καλυφθεί από τις Δημόσιες επενδύσεις είτε αμιγώς από εθνικούς πόρους είτε μέσω των συγχρηματοδοτούμενων με την Ευρωπαϊκή Ένωση Προγραμμάτων στο πλαίσιο των πιστώσεων που διατίθενται για τις δράσεις και ενέργειες αυτές από τα αντίστοιχα επιχειρησιακά προγράμματα, αποφασίζουμε:

Άρθρο 1
Σκοπός

Με την απόφαση αυτή αποσκοπείται η εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 7 και 8 του ν.1650/1986 και συγχρόνως η συμμόρφωση με την οδηγία 2002/3/ΕΚ του Συμβουλίου της 12ης Φεβρουαρίου 2002 των Ευρ. Κοινοτήτων «σχετικά με το όζον στον ατμοσφαιρικό αέρα» και κατ' επέκταση με την οδηγία 96/62/ΕΙΚ (άρθρα 4 (παρ. 6 και 7) 5,6,7,8,9,10 και 11) του Συμβουλίου της 27ης Σεπτεμβρίου 1996 των Ευρ. Κοινοτήτων «για την εκτίμηση και τη διαχείριση της ποιότητας του αέρα του περιβάλλοντος» που έχουν δημοσιευθεί στην Ελληνική γλώσσα στην Επίσημη Εφημερίδα των Ευρ. Κοινοτήτων ((ΕΕL 67/14/2002) και (ΕΕL 296/55/21.11.1696) αντίστοιχα ώστε να αποφεύγονται, να προλαμβάνονται ή να μειώνονται οι επιβλαβείς επιπτώσεις στην ανθρώπινη υγεία και στο περιβάλλον από τις συγκεντρώσεις, όζοντος στον ατμοσφαιρικό αέρα με:

α) τον καθορισμό μακροπρόθεσμων στόχων, τιμών-στόχων, ορίου συναγερμού και ορίου ενημέρωσης για τις συγκεντρώσεις του όζοντος στον ατμοσφαιρικό αέρα, με σκοπό την αποφυγή, την πρόληψη ή τη μείωση των επιβλαβών επιδράσεων στην ανθρώπινη υγεία και το περιβάλλον,

β) την διασφάλιση της χρήσης κοινών μεθόδων και κριτηρίων για την εκτίμηση των συγκεντρώσεων του όζοντος και, κατά περίπτωση, των προδρόμων του όζοντος (οξείδια του αζώτου και πτητικές οργανικές ενώσεις) στον ατμοσφαιρικό αέρα

γ) την διασφάλιση της συγκέντρωσης επαρκών πληροφοριών για τα επίπεδα του όζοντος στην ατμόσφαιρα και της σχετικής πληροφόρησης του κοινού,

δ) την διασφάλιση ότι, όσον αφορά το όζον, η ποιότητα του ατμοσφαιρικού αέρα διατηρείται εκεί όπου το επίπεδό της είναι ήδη καλό, και βελτιώνεται στις λοιπές περιπτώσεις,

ε) την ενθάρρυνση της αυξημένης συνεργασίας με τα άλλα κράτη μέλη ή τρίτες χώρες, για τη μείωση των τιμών του όζοντος καθώς και την αξιοποίηση των δυνατοτήτων διασυνοριακών μέτρων και την επίτευξη συμφωνίας επί των μέτρων αυτών.

Άρθρο 2
Ορισμοί

Για τους σκοπούς της παρούσας απόφασης νοούνται ως:

1) «ατμοσφαιρικός αέρας»: ο αέρας του εξωτερικού χώρου στην τροπόσφαιρα, με εξαίρεση τους χώρους εργασίας,

2) «ρύπος»: κάθε ουσία που διοχετεύεται άμεσα ή έμμεσα από τον άνθρωπο στον ατμοσφαιρικό αέρα και ενδέχεται να έχει επιβλαβείς επιδράσεις στην ανθρώπινη υγεία ή και γενικά στο περιβάλλον,

3) «πρόδρομες ουσίες του όζοντος»: ουσίες οι οποίες συμβάλλουν στη δημιουργία όζοντος σε επίπεδο εδάφους, μερικές από τις οποίες αναγράφονται στο Παράρτημα VI του άρθρου 12,

4) «επίπεδο»: η συγκέντρωση ενός ρύπου στον ατμοσφαιρικό αέρα ή η απόθεσή του σε επιφάνειες σε δεδομένη χρονική στιγμή,

5) «εκτίμηση»: η μέθοδος που χρησιμοποιείται για τη μέτρηση, τον υπολογισμό, την πρόβλεψη ή την εκτίμηση του επιπέδου ενός ρύπου στον ατμοσφαιρικό αέρα,

6) «σταθερές μετρήσεις»: οι μετρήσεις που πραγματοποιούνται σύμφωνα με το άρθρο 6, παράγραφος 5 της οδηγίας 96/62/ΕΚ,

7) «ζώνη»: οριοθετημένη περιοχή από την αρμόδια αρχή, όπως ορίζεται στην παράγραφο 14 του παρόντος άρθρου.

8) «οικισμός»: ζώνη με συγκέντρωση πληθυσμού άνω των 250000 κατοίκων ή, στις περιπτώσεις όπου η συγκέντρωση πληθυσμού είναι ίση ή μικρότερη των 250000 κατοίκων, ζώνη με πυκνότητα πληθυσμού ανά km2 που δικαιολογεί κατά την κρίση της αρμόδιας αρχής την ανάγκη εκτίμησης και διαχείρισης της ποιότητας του ατμοσφαιρικού αέρα,

9) «τιμή-στόχος»: επίπεδο που καθορίζεται με σκοπό τη μακροπρόθεσμη αποφυγή επιβλαβών επιδράσεων στην ανθρώπινη υγεία ή και το εν γένει περιβάλλον και πρέπει να επιτευχθεί όπου είναι δυνατόν εντός δεδομένης χρονικής περιόδου,

10) «μακροπρόθεσμος στόχος»: η συγκέντρωση όζοντος στον ατμοσφαιρικό αέρα κάτω από την οποία, σύμφωνα με τις υφιστάμενες επιστημονικές γνώσεις, είναι απίθανο να υπάρξουν άμεσες δυσμενείς επιδράσεις στην ανθρώπινη υγεία ή/και το εν γένει περιβάλλον. Ο στόχος αυτός πρέπει να επιτευχθεί μακροπρόθεσμα, εκτός όταν αυτό δεν είναι εφικτό με ανάλογα μέτρα, με σκοπό την παροχή αποτελεσματικής προστασίας για την ανθρώπινη υγεία και το περιβάλλον,

11) «όριο συναγερμού»: το επίπεδο πέραν του οποίου η βραχύχρονη έκθεση εγκυμονεί, για τον εν γένει πληθυσμό, κινδύνους για την ανθρώπινη υγεία και στο οποίο η αρμόδια αρχή λαμβάνει άμεσα μέτρα, όπως προβλέπεται στα άρθρα 6 και 7,

12) «όριο ενημέρωσης»: το επίπεδο πέραν του οποίου η βραχύχρονη έκθεση εγκυμονεί, για ιδιαίτερα ευαίσθητες ομάδες του πληθυσμού, κινδύνους για την ανθρώπινη υγεία και στο οποίο απαιτούνται ενημερωμένες πληροφορίες,

13) «πτητικές οργανικές ενώσεις» (ΠΟΕ): όλες οι οργανικές ενώσεις ανθρωπογενούς και βιογενούς προέλευσης εκτός από το μεθάνιο, που είναι ικανές να παράγουν φωτοχημικά οξειδωτικά μέσω αντιδράσεων με οξείδια του αζώτου παρουσία ηλιακού φωτός.

14) «αρμόδια αρχή» η Διεύθυνση Ελέγχου Ατμοσφαιρικής Ρύπανσης και Θορύβου της Γενικής Διεύθυνσης Περιβάλλοντος του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων (ΥΠΕΧΩΔΕ) και οι αρμόδιες για θέματα Περιβάλλοντος υπηρεσίες της Περιφέρειας σε συνεργασία, όπου απαιτείται σύμφωνα με τις διατάξεις της παρούσας απόφασης, με τα κατά περίπτωση συναρμόδια Υπουργεία και με τις αντίστοιχες αρμόδιες περιφερειακές τους υπηρεσίες, όπως ειδικότερα ορίζεται στο άρθρο 4 της υπ' αριθμ. 3277/209/2000 κοινής υπουργικής απόφασης.

Άρθρο 3
Τιμές-στόχοι
Μέτρα σε περίπτωση υπέρβασης

1. Οι τιμές στόχοι για τις συγκεντρώσεις όζοντος στον ατμοσφαιρικό αέρα για το έτος 2010, αναφέρονται στο μέρος ΙΙ του Παραρτήματος Ι του άρθρου 12 της παρούσας απόφασης.

2. Η αρμόδια κεντρική υπηρεσία Περιβάλλοντος του ΥΠΕΧΩΔΕ καταρτίζει κατάλογο των ζωνών και των οικισμών όπου τα επίπεδα του όζοντος στον ατμοσφαιρικό αέρα, όπως εκτιμώνται σύμφωνα με το άρθρο 9, είναι υψηλότερα από τις οριακές τιμές που αναφέρονται στην παράγραφο 1. Ο κατάλογος αυτός εγκρίνεται από τον Γενικό Διευθυντή Περιβάλλοντος του ΥΠΕΧΩΔΕ.

3. Για τις ζώνες και οικισμούς της παραγράφου 2, το ΥΠΕΧΩΔΕ, μεριμνά για την κατάρτιση και εφαρμογή σχεδίου ή προγράμματος, στο πλαίσιο εφαρμογής της υπ' αριθμ. 29459/1510/2005 κοινής υπουργικής απόφασης, προκειμένου να επιτευχθεί η τιμή-στόχος από την ημερομηνία που ορίζεται στο Τμήμα ΙΙ του Παραρτήματος Ι του άρθρου 12, εκτός εάν αυτό δεν είναι εφικτό με ανάλογα μέτρα. Το εν λόγω σχέδιο ή πρόγραμμα καταρτίζεται σε συνεργασία με την αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και με άλλα κατά περίπτωση συναρμόδια Υπουργεία και εγκρίνεται με απόφαση του Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ μετά από γνώμη των αρμόδιων περιφερειακών υπηρεσιών των Υπουργείων ΠΕΧΩΔΕ και Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης.

4. Όταν στις εν λόγω ζώνες και οικισμούς διαπιστώνεται υπέρβαση των οριακών τιμών και άλλων εκτός του όζοντος ρύπων, το ΥΠΕΧΩΔΕ με την ίδια ως άνω διαδικασία, μεριμνά για την κατάρτιση και την εφαρμογή ολοκληρωμένων σχεδίων ή προγραμμάτων που να καλύπτουν όλους τους εν λόγω ρύπους.

5. Τα σχέδια ή προγράμματα που αναφέρονται στην παράγραφο 3 περιλαμβάνουν τουλάχιστον τις πληροφορίες που απαριθμούνται στο παράρτημα ΙΧ του άρθρου 12, συμπεριλαμβανομένων διοικητικών μέτρων για την μείωση της ρύπανσης της ατμόσφαιρας.

6. Το ΥΠΕΧΩΔΕ και το Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης καθώς και οι αρμόδιες περιφερειακές τους υπηρεσίες, θέτουν στη διάθεση του κοινού τα σχέδια ή προγράμματα καθώς και στους σχετικούς οργανισμούς, όπως περιβαλλοντικούς οργανισμούς, οργανώσεις καταναλωτών, οργανώσεις που εκπροσωπούν τα συμφέροντα ευαίσθητων ομάδων του πληθυσμού και σε άλλους αρμόδιους για την υγεία οργανισμούς.

Άρθρο 4
Μακροπρόθεσμοι στόχοι

1. Οι μακροπρόθεσμοι στόχοι για τις συγκεντρώσεις του όζοντος στον ατμοσφαιρικό αέρα καθορίζονται στο μέρος ΙΙΙ του παραρτήματος Ι του άρθρου 12.

2. Η αρμόδια κεντρική υπηρεσία Περιβάλλοντος του ΥΠΕΧΩΔΕ καταρτίζει κατάλογο με τις ζώνες και τους οικισμούς όπου τα επίπεδα του όζοντος στον ατμοσφαιρικό αέρα, όπως εκτιμώνται σύμφωνα με το άρθρο 9, υπερβαίνουν τους μακροπρόθεσμους στόχους που αναφέρονται στην παράγραφο 1, παραμένουν ωστόσο κατώτερα ή ίσα με τις τιμές-στόχους που παρατίθενται στο τμήμα ΙΙ του παραρτήματος Ι. Ο κατάλογος αυτός εγκρίνεται από τον Γενικό Διευθυντή Περιβάλλοντος του ΥΠΕΧΩΔΕ.

3. Για τις ως άνω ζώνες και οικισμούς, το ΥΠΕΧΩΔΕ σε συνεργασία με τα κατά περίπτωση συναρμόδια Υπουργεία προβαίνει στη λήψη και την εφαρμογή οικονομικά αποδοτικών μέτρων με σκοπό την επίτευξη των μακροπρόθεσμων στόχων. Τα μέτρα που λαμβάνονται είναι, τουλάχιστον, συμβατά με τα σχέδια ή προγράμματα που προβλέπονται στο άρθρο 3 παράγραφοι 3 και 4, και έχουν ως βάση τα μέτρα που λαμβάνονται σύμφωνα με την υπ' αριθμ. 20450/1510/2005 κοινή υπουργική απόφαση και με άλλες σχετικές διατάξεις της εκάστοτε κείμενης εθνικής και κοινοτικής νομοθεσίας

Άρθρο 5
Απαιτήσεις για ζώνες και οικισμούς που πληρούν τους μακροπρόθεσμους στόχους

1. Η αρμόδια κεντρική υπηρεσία Περιβάλλοντος του ΥΠΕΧΩΔΕ καταρτίζει κατάλογο των ζωνών και οικισμών όπου τα επίπεδα του όζοντος πληρούν τους μακροπρόθεσμους στόχους. Ο κατάλογος αυτός εγκρίνεται από τον Γενικό Διευθυντή Περιβάλλοντος του ΥΠΕΧΩΔΕ.

2. Στις ως άνω ζώνες και οικισμούς εφόσον το επιτρέπουν ειδικές συνθήκες όπως η διασυνοριακή φύση της ρύπανσης από το όζον και οι μετεωρολογικές συνθήκες, το ΥΠΕΧΩΔΕ σε συνεργασία με το Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης ή τις αρμόδιες περιφερειακές του υπηρεσίες κατά περίπτωση, μεριμνά, κυρίως μέσω του συστήματος της έγκρισης περιβαλλοντικών όρων σύμφωνα με το άρθρο 4 του ν. 1650/1986 όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 2 του ν. 3010/2002 (Α΄ 91) και τις κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου αυτού εκδοθείσες κανονιστικές διατάξεις, για τη διατήρηση των επιπέδων του όζοντος κάτω από τους μακροπρόθεσμους στόχους και διατηρεί με ανάλογα μέτρα την ποιότητα του ατμοσφαιρικού αέρα στο καλύτερο και συμβατό με τη βιώσιμη ανάπτυξη επίπεδο ώστε να διαφυλάσσεται το υψηλό επίπεδο προστασίας του περιβάλλοντος και της ανθρώπινης υγείας.

Άρθρο 6
Βραχυπρόθεσμα σχέδια δράσης σε περίπτωση υπέρβασης των ορίων συναγερμού

1. Η αρμόδια κεντρική υπηρεσία Περιβάλλοντος του ΥΠΕΧΩΔΕ σε συνεργασία με την αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και τα

κατά περίπτωση συναρμόδια Υπουργεία, καταρτίζει σχέδια δράσης για τις ζώνες όπου υπάρχει κίνδυνος υπέρβασης του ορίου συναγερμού, τα οποία περιλαμβάνουν τη λήψη συγκεκριμένων βραχυπρόθεσμων μέτρων. Κατά την κατάρτιση των σχεδίων αυτών λαμβάνονται υπόψη α) τα ιδιαίτερα τοπικά χαρακτηριστικά, για τις εν λόγω ζώνες, β) η ύπαρξη σημαντικής δυνατότητας μείωσης του εν λόγω κινδύνου ή μείωσης της διάρκειας ή της σοβαρότητας κάθε υπέρβασης του ορίου συναγερμού. Τα εν λόγω σχέδια δράσης εγκρίνονται με απόφαση του Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ μετά από γνώμη των αρμόδιων περιφερειακών υπηρεσιών των Υπουργείων ΠΕΧΩΔΕ και Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης.

Σε περίπτωση που η ως άνω αρμόδια υπηρεσία του ΥΠΕΧΩΔΕ αξιολογεί, λαμβάνοντας υπόψη τις εθνικές γεωγραφικές, μετεωρολογικές και οικονομικές συνθήκες, ότι δεν υπάρχει σημαντική δυνατότητα μείωσης του κινδύνου της διάρκειας ή της σοβαρότητας κάθε υπέρβασης στις εν λόγω ζώνες, δεν προβαίνει στην εκπόνηση των εν λόγω σχεδίων και προγραμμάτων.

2. Τα ως άνω βραχυπρόθεσμα σχέδια δράσης, συμπεριλαμβάνουν τα επίπεδα ενεργοποίησης για συγκεκριμένες δράσεις. Ανάλογα με την κάθε περίπτωση, τα σχέδια μπορούν να προβλέπουν βαθμιαία, οικονομικά αποδοτικά μέτρα για τον έλεγχο και, εφόσον απαιτείται, τον περιορισμό ή την αναστολή ορισμένων δραστηριοτήτων, συμπεριλαμβανομένης της κυκλοφορίας των οχημάτων, οι οποίες συμβάλλουν σε εκπομπές που προκαλούν υπερβάσεις του ορίου συναγερμού. Μπορούν επίσης να αναφέρονται σε ουσιαστικά μέτρα για τη λειτουργία βιομηχανικών εγκαταστάσεων ή τη χρήση προϊόντων.

3. Κατά την εκπόνηση και εφαρμογή των βραχυπρόθεσμων σχεδίων δράσης, το ΥΠΕΧΩΔΕ εξετάζει παραδείγματα αποτελεσματικών μέτρων, τα οποία περιλαμβάνονται στις κατευθυντήριες γραμμές που προβλέπονται στο άρθρο 12 της οδηγίας 2002/3/ΕΚ.

4. Το ΥΠΕΧΩΔΕ και το Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης καθώς και οι αρμόδιες περιφερειακές τους υπηρεσίες, θέτουν στη διάθεση του κοινού και των αρμόδιων οργανισμών, όπως περιβαλλοντικών οργανώσεων, οργανώσεων καταναλωτών, οργανώσεων που εκπροσωπούν τα συμφέροντα ευαίσθητων ομάδων του πληθυσμού και άλλων αρμόδιων για την υγεία οργανισμών, τα αποτελέσματα των ερευνών του και το περιεχόμενο των επί μέρους βραχυπρόθεσμων σχεδίων δράσης, καθώς και πληροφορίες σχετικά με την εφαρμογή των σχεδίων αυτών.

Άρθρο 7
Ενημέρωση του κοινού

1. Το ΥΠΕΧΩΔΕ, οι αρμόδιες υπηρεσίες Περιβάλλοντος της Περιφέρειας και το Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας και οι υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας της Περιφέρειας:

α) εξασφαλίζουν τη συστηματική διάθεση στο κοινό ενημερωμένων πληροφοριών για τις συγκεντρώσεις του όζοντος στον ατμοσφαιρικό αέρα, καθώς και σε ενδεδειγμένους οργανισμούς, όπως περιβαλλοντικοί οργανισμοί, οργανώσεις καταναλωτών, οργανώσεις που εκπροσωπούν τα συμφέροντα ευαίσθητων ομάδων του πληθυσμού και άλλοι αρμόδιοι για την υγεία οργανισμοί.

α.1) Οι πληροφορίες αυτές επικαιροποιούνται τουλάχιστον σε ημερήσια βάση και, όπου είναι ενδεδειγμένο και πρακτικά εφικτό, σε ωριαία βάση.

α.2) Οι πληροφορίες εμφανίζουν τουλάχιστον όλες τις υπερβάσεις των συγκεντρώσεων ι) του μακροπρόθεσμου στόχου για την προστασία της υγείας, ιι) του ορίου ενημέρωσης και ιιι) του ορίου συναγερμού για τη σχετική μέση χρονική περίοδο και παρέχουν σύντομη εκτίμηση σχετικά με τις επιδράσεις στην υγεία.

α.3) Το όριο ενημέρωσης και το όριο συναγερμού για τις συγκεντρώσεις του όζοντος στον ατμοσφαιρικό αέρα καθορίζονται στο Τμήμα Ι του παραρτήματος ΙΙ του άρθρου 12.

β) θέτουν στη διάθεση του κοινού και των κατάλληλων οργανώσεων, όπως περιβαλλοντικές οργανώσεις, οργανώσεις καταναλωτών, οργανώσεις που εκπροσωπούν τα συμφέροντα ευαίσθητων πληθυσμιακών ομάδων και σε άλλους αρμόδιους για την υγεία οργανισμούς, συνοπτικές ετήσιες εκθέσεις στις οποίες αναφέρονται τουλάχιστον, όσον αφορά την ανθρώπινη υγεία, όλες οι υπερβάσεις συγκεντρώσεων της τιμής-στόχου και του μακροπρόθεσμου στόχου, του ορίου ενημέρωσης και του ορίου συναγερμού, για τη σχετική μέση χρονική περίοδο, και όσον αφορά τη βλάστηση, κάθε υπέρβαση της τιμής-στόχου και του μακροπρόθεσμου στόχου, σε συνδυασμό, ανάλογα με την περίπτωση, με σύντομη εκτίμηση των επιπτώσεων των υπερβάσεων αυτών. Εφόσον ενδείκνυται, μπορούν να περιλαμβάνουν περαιτέρω πληροφορίες και εκτιμήσεις για την προστασία των δασών, όπως ορίζεται στο Τμήμα Ι του Παραρτήματος ΙΙΙ. Μπορούν επίσης να περιλαμβάνουν πληροφορίες για σχετικές πρόδρομες ουσίες, στο μέτρο που οι ουσίες αυτές δεν καλύπτονται από την ισχύουσα εθνική και κοινοτική νομοθεσία.

γ) εξασφαλίζουν ότι παρέχονται εγκαίρως, στα υγειονομικά ιδρύματα και στον πληθυσμό, πληροφορίες σχετικά με τις πραγματικές ή τις προβλεπόμενες υπερβάσεις του ορίου συναγερμού.

2. Οι προαναφερόμενες πληροφορίες και εκθέσεις δημοσιεύονται με κάθε πρόσφορο μέσο, ανάλογα με την περίπτωση, όπως μέσω ραδιοτηλεοπτικών εκπομπών, του τύπου ή δημοσιεύσεων, ενημερωτικών οθονών ή υπηρεσιών δικτύου ηλεκτρονικών υπολογιστών, όπως το Διαδίκτυο.

3. Οι λεπτομερείς πληροφορίες, που παρέχονται στο κοινό σε περιπτώσεις που σημειώνεται υπέρβαση του ορίου ενημέρωσης ή του ορίου συναγερμού, περιλαμβάνουν τα στοιχεία που αναγράφονται στο Τμήμα ΙΙ του Παραρτήματος ΙΙ. Το ΥΠΕΧΩΔΕ λαμβάνει επίσης, όπου είναι εφικτό, μέτρα για την παροχή των πληροφοριών που διαβιβάζει στην Επιτροπή Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων με τις εκθέσεις του άρθρου 10 (παρ. 2αi), όταν προβλέπεται υπέρβαση του ορίου ενημέρωσης ή του ορίου συναγερμού.

4. Οι πληροφορίες που παρέχονται βάσει των παραγράφων 1 και 2 είναι σαφείς, κατανοητές και προσιτές.

Άρθρο 8
Διασυνοριακή ρύπανση

1. Στις περιπτώσεις όπου οι συγκεντρώσεις του όζοντος υπερβαίνουν τις τιμές-στόχους ή τους μακροπρόθεσμους στόχους λόγω κυρίως εκπομπών προδρόμων ουσιών σε άλλο(α) κράτος(η) μέλος(η), το ΥΠΕΧΩΔΕ, όπου κρίνεται σκόπιμο, συνεργάζεται με το ή τα εμπλεκόμενο(α) κράτος(η) μέλος(η), για την κατάρτιση κοινών σχεδίων και προγραμμάτων, ενδεχομένως με τη συνδρομή της Επιτροπής Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, προκειμένου να

επιτευχθούν οι τιμές-στόχοι ή οι μακροπρόθεσμοι στόχοι., εκτός εάν αυτό δεν είναι εφικτό με ανάλογα μέτρα.

2. Το ΥΠΕΧΩΔΕ σε συνεργασία με τα κατά περίπτωση συναρμόδια Υπουργεία και το(α) γειτονικό(α) κράτος(η) μέλος(η), προετοιμάζουν και εφαρμόζουν, κατ' εφαρμογή του άρθρου 6, κοινά βραχυπρόθεσμα σχέδια δράσης που καλύπτουν γειτονικές ζώνες που περιλαμβάνονται στα εδάφη τους. Στη περίπτωση αυτή πρέπει να διασφαλίζεται ότι οι εν λόγω γειτονικές ζώνες στις οποίες έχουν αναπτυχθεί βραχυπρόθεσμα σχέδια δράσης, λαμβάνουν όλες τις σχετικές πληροφορίες.

3. Στις περιπτώσεις όπου παρατηρούνται υπερβάσεις του ορίου ενημέρωσης ή του ορίου συναγερμού σε ζώνες κοντά σε εθνικά σύνορα, θα πρέπει το ταχύτερο δυνατόν να δίδονται αμοιβαία στις αρμόδιες αρχές των ενδιαφερομένων γειτονικών κρατών μελών πληροφορίες για να διευκολύνεται η παροχή πληροφοριών στο κοινό αυτών των χωρών.

4. Το ΥΠΕΧΩΔΕ συνεργάζεται με τρίτες χώρες και ιδίως με τις υποψήφιες προς ένταξη χώρες, στο πλαίσιο εφαρμογής του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 9
Εκτίμηση των συγκεντρώσεων του όζοντος
και των προδρόμων ουσιών στον ατμοσφαιρικό αέρα

1. Σε ζώνες και οικισμούς, όπου παρατηρήθηκε υπέρβαση μακροπρόθεσμου στόχου για το όζον κατά τη διάρκεια οιουδήποτε έτους από την προηγούμενη πενταετία μετρήσεων, επιβάλλονται υποχρεωτικά σταθερές και συνεχείς μετρήσεις.

2. Στις περιπτώσεις που τα διαθέσιμα στοιχεία καλύπτουν διάρκεια μικρότερη των πέντε ετών, το ΥΠΕΧΩΔΕ μπορεί, για τον προσδιορισμό των υπερβάσεων, να συνδυάζει βραχύχρονες σειρές μετρήσεων, σε χρονικές στιγμές και τόπους που μπορούν να θεωρηθούν ως τυπικά παραδείγματα ανώτατων επιπέδων ρύπανσης, με αποτελέσματα που λαμβάνονται από καταλόγους απογραφής εκπομπών και μοντελοποίηση.

3. Στο Παράρτημα IV του άρθρου 12, καθορίζονται κριτήρια για τον προσδιορισμό της τοποθεσίας των σημείων δειγματοληψίας για τη μέτρηση του όζοντος.

4. Στο Τμήμα I του Παραρτήματος V του άρθρου 12, καθορίζεται ο ελάχιστος αριθμός σταθερών σημείων δειγματοληψίας για τη συνεχή μέτρηση του όζοντος σε κάθε ζώνη ή οικισμό όπου οι μετρήσεις είναι η αποκλειστική πηγή πληροφοριών για την εκτίμηση της ποιότητας του αέρα.

5. Πρέπει να πραγματοποιούνται επίσης συνεχείς μετρήσεις του διοξειδίου του αζώτου στο 50% τουλάχιστον των δειγματοληπτικών σημείων για το όζον που απαιτούνται σύμφωνα με το Τμήμα I του Παραρτήματος V. Η μέτρηση του διοξειδίου του αζώτου πρέπει να είναι συνεχής, εκτός από τους σταθμούς αγροτικού χαρακτήρα, όπως ορίζονται στο Τμήμα I του Παραρτήματος IV, όπου μπορούν να χρησιμοποιηθούν άλλες μέθοδοι.

6. Στις ζώνες και τους οικισμούς όπου οι πληροφορίες από σημεία δειγματοληψίας για σταθερές μετρήσεις συμπληρώνονται με πληροφορίες από μοντελοποίηση και/ή ενδεικτικές μετρήσεις, ο συνολικός αριθμός των σημείων δειγματοληψίας που ορίζεται στο Τμήμα I του Παραρτήματος V μπορεί να μειωθεί εφόσον:

α) οι συμπληρωματικές μέθοδοι παρέχουν επαρκές επίπεδο πληροφοριών για την εκτίμηση της ποιότητας του αέρα σε σχέση με τις τιμές-στόχους, την ενημέρωση του κοινού και τα όρια συναγερμού·

β) ο αριθμός των σημείων δειγματοληψίας που εγκαθίστανται και η χωρική διακριτική ικανότητα άλλων τεχνικών επαρκούν για τη συγκέντρωση του όζοντος που προσδιορίζεται σύμφωνα με τους ποιοτικούς στόχους για τα στοιχεία, οι οποίοι καθορίζονται στο Τμήμα I του Παραρτήματος VII, και οδηγούν σε αποτελέσματα των εκτιμήσεων όπως ορίζεται στο Τμήμα II του Παραρτήματος VII·

γ) ο αριθμός των σημείων δειγματοληψίας σε κάθε ζώνη ή οικισμό αντιστοιχεί σε τουλάχιστον ένα σημείο δειγματοληψίας ανά δύο εκατομμύρια κατοίκων ή ένα σημείο δειγματοληψίας ανά 50000 km 2, ανάλογα με το ποια αναλογία οδηγεί σε μεγαλύτερο αριθμό σημείων δειγματοληψίας·

δ) κάθε ζώνη ή οικισμός περιλαμβάνουν ένα τουλάχιστον σημείο δειγματοληψίας και

ε) το διοξείδιο του αζώτου μετρείται σε όλα τα εναπομείναντα σημεία δειγματοληψίας εκτός από τους σταθμούς αγροτικού χαρακτήρα.

Στην περίπτωση αυτήν, για την αξιολόγηση της ποιότητας του αέρα σε σχέση με τις τιμές-στόχους, λαμβάνονται υπόψη τα αποτελέσματα μοντελοποίησης ή/και ενδεικτικών μετρήσεων.

7. Σε ζώνες και οικισμούς όπου, κατά τη διάρκεια των μετρήσεων της προηγούμενης πενταετίας κάθε ετήσια συγκέντρωση ήταν κατώτερη των μακροπρόθεσμων στόχων, ο αριθμός των σταθμών συνεχούς μέτρησης προσδιορίζεται σύμφωνα με το τμήμα II του Παραρτήματος V.

8. Το ΥΠΕΧΩΔΕ: α) μεριμνά για την εγκατάσταση και λειτουργία ενός τουλάχιστον σταθμού μέτρησης για την παροχή στοιχείων συγκεντρώσεων των προδρόμων ουσιών του όζοντος που αναγράφονται στο Παράρτημα VI. β) επιλέγει τον αριθμό και τη θέση των σταθμών μέτρησης των προδρόμων ουσιών του όζοντος, λαμβάνοντας υπόψη τους στόχους, τις μεθόδους και τις υποδείξεις που περιλαμβάνονται στο εν λόγω παράρτημα.

9. Στο Τμήμα I του Παραρτήματος VIII του άρθρου 12, περιγράφονται μέθοδοι αναφοράς για την ανάλυση του όζοντος. Το Τμήμα II του Παραρτήματος VIII προβλέπει τεχνικές αναφοράς για την μοντελοποίηση για το όζον.

Άρθρο 10
Διαβίβαση πληροφοριών
και εκθέσεων στην Επιτροπή Ε.Κ.

1. Το ΥΠΕΧΩΔΕ αποστέλλει στην Επιτροπή Ε.Κ.

(α) καταλόγους των ζωνών και των οικισμών που αναφέρονται στο άρθρο 3 παράγραφος 2, στο άρθρο 4 παράγραφος 2 και στο άρθρο 5, για κάθε ημερολογιακό έτος, το αργότερο στις 30 Σεπτεμβρίου του επομένου έτους,

(β) έκθεση που θα περιέχει επισκόπηση της κατάστασης όσον αφορά την υπέρβαση των τιμών-στόχων που καθορίζονται στο Τμήμα II του Παραρτήματος I. Αυτή η έκθεση παρέχει επεξηγήσεις για τις ετήσιες υπερβάσεις της τιμής-στόχου όσον αφορά την προστασία της ανθρώπινης υγείας. Η έκθεση περιέχει επίσης τα σχέδια και τα προγράμματα που αναφέρονται στο άρθρο 3 παράγραφος 3. Η έκθεση αποστέλλεται το αργότερο δύο χρόνια μετά το τέλος της περιόδου κατά τη διάρκεια της οποίας παρατηρήθηκαν υπερβάσεις των τιμών-στόχων για το όζον,

(γ) ενημέρωση ανά τριετία για την πρόοδο κάθε τέτοιου σχεδίου ή προγράμματος.

2. Το ΥΠΕΧΩΔΕ αποστέλλει επίσης στην Επιτροπή Ε.Κ.

(α) για κάθε μήνα, από τον Απρίλιο έως το Σεπτέμβριο κάθε έτους, σε προσωρινή βάση:

i) το αργότερο στο τέλος του επόμενου μήνα, για κάθε ημέρα με υπέρβαση(εις) του ορίου ενημέρωσης ή/και του ορίου συναγερμού, τις ακόλουθες πληροφορίες: ημερομηνία, σύνολο ωρών υπέρβασης, μέγιστη ή μέγιστες ωριαίες τιμές όζοντος,

ii) το αργότερο στις 31 Οκτωβρίου κάθε έτους, κάθε άλλη πληροφορία που καθορίζεται στο παράρτημα III του άρθρου 12,

(β) για κάθε ημερολογιακό έτος το αργότερο στις 30 Σεπτεμβρίου του επομένου έτους, τις θεωρημένες πληροφορίες που ορίζονται στο Παράρτημα III και τις ετήσιες μέσες συγκεντρώσεις για το συγκεκριμένο έτος των προδρόμων ουσιών του όζοντος που προβλέπονται στο Παράρτημα VI,

(γ) ανά τριετία στα πλαίσια της τομεακής έκθεσης που αναφέρεται στο άρθρο 4 της οδηγίας 91/692/ΕΟΚ του Συμβουλίου[1], και το αργότερο στις 30 Σεπτεμβρίου μετά το τέλος κάθε τριετούς περιόδου:

(i) πληροφορίες ανασκόπησης των επιπέδων του όζοντος που παρατηρούνται ή εκτιμώνται, κατά περίπτωση, στις ζώνες και τους οικισμούς που αναφέρονται στο άρθρο 3 παράγραφος 2, στο άρθρο 4 παράγραφος 2 και στο άρθρο 5,

(ii) πληροφορίες για κάθε μέτρο που λαμβάνεται ή σχεδιάζεται βάσει του άρθρου 4 παράγραφος 2, και

(iii) πληροφορίες σχετικά με αποφάσεις για βραχυπρόθεσμα σχέδια δράσης και αναφορικά με την κατάρτιση και το περιεχόμενο - και την εκτίμηση των επιπτώσεων - οποιουδήποτε τέτοιου σχεδίου που εκπονείται σύμφωνα με το άρθρο 7.

Άρθρο 11
Κυρώσεις

1. Σε οποιονδήποτε ρυπαίνει ή συμβάλλει στην πρόκληση ρύπανσης ή υποβάθμισης του περιβάλλοντος με πράξη ή παράλειψη κατά παράβαση των μέτρων που λαμβάνουν οι αρμόδιες αρχές για την εφαρμογή της παρούσας Απόφασης, επιβάλλονται οι ποινικές, αστικές και διοικητικές κυρώσεις που προβλέπονται στα άρθρα 28,29 και 30 του ν.1650/1986 όπως το τελευταίο συμπληρώθηκε με την παράγραφο 12 του άρθρου 98 του ν.1892/1990 και στη συνέχεια η παράγραφος 1 του ίδιου άρθρου τροποποιήθηκε με το άρθρο 4 του ν. 3010/2002.

2. Οι παραπάνω κυρώσεις επιβάλλονται ανεξάρτητα από τις κυρώσεις που προβλέπονται σε άλλες διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας.

Άρθρο 12
Παραρτήματα

Προσαρτώνται και αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της παρούσας Πράξης τα Παραρτήματα I-IX που ακολουθούν:

Τα Παραρτήματα αυτά τροποποιούνται με απόφαση του Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ σύμφωνα με τα εκάστοτε ισχύοντα στο Κοινοτικό Δίκαιο.

[1] *ΕΕ L 377 της 31.12.1991, σ. 48.*

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

Ορισμοί, τιμές-στόχοι και μακροπρόθεσμοι στόχοι για το όζον

I. Ορισμοί

Όλες οι τιμές πρέπει να εκφράζονται σε μg/m³. Ο όγκος πρέπει να εκφράζεται στις ακόλουθες συνθήκες θερμοκρασίας και πίεσης: 293 K και 101,3 kPa. Ο χρόνος καθορίζεται σύμφωνα με την Ώρα Κεντρικής Ευρώπης.

Ως AOT40 (εκπεφρασμένου σε μg/m³.h) ορίζεται το άθροισμα της διαφοράς μεταξύ ωριαίων συγκεντρώσεων άνω των 80 μg/m³ (= 40 μέρη ανά δισεκατομμύριο) και των 80 μg/m³ σε μια δεδομένη χρονική περίοδο χρησιμοποιώντας μόνο τις ωριαίες τιμές που μετρήθηκαν μεταξύ της 8ης π.μ. και 8ης μ.μ. Ώρα Κεντρικής Ευρώπης καθημερινά [1].

Για να είναι έγκυρα, τα ετήσια στοιχεία σχετικά με τις υπερβάσεις, τα οποία χρησιμοποιούνται για τον έλεγχο της συμμόρφωσης με τις τιμές-στόχους και τους μακροπρόθεσμους στόχους που παρατίθενται παρακάτω, πρέπει να πληρούν τα κριτήρια που καθορίζονται στο Τμήμα ΙΙ του Παραρτήματος ΙΙΙ.

II. Τιμές-στόχοι για το όζον

	Παράμετρος	Τιμή-στόχος για το 2010 [(α)2]
1.Τιμή-στόχος για την προστασία της ανθρώπινης υγείας	Μέγιστη ημερήσια μέση τιμή 8ώρου [(β)]	Δεν πρέπει να υπάρξει υπέρβαση του επιπέδου των 120 μg/m³ για περισσότερες από 25 ημέρες κατά μέσον όρο ανά ημερολογιακό έτος για διάστημα 3 ετών [(γ)]
2.Τιμή-στόχος για την προστασία της βλάστησης	AOT40, υπολογισμένο βάσει ωριαίων τιμών από το Μάιο ως τον Ιούλιο	18000 μg/m³.h κατά μέσον όρο σε διάστημα 5 ετών [(γ)]

(α) Η συμμόρφωση με τις τιμές-στόχους θα εκτιμηθεί από την εν λόγω ημερομηνία. Το 2010 δηλαδή, θα είναι η πρώτη χρονιά τα στοιχεία της οποίας θα χρησιμοποιηθούν για τον υπολογισμό της συμμόρφωσης κατά τα επόμενα 3 ή 5 χρόνια, αναλόγως.

(β) Η μέγιστη ημερήσια μέση τιμή 8ώρου συγκέντρωσης επιλέγεται εξετάζοντας τους τρέχοντες 8ώρους μέσους όρους, υπολογιζόμενους από τα ωριαία στοιχεία και ενημερωνόμενους κάθε ώρα. Κάθε μέσος όρος 8ώρου ούτω υπολογιζόμενος αφορά

---

1 ή την κατάλληλη περίοδο για τις εξόχως απόκεντρες περιοχές.

2 Αυτές οι τιμές-στόχοι και επιτρεπόμενες υπερβάσεις καθορίζονται με την επιφύλαξη των αποτελεσμάτων μετρήσεων και της επανεξέτασης που αναφέρεται στο άρθρο 11, που λαμβάνουν υπόψη τους διάφορες γεωγραφικές και κλιματικές καταστάσεις στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα.

την ημέρα κατά την οποία τελειώνει, δηλ. η πρώτη περίοδος υπολογισμού για οιαδήποτε ημέρα θα είναι το διάστημα από τις 17:00 της προηγούμενης ημέρας έως τις 01:00 της ημέρας εκείνης· η τελευταία περίοδος υπολογισμού για οιαδήποτε ημέρα θα είναι το διάστημα από τις 16:00 έως τις 24:00 της ημέρας εκείνης.

(γ) Σε περίπτωση που δεν μπορούν να προσδιοριστούν τριετείς η πενταετείς μέσοι όροι βάσει πλήρους και συνεχόμενης σειράς ετήσιων στοιχείων, ο ελάχιστος αριθμός ετήσιων στοιχείων που απαιτούνται για τον έλεγχο της συμμόρφωσης με τις τιμές στόχους είναι ο εξής:

- για την τιμή-στόχο σχετικά με την προστασία της ανθρώπινης υγείας: έγκυρα στοιχεία για ένα έτος
- για την τιμή-στόχο για την προστασία της βλάστησης: έγκυρα στοιχεία για τρία έτη.

III. Μακροπρόθεσμοι στόχοι για το όζον

	Παράμετρος	Μακροπρόθεσμος στόχος(α)
1. Μακροπρόθεσμος στόχος για την προστασία της ανθρώπινης υγείας	Μέγιστη ημερήσια μέση τιμή 8ώρου σε διάστημα ενός ημερολογιακού έτους,	120 $\mu g/m^3$
2. Μακροπρόθεσμος στόχος για την προστασία της βλάστησης	AOT40, υπολογισμένο βάσει ωριαίων τιμών από το Μάιο ως τον Ιούλιο.	6000 $\mu g/m^3.h$

(α) Η πρόοδος της Κοινότητας ως προς την επίτευξη του μακροπρόθεσμου στόχου έχοντας ως έτος αναφοράς το έτος 2020 επανεξετάζεται ως τμήμα της διαδικασίας που εκτίθεται στο άρθρο 11 της οδηγίας 2002/3/ΕΚ.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

Όρια ενημέρωσης και συναγερμού

I. Όρια ενημέρωσης και συναγερμού για το όζον

	Παράμετρος	Όριο
Όριο ενημέρωσης	Μέσος όρος 1 ώρας	180 $\mu g/m^3$
Όριο συναγερμού	Μέσος όρος 1 ώρας (α)	240 $\mu g/m^3$

(α) Για την εφαρμογή του άρθρου 6, η υπέρβαση του ορίου πρέπει να μετράται ή να προβλέπεται για τρεις συνεχόμενες ώρες.

II. Ελάχιστες πληροφορίες που πρέπει να παρέχονται στο κοινό όταν σημειώνεται ή προβλέπεται υπέρβαση του ορίου ενημέρωσης ή του ορίου συναγερμού

Στις πληροφορίες που πρέπει να παρέχονται στο κοινό σε ευρεία κλίμακα όσο το δυνατόν συντομότερα, θα πρέπει να περιλαμβάνονται :

(1) Πληροφορίες για την ή τις παρατηρούμενες υπερβάσεις :

- Τοποθεσία ή περιοχή της υπέρβασης
- Είδος του ορίου στο οποίο σημειώθηκε υπέρβαση (ενημέρωσης ή συναγερμού)
- Χρόνος έναρξης και διάρκεια της υπέρβασης
- Υψηλότερη μέση συγκέντρωση μιας ώρας και οκταώρου

(2) Πρόβλεψη για το επόμενο απόγευμα/ ημέρα(ες):

- Γεωγραφική περιοχή της αναμενόμενης υπέρβασης του ορίου ενημέρωσης και/ή του ορίου συναγερμού,
- Αναμενόμενη αλλαγή στη ρύπανση (βελτίωση, σταθεροποίηση ή επιδείνωση)

(3) Πληροφορίες για την επηρεαζόμενη ομάδα πληθυσμού, τις πιθανές επιδράσεις στην υγεία και τη συνιστώμενη συμπεριφορά:

– Πληροφορίες για τις ομάδες του πληθυσμού που βρίσκονται σε κίνδυνο,
– Περιγραφή πιθανών συμπτωμάτων,
– Μέτρα προφύλαξης που συνιστάται να ληφθούν από την ενδιαφερόμενη ομάδα
– Πού μπορούν να βρεθούν περισσότερες πληροφορίες.

(4) Πληροφορίες για προληπτικά μέτρα μείωσης της ρύπανσης και/ή της έκθεσης σε αυτήν :

Υπόδειξη των κύριων πηγών. Συστάσεις για μέτρα μείωσης των εκπομπών.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ III

Πληροφορίες που παρέχονται στην Επιτροπή Ε.Κ. και κριτήρια για τη συγκέντρωση στοιχείων και τον υπολογισμό στατιστικών παραμέτρων

I. Πληροφορίες που πρέπει να παρέχονται στην Επιτροπή Ε.Κ.

Ο παρακάτω πίνακας καθορίζει το είδος και τον όγκο των στοιχείων που πρέπει να παρέχουν το ΥΠΕΧΩΔΕ στην Επιτροπή Ε.Κ. :

	Είδος σταθμού	Επίπεδο	Χρόνος αθροίσεως /μέσου όρου	Μηνιαία προσωρινά στοιχεία από Απρίλιο έως Σεπτέμβριο	Ετήσιες εκθέσεις
Όριο ενημέρωσης	Οιοσδήποτε	180 μg/m³	1 ώρα	-για κάθε ημέρα με υπέρβαση(εις): ημερομηνία, σύνολο ωρών υπέρβασης, μέγιστη τιμή 1ώρας για το όζον και σχετικές τιμές NO_2 όταν χρειάζεται, - ανά μήνα μέγιστη τιμή 1ώρας για το όζον	- για κάθε ημέρα με υπέρβαση (εις): ημερομηνία, σύνολο ωρών υπέρβασης, μέγιστη τιμή 1ώρας για το όζον και σχετικές τιμές NO_2 όταν χρειάζεται
Όριο συναγερμού	Οιοσδήποτε	240 μg/m³	1 ώρα	-για κάθε ημέρα με υπέρβαση(εις): ημερομηνία, σύνολο ωρών υπέρβασης, μέγιστη τιμή 1ώρας για το όζον και σχετικές τιμές NO_2 όταν χρειάζεται	-για κάθε ημέρα με υπέρβαση(εις): ημερομηνία, σύνολο ωρών υπέρβασης, μέγιστη τιμή 1ώρας για το όζον και σχετικές τιμές NO_2 όταν χρειάζεται
Προστασία της υγείας	Οιοσδήποτε	120 μg/m³	8 ώρες	-για κάθε ημέρα με υπέρβαση(εις): ημερομηνία, μέγιστη τιμή 8ώρου (β)	-για κάθε ημέρα με υπέρβαση(εις): ημερομηνία, μέγιστη τιμή 8ώρου (β)
Προστασία βλάστηση	Προαστιακός, αγροτικός,	AOT40(α) = 6000	1 ώρα, αθροιστικά Μάιος-	-	Τιμή

ς	αγροτικού χαρακτήρα	μg/m³.h	Ιούλιος		
Προστασία δασικής έκτασης	Προαστιακός, αγροτικός, αγροτικού χαρακτήρα	AOT40(α) = 20.000 μg/m³.h	1 ώρα, αθροιστικά Απρίλιος-Σεπτέμβριος	-	Τιμή
Υλικά	Οιοσδήποτε	40 μg/m³(γ)	1 έτος		Τιμή

(α) Βλέπε ορισμό του AOT 40 στο Παράρτημα I Τμήμα I.

(β) μέγιστη ημερήσια μέση τιμή 8ώρου, (βλ. Παράρτημα I Τμήμα II, σημείωση α).

(γ) η τιμή πρέπει να αναθεωρηθεί, σύμφωνα με το άρθρο 11, παράγραφος 3 της οδηγίας 2002/3/ΕΚ, υπό το φως της εξέλιξης των επιστημονικών γνώσεων.

Στα πλαίσια των ετήσιων εκθέσεων, πρέπει να παρέχονται επίσης τα ακόλουθα, εάν όλα τα διαθέσιμα ωριαία στοιχεία για το όζον, το διοξείδιο του αζώτου και τα οξείδια του αζώτου του εν λόγω έτους δεν έχουν ήδη κοινοποιηθεί δυνάμει της απόφασης 97/101/ΕΚ του Συμβουλίου [1] :

- για το όζον, το διοξείδιο του αζώτου, τα οξείδια του αζώτου και το άθροισμα του όζοντος και διοξειδίου του αζώτου (αθροισμένα ως μέρη ανά δισεκατομμύριο και εκφρασμένα σε μg/m³ όζοντος), η μέγιστη τιμή, το 99.9, 98, 50 εκατοστημόριο και ο ετήσιος μέρος όρος και ο αριθμός των έγκυρων στοιχείων από ωριαίες σειρές,

- η μέγιστη τιμή, το 98, και 50 εκατοστημόριο και ο ετήσιος μέσος όρος από τη σειρά ημερήσιων μέγιστων τιμών 8ώρου για το όζον.

Τα στοιχεία που υποβάλλονται με τις μηνιαίες εκθέσεις θεωρούνται προσωρινά και πρέπει να ενημερώνονται, εάν κριθεί απαραίτητο, με μεταγενέστερες αναφορές.

II. Κριτήρια για τη συγκέντρωση στοιχείων και τον υπολογισμό στατιστικών παραμέτρων

Τα εκατοστημόρια πρέπει να υπολογίζονται με τη μέθοδο που προβλέπεται στην απόφαση 97/101/ΕΚ του Συμβουλίου

Τα παρακάτω κριτήρια πρέπει να χρησιμοποιούνται για τον έλεγχο της εγκυρότητας κατά την συγκέντρωση στοιχείων και τον υπολογισμό στατιστικών παραμέτρων :

1 ΕΕ L 35 της 5.2.1997, σ. 14.

Παράμετρος	Απαιτούμενη αναλογία έγκυρων στοιχείων
Τιμές 1 ώρας	Το 75% (δηλ. 45 λεπτά)
Τιμές 8-ώρου	Το 75% των τιμών (δηλ. 6 ώρες)
Μέγιστη μέση ημερήσια τιμή 8ώρου από ωριαίους τρέχοντες μέσους όρους 8ώρου	75% των ωριαίων τρεχόντων μέσων όρων 8ώρου (δηλ. 18 8ωροι μέσοι όροι ημερησίως
AOT40	Το 90% των ωριαίων τιμών κατά τη διάρκεια του χρονικού διαστήματος που ορίζεται για τον υπολογισμό της τιμής AOT 40 (α)
Ετήσια μέση τιμή	Το 75% των ωριαίων τιμών κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού (Απρίλιος-Σεπτέμβριος) και του χειμώνα (Ιανουάριος – Μάρτιος, Οκτώβριος – Δεκέμβριος) ξεχωριστά
Αριθμός υπερβάσεων και μέγιστες ανά μήνα τιμές	Το 90% των μέγιστων ημερήσιων μέσων τιμών 8ώρου (27 διαθέσιμες ημερήσιες τιμές ανά μήνα) Το 90% των ωριαίων τιμών μεταξύ 08.00 και 20.00 Κεντρική Ώρα Ευρώπης
Αριθμός υπερβάσεων και μέγιστες τιμές ανά έτος	5 από τους 6 μήνες κατά τη διάρκεια της καλοκαιρινής περιόδου (Απρίλιος- Σεπτέμβριος)

(α) Σε περιπτώσεις που όλα τα πιθανά μετρώμενα στοιχεία δεν υπάρχουν, χρησιμοποιείται ο ακόλουθος συντελεστής για τον υπολογισμό των τιμών AOT40 :

$$\text{AOT40 [εκτίμηση]} = \text{AOT40 μετρηθείς} \times \frac{\text{συνολικός πιθανός αριθμός ωρών(*)}}{\text{αριθμός μετρηθεισών ωριαίων τιμών}}$$

(*) πρόκειται για τον αριθμό ωρών εντός της χρονικής περιόδου του ορισμού του AOT40 (δηλ. 08.00-20.00 Ώρα Κεντρικής Ευρώπης από την 1η Μαΐου έως την 31η Ιουλίου εκάστου έτους, για την προστασία της βλάστησης και από την 1η Απριλίου έως την 30η Σεπτεμβρίου εκάστου έτους για την προστασία των δασών.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV

Κριτήρια κατάταξης και εγκατάστασης σημείων δειγματοληψίας για την εκτίμηση της συγκέντρωσης του όζοντος

Στις σταθερές μετρήσεις εφαρμόζονται τα ακόλουθα :

I. Χωροθέτηση μεγάλης κλίμακας

ΕΙΔΟΣ ΣΤΑΘΜΟΥ	ΣΤΟΧΟΙ ΜΕΤΡΗΣΗΣ	ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΥΤΙΚΟΤΗΤΑ (α)	ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΘΕΣΗΣ ΣΕ ΜΑΚΡΟΚΛΙΜΑΚΑ
ΑΣΤΙΚΟΣ	**Προστασία της ανθρώπινης υγείας:** για την εκτίμηση της έκθεσης του αστικού πληθυσμού στο όζον, δηλαδή όπου η πυκνότητα πληθυσμού και η συγκέντρωση του όζοντος είναι σχετικά υψηλές και αντιπροσωπευτικές της έκθεσης του γενικού πληθυσμού	Λίγα km^2	Μακριά από την επίδραση τοπικών εκπομπών όπως η κυκλοφορία, τα πρατήρια βενζίνης, κ.λπ. Τοποθεσίες με καλό αερισμό όπου είναι δυνατόν να μετρηθούν επίπεδα με σωστή μίξη, Τοποθεσίες όπως κατοικήσιμες και εμπορικές περιοχές πόλεων, πάρκα (μακριά από δέντρα), μεγάλοι δρόμοι ή οικοδομικά τετράγωνα με ελάχιστη έως ανύπαρκτη κυκλοφορία, ανοικτοί χώροι εκπαιδευτικού, αθλητικού και ψυχαγωγικού χαρακτήρα.
ΠΡΟΑΣΤΙΑΚΟΣ	**Προστασία της ανθρώπινης υγείας και της βλάστησης:** για την εκτίμηση της έκθεσης του πληθυσμού και της βλάστησης που βρίσκεται στα προάστια οικισμών, όπου σημειώνονται τα υψηλότερα επίπεδα όζοντος στα οποία είναι πιθανό να εκτεθούν άμεσα ή έμμεσα ο πληθυσμός και η βλάστηση	Μερικές δεκάδες km^2	Σε ορισμένη απόσταση από την περιοχή μέγιστων εκπομπών, στα σημεία απόληξης αέριων ρευμάτων ακολουθώντας την ή τις βασικές κατευθύνσεις του ανέμου υπό συνθήκες που ευνοούν το σχηματισμό όζοντος. Όπου ο πληθυσμός, ευαίσθητες καλλιέργειες και φυσικά οικοσυστήματα που βρίσκονται στην περιφέρεια οικισμού εκτίθενται σε υψηλές συγκεντρώσεις όζοντος. Σε περιοχές όπου κρίνεται σκόπιμο, ορισμένοι προαστιακοί σταθμοί και σε σημεία απαρχής αέριων ρευμάτων της περιοχής με τις μέγιστες εκπομπές, προκειμένου να προσδιοριστούν τα βασικά περιφερειακά επίπεδα του όζοντος.
ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ	**Προστασία της ανθρώπινης υγείας και της βλάστησης:** για την εκτίμηση της	Υποπεριφερειακά επίπεδα (γύρω στα 100 km^2)	Μπορούν να εγκατασταθούν σταθμοί σε μικρούς οικισμούς και/ή περιοχές με φυσικά οικοσυστήματα, δασικές περιοχές ή καλλιέργειες, Σταθμοί αντιπροσωπευτικοί για το

	έκθεσης του πληθυσμού, των καλλιεργειών και των φυσικών οικοσυστημάτων σε συγκεντρώσεις όζοντος σε υποπεριφερειακή κλίμακα.		όζον μακριά από την επίδραση άμεσων τοπικών εκπομπών όπως βιομηχανικών εγκαταστάσεων και δρόμων, Σε ανοικτές τοποθεσίες, εκτός από υψηλές κορυφές βουνών.
ΑΓΡΟΤΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ	**Προστασία της βλάστησης και της ανθρώπινης υγείας:** για την εκτίμηση της έκθεσης καλλιεργειών και φυσικών οικοσυστημάτων σε συγκεντρώσεις όζοντος περιφερειακής κλίμακας καθώς και της έκθεσης του πληθυσμού	Περιφερειακά / εθνικά/ ηπειρωτικά επίπεδα (1 000 με 10 000 km^2)	Σταθμοί σε περιοχές με μικρότερη πυκνότητα πληθυσμού, π.χ. με φυσικά οικοσυστήματα, δασικές εκτάσεις, απομακρυσμένες από αστικές και βιομηχανικές περιοχές και μακριά από τοπικές εκπομπές. Συνιστάται να αποφεύγονται τοποθεσίες που υπόκεινται σε τοπικά αυξημένη πιθανότητα εμφάνισης συνθηκών αναστροφής πλησίον του εδάφους, καθώς και κορυφές υψηλών βουνών. Δεν συνιστώνται παράκτιες περιοχές με ιδιάζοντα ημερήσιο κύκλο ανέμων τοπικού χαρακτήρα

(α) Τα σημεία δειγματοληψίας θα πρέπει επίσης, κατά το δυνατόν, να είναι αντιπροσωπευτικά των αντίστοιχων τοποθεσιών εκτός αμέσου γειτνιάσεως.

Για τους αγροτικούς σταθμούς και τους σταθμούς αγροτικού χαρακτήρα θα πρέπει να εξετάζεται, όπου κρίνεται σκόπιμο, ο συντονισμός με τις απαιτήσεις παρακολούθησης του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1091/94 της Επιτροπής [1] σχετικά με την προστασία των δασικών εκτάσεων της Κοινότητας από την ατμοσφαιρική ρύπανση.

II. Χωροθέτηση μικρής κλίμακας

Πρέπει να εφαρμόζονται, στο μέτρο του δυνατού, οι ακόλουθες κατευθυντήριες γραμμές :

(1) Η ροή γύρω από το στόμιο του σωλήνα δειγματοληψίας θα πρέπει να είναι ανεμπόδιστη (ελεύθερη σε ακτίνα τουλάχιστον 270°) χωρίς εμπόδια που να επηρεάζουν την ροή του αέρα κοντά στη συσκευή δειγματοληψίας, σε απόσταση δηλαδή από κτίρια, μπαλκόνια, δέντρα, και άλλα εμπόδια μεγαλύτερη από το διπλάσιο του υπερβάλλοντος τη συσκευή δειγματοληψίας ύψους του εμποδίου.

(2) Σε γενικές γραμμές, το στόμιο του σωλήνα δειγματοληψίας θα πρέπει να είναι μεταξύ 1.5m (ζώνη αναπνοής) και 4m από το επίπεδο του εδάφους. Μπορεί να γίνει τοποθέτηση και σε υψηλότερες θέσεις για αστικούς σταθμούς σε ορισμένες περιπτώσεις και σε δασικές περιοχές.

(3) Το στόμιο του σωλήνα δειγματοληψίας πρέπει να βρίσκεται σε ικανή απόσταση από πηγές όπως κλιβάνους και καπνοδόχους αποτέφρωσης και περισσότερο από 10m από τον πλησιέστερο δρόμο, ενώ η εν λόγω απόσταση αυξάνεται ανάλογα με την κυκλοφορία.

(4) Η έξοδος αερίων του δειγματολήπτη πρέπει να βρίσκεται σε σημείο τέτοιο ώστε να αποφεύγεται η επιστροφή του εξερχόμενου αέρα στο στόμιο εισόδου του δειγματολήπτη.

Μπορούν επίσης να λαμβάνονται υπόψη οι ακόλουθοι παράγοντες :

(1) πηγές παρεμβολής,

(2) ασφάλεια,

(3) πρόσβαση,

(4) διαθεσιμότητα ηλεκτρικής ενέργειας και τηλεφωνικών επικοινωνιών,

(5) ορατότητα της τοποθεσίας σε σχέση με το περιβάλλον της,

(6) ασφάλεια του κοινού και των χειριστών,

(7) η επιθυμία ύπαρξης κοινών σημείων δειγματοληψίας για διάφορους ρύπους,

(8) απαιτήσεις σχεδιασμού.

III. Τεκμηρίωση και επανεξέταση της επιλογής τοποθεσιών

Οι διαδικασίες επιλογής τοποθεσιών θα πρέπει να είναι πλήρως τεκμηριωμένες κατά το στάδιο κατάταξης, ιδίως σε φωτογραφίες της γύρω περιοχής κατά τα σημεία της πυξίδας και λεπτομερή χάρτη. Σε τακτά χρονικά διαστήματα θα πρέπει να γίνεται επανεξέταση των τοποθεσιών με εκ νέου τεκμηρίωση για να διασφαλίζεται ότι τηρούνται ακόμη τα κριτήρια επιλογής..

Απαιτείται επομένως κατάλληλος έλεγχος και ερμηνεία των στοιχείων παρακολούθησης σε συνάρτηση με τις μετεωρολογικές και φωτοχημικές συνθήκες που επηρεάζουν τις συγκεντρώσεις του όζοντος που μετριώνται στην αντίστοιχη τοποθεσία.

---

[1] ΕΕ L 125 της 18.5.1994, σ. 1.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V

Κριτήρια καθορισμού του ελάχιστου αριθμού σημείων δειγματοληψίας για σταθερές μετρήσεις συγκεντρώσεων όζοντος

I. Ελάχιστος αριθμός σημείων δειγματοληψίας για σταθερές συνεχείς μετρήσεις για την εκτίμηση της συμμόρφωσης της ποιότητας του αέρα με τις τιμές-στόχους, τους μακροπρόθεσμους στόχους, το όριο ενημέρωσης και το όριο συναγερμού όπου οι συνεχείς μετρήσεις είναι η αποκλειστική πηγή πληροφοριών

Πληθυσμός (x1000)	Οικισμοί (αστικοί και προαστιακοί) [α]	Άλλες ζώνες (προαστιακές και αγροτικές) [α]	Άλλες ζώνες αγροτικού χαρακτήρα
< 250		1	1 σταθμός/50 000 km^2 ως μέση πυκνότητα για όλες τις ζώνες ανά χώρα [β]
< 500	1	2	
< 1 000	2	2	
< 1 500	3	3	
< 2 000	3	4	
< 2 750	4	5	
< 3 750	5	6	
> 3 750	1 πρόσθετος σταθμός ανά 2 εκατομμ. κατοίκους	1 πρόσθετος σταθμός ανά 2 εκατομμ. κατοίκους	

(α) Τουλάχιστον ένας σταθμός σε προαστιακές περιοχές όπου είναι πιθανό να συμβεί η υψηλότερη έκθεση του πληθυσμού. Στους οικισμούς τουλάχιστον το 50% των σταθμών θα πρέπει να χωροθετούνται σε προαστιακές περιοχές.

(β) συνιστάται 1 σταθμός ανά 25 000 km^2 για σύνθετο έδαφος

II. Ελάχιστος αριθμός σημείων δειγματοληψίας για σταθερές μετρήσεις σε ζώνες και οικισμούς που επιτυγχάνουν τους μακροπρόθεσμους στόχους

Ο αριθμός σημείων δειγματοληψίας για το όζον πρέπει, σε συνδυασμό με άλλα μέσα συμπληρωματικής εκτίμησης, όπως η μοντελοποίηση της ποιότητας του αέρα και συνδυασμένες μετρήσεις του διοξειδίου του αζώτου, να είναι ικανοποιητικός για την εξέταση των τάσεων που παρουσιάζει η ρύπανση από το όζον και τον έλεγχο της συμμόρφωσης με τους μακροπρόθεσμους στόχους. Ο αριθμός των σταθμών που βρίσκονται σε οικισμούς και άλλες ζώνες μπορεί να μειωθεί στο ένα τρίτο του αριθμού που καθορίζεται στο τμήμα I. Εάν οι πληροφορίες από σταθερούς σταθμούς μέτρησης είναι η μόνη πηγή ενημέρωσης, πρέπει να διατηρηθεί ένας τουλάχιστον σταθμός παρακολούθησης. Εάν, σε περιοχές όπου υπάρχει συμπληρωματική εκτίμηση, το αποτέλεσμα είναι να μην υπάρχει πλέον κανένας εναπομένων σταθμός, ο συντονισμός με άλλους σταθμούς σε γειτονικές ζώνες πρέπει να εξασφαλίζει ικανοποιητική εκτίμηση των συγκεντρώσεων του όζοντος όσον αφορά τους μακροπρόθεσμους στόχους. Ο αριθμός των σταθμών αγροτικού χαρακτήρα θα πρέπει να είναι 1 ανά 100 000 km^2.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI

Μετρήσεις προδρόμων ουσιών του όζοντος

Στόχοι

Οι κύριοι στόχοι αυτών των μετρήσεων είναι η ανάλυση όλων των τάσεων των προδρόμων του όζοντος, ο έλεγχος της αποτελεσματικότητας των στρατηγικών μείωσης των εκπομπών και της συνέπειας των απογραφών εκπομπών, καθώς και η υποβοήθηση του συσχετισμού των πηγών εκπομπής με τη συγκέντρωση των ρύπων.

Ένας επιπλέον στόχος είναι η υποβοήθηση της κατανόησης του τρόπου σχηματισμού του όζοντος και των διαδικασιών διασποράς των προδρόμων του όζοντος, καθώς και της εφαρμογής φωτοχημικών μοντέλων.

Ουσίες

Η μέτρηση των προδρόμων ουσιών του όζοντος πρέπει να περιλαμβάνει τουλάχιστον τα οξείδια του αζώτου και ενδεδειγμένες οργανικές πτητικές ενώσεις (VOC). Ο παρακάτω κατάλογος περιλαμβάνει τις οργανικές ενώσεις που συνιστάται να μετρώνται.

	1-Βουτένιο	Ισοπρένιο	Αιθυλοβενζόλιο
Αιθάνιο	trans-2-Βουτένιο	n-Εξάνιο	m+p-Ξυλόλιο
Αιθυλένιο	cis-2-Βουτένιο	i-Εξάνιο	o-Ξυλόλιο
Ακετυλένιο	1.3-Βουταδιένιο	n-Επτάνιο	1.2.4-Τριμεθυλοβενζόλιο.
Προπάνιο	n-Πεντάνιο	n-Οκτάνιο	1.2.3- Τριμεθυλοβενζόλιο
Προπένιο	i-Πεντάνιο	i-Οκτάνιο	1.3.5- Τριμεθυλοβενζόλιο
n-Βουτάνιο	1-Πεντένιο	Βενζόλιο	Φορμαλδεΰδη
i-Βουτάνιο	2-Πεντένιο	Τολουόλιο	Σύνολο μη μεθανιούχων υδρογονανθράκων

Μέθοδοι Αναφοράς

Για τα οξείδια του αζώτου θα εφαρμόζεται η μέθοδος αναφοράς που περιγράφεται στην οδηγία 1999/30/ΕΚ [1] ή σε μεταγενέστερη κοινοτική νομοθεσία.

Το ΥΠΕΧΩΔΕ ενημερώνει την Επιτροπή Ε.Κ. σχετικά με τις μεθόδους που χρησιμοποιεί για τη λήψη δειγμάτων και τη μέτρηση των VOC.

Τοποθεσία

Οι μετρήσεις θα πρέπει να πραγματοποιούνται ιδιαιτέρως σε αστικές και προαστιακές περιοχές και σε κάθε θέση παρακολούθησης που έχει εγκατασταθεί σύμφωνα με τις απαιτήσεις της οδηγίας 96/62/ΕΚ και θεωρείται κατάλληλη για τους ανωτέρω στόχους παρακολούθησης.

[1] ΕΕ L 163 της 29.06.1999, σ. 41.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII

Ποιοτικοί στόχοι για τα στοιχεία και συγκεντρωτική παρουσίαση των αποτελεσμάτων της εκτίμησης της ποιότητας του αέρα

I. Ποιοτικοί στόχοι για τα στοιχεία

Προβλέπονται οι ακόλουθοι ποιοτικοί στόχοι για τα στοιχεία, όσον αφορά την επιτρεπόμενη αβεβαιότητα των μεθόδων εκτίμησης, της ελάχιστης χρονικής κάλυψης και συγκέντρωσης στοιχείων από μετρήσεις, ως οδηγοί για τα προγράμματα διασφάλισης της ποιότητας

	Για το όζον, το NO και το NO_2
Συνεχής μέτρηση	
Αβεβαιότητα επιμέρους μετρήσεων	15%
Ελάχιστη συγκέντρωση στοιχείων	90% κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού 75% κατά τη διάρκεια του χειμώνα
Ενδεικτική μέτρηση	
Αβεβαιότητα επιμέρους μετρήσεων	30%
Ελάχιστη συγκέντρωση στοιχείων	90%
Ελάχιστη χρονική κάλυψη	> 10% κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού
Μοντελοποίηση	
Αβεβαιότητα	
Μέσοι όροι 1 ώρας (κατά τη διάρκεια της ημέρας)	50%
Ημερήσια μέγιστη τιμή 8ώρου	50%
Αντικειμενική εκτίμηση	
Αβεβαιότητα	75%

Η αβεβαιότητα (στάθμη εμπιστοσύνης 95%) των μεθόδων μέτρησης θα υπολογίζεται σύμφωνα με τις αρχές του ISO "Οδηγός για την Έκφραση της Αβεβαιότητας στις Μετρήσεις (ISO 1993), ή τη μεθοδολογία του ISO 5725-1 "Ακρίβεια (ορθότητα και πιστότητα – trueness and precision) των μεθόδων μέτρησης και των αποτελεσμάτων" (1994) ή ισοδύναμα. Τα εκατοστιαία ποσοστά αβεβαιότητας στον πίνακα δίνονται για μεμονωμένες μετρήσεις, υπολογίζοντας τον μέσο όρο της περιόδου υπολογισμού των τιμών-στόχων και των μακροπρόθεσμων στόχων, με στάθμη εμπιστοσύνης 95%. Η αβεβαιότητα για τις συνεχείς σταθερές μετρήσεις θα πρέπει να ερμηνεύεται ότι εφαρμόζεται στην περιοχή της συγκεντρώσεως που χρησιμοποιείται για την οριακή τιμή.

Η αβεβαιότητα της μοντελοποίησης και των αντικειμενικών εκτιμήσεων ορίζεται ως η μέγιστη απόκλιση των μετρηθέντων και υπολογισθέντων επιπέδων συγκέντρωσης, κατά το χρονικό διάστημα υπολογισμού της οριακής τιμής, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη η χρονική στιγμή πραγματοποίησης των συμβάντων.

Ως «χρονική κάλυψη» ορίζεται το ποσοστό του χρόνου που λαμβάνεται υπόψη για τον καθορισμό της οριακής τιμής κατά τη διάρκεια του οποίου πραγματοποιείται η μέτρηση του ρύπου.

Ως «συγκέντρωση στοιχείων» ορίζεται η αναλογία του χρόνου κατά τη διάρκεια του οποίου τα στοιχεία του οργάνου μέτρησης παραμένουν έγκυρα προς το χρόνο για τον οποίο πρέπει να υπολογίζεται η στατιστική παράμετρος ή η συνολική τιμή.

Στις απαιτήσεις για την ελάχιστη συγκέντρωση στοιχείων και τη χρονική κάλυψη δεν περιλαμβάνονται απώλειες στοιχείων λόγω της τακτικής βαθμονόμησης ή κανονικής συντήρησης των οργάνων μέτρησης.

II. Αποτελέσματα της εκτίμησης της ποιότητας του αέρα

Για ζώνες ή οικισμούς στους οποίους, εκτός από τις μετρήσεις, χρησιμοποιούνται και άλλες πηγές για τη συμπλήρωση των πληροφοριών που προκύπτουν από τη μέτρηση, θα πρέπει να παρέχονται και τα ακόλουθα στοιχεία :

- Περιγραφή των πραγματοποιούμενων ενεργειών εκτίμησης
- Χρησιμοποιούμενες ειδικές μέθοδοι, με αναφορές σε περιγραφές της μεθόδου
- Πηγές στοιχείων και πληροφοριών
- Περιγραφή των αποτελεσμάτων, συμπεριλαμβανομένης της αβεβαιότητας και, ιδιαίτερα, της έκτασης κάθε περιοχής μέσα στη ζώνη ή τον οικισμό στην οποία οι συγκεντρώσεις υπερβαίνουν τους μακροπρόθεσμους στόχους ή τις τιμές- στόχους.
- Στην περίπτωση μακροπρόθεσμων στόχων ή τιμών-στόχων των οποίων αντικείμενο είναι η προστασία της υγείας, ο πληθυσμός που ενδέχεται να εκτεθεί σε συγκεντρώσεις ανώτερες του σχετικού ορίου.

Τα κράτη μέλη θα πρέπει να καταρτίζουν, όταν είναι εφικτό, χάρτες στους οποίους να απεικονίζεται η κατανομή των συγκεντρώσεων σε κάθε ζώνη και οικισμό.

III. Τυποποίηση

Ο όγκος του όζοντος πρέπει να ανάγεται σε θερμοκρασία 293°K και πίεση 101.3kPa. Για τα οξείδια του αζώτου εφαρμόζεται η τυποποίηση που ορίζεται στην οδηγία 1999/30/ΕΚ.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VIII

Μέθοδος αναφοράς για την ανάλυση του όζοντος και τη βαθμονόμηση των οργάνων μέτρησης του όζοντος

I. Μέθοδος αναφοράς για την ανάλυση του όζοντος και τη βαθμονόμηση των οργάνων μέτρησης του όζοντος

– Μέθοδος ανάλυσης: φωτομετρική μέθοδος UV (ISO FDIS 13964)

– Μέθοδος βαθμονόμησης: Αναφορά σε φωτόμετρο UV (ISO FDIS 13964, VDI 2468, Bl. 6)

Η μέθοδος αυτή είναι υπό τυποποίηση από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή Τυποποίησης (CEN). Από τη στιγμή που η τελευταία θα έχει εκδώσει το σχετικό πρότυπο, η μέθοδος και οι τεχνικές που περιγράφονται στο εν λόγω πρότυπο θα αποτελούν τη μέθοδο αναφοράς και βαθμονόμησης στα πλαίσια της παρούσας οδηγίας.

Ένα κράτος μέλος έχει επίσης τη δυνατότητα να χρησιμοποιεί οποιαδήποτε άλλη μέθοδο εφόσον μπορεί να αποδείξει ότι παρέχει ισοδύναμα αποτελέσματα με την ανωτέρω μέθοδο.

II. Τεχνική αναφοράς για τη μοντελοποίηση για το όζον

Οι τεχνικές αναφοράς για την μοντελοποίηση δεν μπορούν να καθοριστούν προς το παρόν. Οποιαδήποτε τροποποίηση για την προσαρμογή αυτού του σημείου στην τεχνική και επιστημονική πρόοδο θα υιοθετείται σύμφωνα με τη διαδικασία που θεσπίζεται στο άρθρο 13 παράγραφος 2 της οδηγίας 2002/3/ΕΚ.

Άρθρο 13

Οι διατάξεις της υπ' αριθμ. 11824/1993 κοινής υπουργικής απόφασης «Έκτακτα μέτρα για την αντιμετώπιση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης στην περιοχή της Πρωτεύουσας» (Β΄ 369) που αναφέρονται στο όζον καταργούνται καθώς και κάθε διάταξη που αντίκειται στις διατάξεις της παρούσας απόφασης ή ανάγεται σε θέματα που ρυθμίζονται από αυτήν καταργείται.

Άρθρο 14

Η ισχύς της παρούσας απόφασης αρχίζει από τη δημοσίευσή της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 21 Σεπτεμβρίου 2005

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
Γ. ΑΛΟΓΟΣΚΟΥΦΗΣ

ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
Δ. ΣΙΟΥΦΑΣ

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ
Γ.ΣΟΥΦΛΙΑΣ

ΥΦΥΠ. ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ
ΑΘΑΝ. ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ
Μ. ΛΙΑΠΗΣ

Αριθ. 38639/2017 (2)

Καθορισμός μέτρων και όρων για τη σκόπιμη ελευθέρωση γενετικά τροποποιημένων οργανισμών στο περιβάλλον σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της οδηγίας 2001/18» για τη σκόπιμη ελευθέρωση γενετικώς τροποποιημένων οργανισμών στο περιβάλλον και την κατάργηση της οδηγίας 90/220/ΕΟΚ» του Συμβουλίου της 12ης Μαρτίου 2001 των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων».

**ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ
ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ, ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΚΑΙ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ -
ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ -
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ - ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ,
ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ -
ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ -
ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ -**

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις των άρθρων 8, 10, 11, 12, 15, 20, 21, 28 και 29 του ν. 1650/1986» για την προστασία του περιβάλλοντος» (Α΄ 160).

2. Τις διατάξεις του άρθρου 31 του ν. 1473/1984, όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 42 του ν. 2214/1994 (Α΄ 75).

3. Τις διατάξεις του άρθρου 2 του ν. 2077/1992 «Κύρωση Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση» (Α΄ 136), και τις διατάξεις του άρθρου 1 και 2 του ν. 1338/1983 «Εφαρμογή του Κοινοτικού Δικαίου» (Α΄ 34) όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 6 του ν. 1440/1984 «Συμμετοχή της Ελλάδος στο κεφάλαιο στα αποθεματικά και στις προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων κ.λ.π.» (Α΄ 70), και του άρθρου 65 του ν. 1892/1990 (Α΄ 101).

3. Τις διατάξεις του ν. 2741/1999 «Ενιαίος Φορέας Ελέγχου Τροφίμων και άλλες ρυθμίσεις θεμάτων αρμοδιότητας του Υπουργείου Ανάπτυξης και λοιπές διατάξεις» (Α΄ 199).

4. Τις διατάξεις του άρθρου 23 (παρ. 1) και του άρθρου 24 του ν. 1558/1985 «Κυβέρνηση και Κυβερνητικά όργανα» (Α΄ 137) και των άρθρων 9 και 13 του π.δ/τος 473/ 1985 «Καθορισμός και ανακατανομή των αρμοδιοτήτων των Υπουργείων» (Α΄ 157).

5. Τις διατάξεις του ν. 2218/1994 «Ίδρυση νομαρχιακής αυτοδιοίκησης- Τροποποίηση διατάξεων για την πρωτοβάθμια αυτοδιοίκηση και την περιφέρεια και άλλες διατάξεις» (Α΄ 90) όπως συμπληρώθηκε με το ν. 2240/1994 «Συμπλήρωση διατάξεων για τη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση κ.α.» (Α΄ 153) και κωδικοποιήθηκε σε ενιαίο κείμενο με το π.δ. 30/1996 «Κώδικας Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης» (Α΄ 21).

6. Τις διατάξεις του άρθρου 3 (παρ. 10) του ν. 2242/1994 «Πολεοδόμηση περιοχών δεύτερης κατοικίας και ζώνες οικιστικού ελέγχου, προστασία φυσικού και δομημένου περιβάλλοντος και άλλες διατάξεις (Α΄ 162), όπως συμπληρώθηκαν με το άρθρο 4 (παρ. 3) του ν. 2508/1997 «Βιώσιμη οικιστική ανάπτυξη των πόλεων και οικισμών της χώρας και άλλες διατάξεις».

7. Τις διατάξεις του ν. 3233/2004 «Κύρωση του Πρωτοκόλλου της Καρθαγένης για τη Βιοασφάλεια στη Σύμβαση για τη Βιολογική Ποικιλότητα» (Α΄ 51).

7. Τις διατάξεις της υπ' αριθμ. 11642/1943/2002 κοινή υπουργική απόφαση «Καθορισμός μέτρων και όρων για την περιορισμένη χρήση γενετικά τροποποιημένων οργανισμών» (Β΄ 831).

8. Την οδηγία 2001/18/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 12 Μαρτίου 2001 «για την σκόπιμη ελευθέρωση γενετικώς τροποποιημένων οργανισμών στο περιβάλλον και την κατάργηση της οδηγίας 90/220/ΕΟΚ του Συμβουλίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (EEL 106/17.04.2001)».

9. Τον κανονισμό (ΕΚ) 1829/2003 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 22ας Σεπτεμβρίου 2003»για τα γενετικώς τροποποιημένα τρόφιμα και ζωοτροφές» (ΕΕ L268/18.10.2003).

10. Τον κανονισμό (ΕΚ) 1830/2003 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 22ας Σεπτεμβρίου 2003 «σχετικά με την ιχνηλασιμότητα και την επισήμανση γενετικώς τροποποιημένων οργανισμών και την ιχνηλασιμότητα τροφίμων και ζωοτροφών που παράγονται από γενετικώς τροποποιημένους οργανισμούς, και για την τροποποίηση της οδηγίας 2001/18» (ΕΕ L268/18.10. 2003).

11. Την απόφαση της Επιτροπής 2002/623/ΕΚ της 24ης Ιουλίου 2002 «με την οποία καθορίζονται τα σημειώματα προσανατολισμού που συμπληρώνουν το παράρτημα ΙΙ της οδηγίας 2001/18 για την σκόπιμη ελευθέρωση γενετικώς τροποποιημένων οργανισμών στο περιβάλλον και την κατάργηση της οδηγίας 90/220/ΕΟΚ του Συμβουλίου (ΕΕ L200/30.7.2002).

12. Την απόφαση της Επιτροπής 2002/811/ΕΚ της 3ης Οκτωβρίου 2002 «για τον καθορισμό κατευθυντήριων γραμμών που θα συμπληρώσουν το παράρτημα VII της οδηγίας 2001/18 για την σκόπιμη ελευθέρωση γενετικώς τροποποιημένων οργανισμών στο περιβάλλον και την κατάργηση της οδηγίας 90/220/ΕΟΚ του Συμβουλίου (ΕΕ L280/18.10.2002).

13. Την απόφαση της Επιτροπής 2002/812/ΕΚ της 3ης Οκτωβρίου 2002 «σχετικά με την καθιέρωση βάσει της οδηγίας 2001/18 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ενός συγκεντρωτικού εντύπου κοινοποίησης της εμπορίας γενετικώς τροποποιημένων οργανισμών είτε ως τέτοιων είτε ως συστατικών άλλων προϊόντων» (ΕΕ L280/18.10.2002).

14. Την απόφαση της Επιτροπής 2002/813/ΕΚ της 3ης Οκτωβρίου 2002 «σχετικά με την καθιέρωση βάσει της οδηγίας 2001/18 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ενός συγκεντρωτικού εντύπου κοινοποίησης της σκόπιμης ελευθέρωσης γενετικώς τροποποιημένων οργανισμών στο περιβάλλον για σκοπούς άλλους πλην της εμπορίας» (ΕΕ L280/18.10.2002).

15. Την απόφαση της Επιτροπής 2003/701/ΕΚ της 29ης Σεπτεμβρίου 2003 «σχετικά με τον καθορισμό σύμφωνα με την οδηγία 2001/18 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της μορφής παρουσίασης των αποτελεσμάτων της σκόπιμης ελευθέρωσης γενετικώς τροποποιημένων ανωτέρων φυτών στο περιβάλλον για σκοπούς διαφορετικούς από τη διάθεση στην αγορά» (ΕΕ L254/8.10.2003).

16. Την απόφαση 93/584/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 22ας Οκτωβρίου 1993 των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων» περί των κριτηρίων εφαρμογής απλουστευμένων διαδικασιών για σκόπιμη ελευθέρωση γενετικώς τροποποιημένων φυτών στο περιβάλλον βάσει του άρθρου την Απόφαση 93/584/ ΕΟΚ του Συμβουλίου της 22ας Οκτωβρίου 1993 των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων» περί των κριτηρίων εφαρμογής απλουστευμένων διαδικασιών για σκόπιμη ελευθέρωση γενετικώς τροποποιημένων φυτών στο περιβάλλον βάσει του άρθρου 6 παράγραφος 5 της οδηγίας 90/220/ΕΟΚ» (L 279/42/12.11.1993).

17. Τις διατάξεις του άρθρου 90 του Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα Κυβερνητικά Όργανα, που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του π.δ. 63/2005 «Κωδικοποίηση της νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα Κυβερνητικά όργανα».

18. Τις διατάξεις της υπ' αριθμ. 59388/3363/1988 κοινής υπουργικής απόφασης «Τρόπος, όργανα και διαδικασία επιβολής και είσπραξης των διοικητικών προστίμων του άρθρου 30 του ν. 1650/1986» (Φ.Ε.Κ. Β΄ 638).

19. Την υπ' αριθμ. ΔΙΔΚ/Φ.1/2/6139/2004 κοινή απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Εσωτερικών, Δημ. Διοίκησης και Αποκέντρωσης «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στους Υφυπουργούς Εσωτερικών, Δημ. Διοίκησης και Αποκέντρωσης» (Β΄ 527).

20. Την υπ' αριθμ. 14650/ΔΙΟΣ 85/2004 κοινή απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στους Υφυπουργούς Οικονομίας και Οικονομικών» (Β΄ 519).

21. Την υπ' αριθμ. 27304/2004 κοινή απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Υγείας και Κοινωνικής Αλ-

ληλεγγύης «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στους Υφυπουργούς Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης» (Β΄ 517).

15. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις της απόφασης αυτής, προκαλείται δαπάνη σε βάρος του Κρατικού Προϋπολογισμού, το ύψος της οποίας δεν μπορεί να καθορισθεί και θα καλυφθεί είτε αμιγώς από εθνικούς πόρους είτε μέσω των συγχρηματοδοτούμενων με την Ευρωπαϊκή Ένωση Προγραμμάτων στο πλαίσιο των πιστώσεων που διατίθενται για τις δράσεις και ενέργειες αυτές από τα αντίστοιχα επιχειρησιακά προγράμματα, αποφασίζουμε:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄
Γενικές διατάξεις

Άρθρο 1
Σκοπός

Σκοπός της παρούσας είναι η εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 8, 10, 12, 15 και 20 του ν. 1650/1986 «Για την προστασία του περιβάλλοντος» (Α΄ 160), «για την προστασία του περιβάλλοντος» και συγχρόνως η συμμόρφωση με τις διατάξεις της οδηγίας 2001/18/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 12 Μαρτίου 2001 «Για την σκόπιμη ελευθέρωση γενετικώς τροποποιημένων οργανισμών στο περιβάλλον και την κατάργηση της οδηγίας 90/220/ΕΟΚ του Συμβουλίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων» που έχει δημοσιευθεί στην Ελληνική γλώσσα στην επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (E.E.L 106/17.4.2001), ώστε με τον καθορισμό και τη λήψη των αναγκαίων μέτρων να διασφαλίζεται η υγεία των ανθρώπων και το περιβάλλον:

α) κατά τη σκόπιμη ελευθέρωση γενετικά τροποποιημένων οργανισμών (ΓΤΟ) στο περιβάλλον για σκοπούς διαφορετικούς από τη διάθεση στην αγορά

β΄) κατά τη διάθεση στην αγορά γενετικά τροποποιημένων οργανισμών (ΓΤΟ) ως προϊόντων ή ως συστατικό προϊόντων

Άρθρο 2
Ορισμοί

Για την εφαρμογή της παρούσας απόφασης νοούνται ως:

1. «οργανισμός»: κάθε βιολογική οντότητα ικανή προς αναπαραγωγή ή προς μεταφορά γενετικού υλικού·

2. «γενετικώς τροποποιημένος οργανισμός (Γ.Τ.Ο.)»: οργανισμός, εξαιρουμένων των ανθρώπινων όντων, του οποίου το γενετικό υλικό έχει τροποποιηθεί κατά τρόπο που δεν συμβαίνει φυσιολογικά με τη σύζευξη ή/και το φυσιολογικό ανασυνδυασμό.

Σύμφωνα με τον ορισμό αυτό:

α) η γενετική τροποποίηση επιτυγχάνεται τουλάχιστον με τη χρησιμοποίηση των τεχνικών του παραρτήματος ΙΑ, μέρος 1,

β΄) οι τεχνικές του παραρτήματος ΙΑ, μέρος 2 δεν θεωρείται ότι οδηγούν σε γενετική τροποποίηση·

3. «σκόπιμη ελευθέρωση»: οποιαδήποτε σκόπιμη εισαγωγή ενός Γ.Τ.Ο. ή ενός συνδυασμού Γ.Τ.Ο. στο περιβάλλον, κατά την οποία δεν χρησιμοποιούνται ειδικά μέτρα απομόνωσης προκειμένου να περιορίζεται η επαφή τους με τον ευρύτερο πληθυσμό και το περιβάλλον και να παρέχεται υψηλό επίπεδο προστασίας·

4. «διάθεση στην αγορά»: η διάθεση σε τρίτους, είτε επί πληρωμή είτε δωρεάν.

Οι ακόλουθες ενέργειες δεν θεωρούνται ως διάθεση στην αγορά:

α) η διάθεση γενετικώς τροποποιημένων μικροοργανισμών για δραστηριότητες που διέπονται από την υπ' αριθμ. 11642/1943/2002 κοινή υπουργική απόφαση, συμπεριλαμβανομένων των συλλογών καλλιεργειών,

β) η διάθεση Γ.Τ.Ο., εκτός των μικροοργανισμών που αναφέρονται στο προηγούμενο εδάφιο (α), προς αποκλειστική χρήση για δραστηριότητες κατά τις οποίες χρησιμοποιούνται αυστηρά μέτρα απομόνωσης προκειμένου να περιορίζεται η επαφή τους με τον ευρύτερο πληθυσμό και το περιβάλλον και να παρέχεται υψηλό επίπεδο προστασίας. Τα μέτρα θα πρέπει να βασίζονται στις ίδιες αρχές περιορισμού που προβλέπονται στην υπ' αριθμ. 11642/1943/2002 κοινή υπουργική απόφαση

γ) η διάθεση Γ.Τ.Ο. που πρόκειται να χρησιμοποιηθούν αποκλειστικά για σκόπιμες ελευθερώσεις οι οποίες τηρούν τις προϋποθέσεις των διατάξεων του κεφαλαίου Β΄ της παρούσας απόφασης·

5. «γνωστοποίηση»: η υποβολή φακέλου με τις πληροφορίες που απαιτούνται σύμφωνα με τα άρθρα 6 και 17 της παρούσας απόφασης.

6. «γνωστοποιών» (ενδιαφερόμενος): το πρόσωπο που υποβάλλει την γνωστοποίηση.

7. «προϊόν»: παρασκεύασμα το οποίο διατίθεται στην αγορά και το οποίο αποτελείται ή περιέχει Γ.Τ.Ο. ή συνδυασμό Γ.Τ.Ο.·

8. «εκτίμηση περιβαλλοντικού κινδύνου (Ε.Π.Κ.)»: η διεξαγόμενη σύμφωνα με το παράρτημα ΙΙ εκτίμηση των κινδύνων, άμεσων ή έμμεσων, ταχυφανών ή οψιφανών, που ενδέχεται να παρουσιάζει για την ανθρώπινη υγεία και το περιβάλλον η σκόπιμη ελευθέρωση ή η διάθεση στην αγορά Γ.Τ.Ο.

9. «κοινό»: ένα ή περισσότερα φυσικά ή νομικά πρόσωπα καθώς και οι φορείς (ενώσεις, οργανώσεις ή ομάδες αυτών) εκπροσώπησής τους.

10. «αρμόδιες αρχές»: οι αρχές που ορίζονται στα άρθρα 8 και 16 της παρούσας απόφασης.

Άρθρο 3
Πεδίο εφαρμογής-Εξαιρέσεις

1. Η παρούσα απόφαση εφαρμόζεται σε όλους τους γενετικά τροποποιημένους οργανισμούς όπως ορίζονται στο άρθρο 2 (παραγ. 2) της παρούσας απόφασης.

2. Η παρούσα απόφαση δεν εφαρμόζεται:

α) σε περιπτώσεις οργανισμών που προκύπτουν με τις τεχνικές/ μεθόδους γενετικής τροποποίησης που παράγουν μικροοργανισμούς, με την προϋπόθεση ότι δεν συνεπάγονται τη χρήση μορίων ανασυνδυασμένου DNA ή γενετικώς τροποποιημένων οργανισμών εκτός αυτών που παράγονται με μία ή περισσότερες από τις τεχνικές/ μεθόδους της μεταλλαξιογένεσης, ή και της σύντηξης φυτικών κυττάρων (στην οποία συμπεριλαμβάνεται η σύντηξη πρωτοπλαστών) οργανισμών οι οποίοι μπορούν να ανταλλάξουν γενετικό υλικό με παραδοσιακές μεθόδους διασταύρωσης.

β) Στη σιδηροδρομική, οδική, μέσω εσωτερικών πλωτών οδών, θαλάσσια ή αεροπορική μεταφορά γενετικώς τροποποιημένων οργανισμών (ΓΤΟ).

΄Αρθρο 4
Γενικές Υποχρεώσεις

1. Οι αρμόδιες αρχές λαμβάνουν κάθε αναγκαίο μέτρο ώστε να αποφεύγονται οι αρνητικές επιπτώσεις για τη δημόσια υγεία και το περιβάλλον, που ενδέχεται να προκα-

λούνται από τη σκόπιμη ελευθέρωση ή τη διάθεση στην αγορά ΓΤΟ.

2. Για τη σκόπιμη ελευθέρωση ή τη διάθεση στην αγορά ΓΤΟ, απαιτείται σχετική έγκριση από την κατά περίπτωση αρμόδια αρχή σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις των κεφαλαίων Β και Γ αντίστοιχα της παρούσας απόφασης και εφόσον διαπιστώνεται η ορθότητα της εκτίμησης του περιβαλλοντικού κινδύνου κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 3 του άρθρου αυτού.

3. Κάθε ενδιαφερόμενος πριν υποβάλλει την γνωστοποίηση που προβλέπεται κατά περίπτωση στα κεφάλαια Β και Γ της παρούσας, διενεργεί εκτίμηση, επιστημονικά τεκμηριωμένη, του περιβαλλοντικού κινδύνου. Οι πληροφορίες που ενδέχεται να απαιτούνται για τη διενέργεια αυτής της εκτίμησης περιγράφονται στο παράρτημα ΙΙ του άρθρου 35 της παρούσας απόφασης.

4. Κατά τη διενέργεια της εκτίμησης του περιβαλλοντικού κινδύνου λαμβάνονται ιδιαίτερα υπόψη οι ΓΤΟ που περιέχουν γονίδια ανθεκτικά σε αντιβιοτικά που χρησιμοποιούνται για ιατρική ή κτηνιατρική αγωγή, ώστε να εντοπίζονται και να εξαλείφονται σταδιακά τα γονίδια αυτά αντοχής στα αντιβιοτικά τα οποία ενδέχεται να έχουν αρνητικές επιπτώσεις για την ανθρώπινη υγεία και το περιβάλλον.

Η σταδιακή αυτή εξάλειψη: α) για τους ΓΤΟ που διατίθενται στην αγορά σύμφωνα με το Κεφάλαιο Γ έχει ολοκληρωθεί κατά την έναρξη ισχύος της παρούσας απόφασης ενώ β) για τους ΓΤΟ που εγκρίνονται σύμφωνα με το Κεφάλαιο Β, η προθεσμία για την ολοκλήρωσή της λήγει την 31η Δεκεμβρίου 2008.

5. Οι πιθανές αρνητικές επιπτώσεις για την ανθρώπινη υγεία και το περιβάλλον, οι οποίες μπορεί να προκαλούνται άμεσα ή έμμεσα μέσω μεταφοράς γενετικού υλικού από Γ.Τ. Ο. σε άλλους οργανισμούς πρέπει να εκτιμώνται με ακρίβεια για κάθε μεμονωμένη περίπτωση. Η εκτίμηση αυτή διενεργείται σύμφωνα με το παράρτημα ΙΙ του άρθρου 35, λαμβάνοντας υπόψη τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις ανάλογα με τη φύση του εισαχθέντος οργανισμού και του περιβάλλοντος υποδοχής.

6. Οι αρμόδιες αρχές που ορίζονται στα Κεφάλαια Β και Γ (άρθρα 8 και 16) διενεργούν τους αναγκαίους ελέγχους σύμφωνα με το άρθρο 32 ώστε να διασφαλίζεται η τήρηση των διατάξεων της παρούσας απόφασης. Με την επιφύλαξη του άρθρου 33, σε περίπτωση ελευθέρωσης ενός ή περισσοτέρων ΓΤΟ ή διάθεσής τους στην αγορά ως προϊόντων ή εντός προϊόντων για τα οποία δεν έχει χορηγηθεί έγκριση, οι ως άνω αρμόδιες αρχές, εξασφαλίζουν τη λήψη α) όλων των απαραίτητων μέτρων προκειμένου να τερματισθεί η ελευθέρωση ή η διάθεση στην αγορά, β) εάν είναι αναγκαίο, μέτρων αποκατάστασης και ενημέρωσης του κοινού, της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και των αρμόδιων αρχών των κρατών μελών(Κ-Μ) της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

7. Η αρμόδια αρχή που ορίζεται στο Κεφάλαιο Γ (άρθρο 16) της παρούσας απόφασης, διασφαλίζει τη δυνατότητα ανίχνευσης σε όλα τα στάδια νόμιμης διάθεσης στην αγορά ΓΤΟ, σύμφωνα με τον Κανονισμό 1830/2003/ΕΚ (ΕΕL 268/24/2003).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

Σκόπιμη ελευθέρωση Γ.Τ.Ο. στο περιβάλλον για σκοπούς έρευνας και ανάπτυξης ή για οποιοδήποτε άλλο σκοπό εκτός από τη διάθεση στην αγορά.

Άρθρο 5
Φαρμακευτικές ουσίες-Εξαιρέσεις

1. Το παρόν Κεφάλαιο (άρθρα 6 έως 15) δεν εφαρμόζεται στις φαρμακευτικές ουσίες και παρασκευάσματα για ανθρώπινη χρήση που αποτελούνται από Γ.Τ.Ο. ή περιέχουν Γ.Τ.Ο. ή συνδυασμό αυτών, εφόσον η σκόπιμη ελευθέρωσή τους για οποιοδήποτε λόγο διαφορετικό από εκείνο της διάθεσης στην αγορά εγκρίνεται σύμφωνα με άλλες διατάξεις τις εθνικής η κοινοτικής νομοθεσίας οι οποίες προβλέπουν:

α) ειδική εκτίμηση του περιβαλλοντικού κινδύνου σύμφωνα με το παράρτημα ΙΙ του άρθρου 35 της παρούσας απόφασης και βάσει του τύπου των πληροφοριών που ορίζονται στο παράρτημα ΙΙΙ της παρούσας απόφασης, με την επιφύλαξη πρόσθετων απαιτήσεων που προβλέπονται από την εν λόγω νομοθεσία·

β) ρητή έγκριση πριν από την ελευθέρωση·

γ) πρόγραμμα συστηματικής παρακολούθησης σύμφωνα με τα σχετικά τμήματα του παραρτήματος ΙΙΙ, με στόχο τον εντοπισμό των συνεπειών του Γ.Τ.Ο. ή των Γ.Τ.Ο. στην ανθρώπινη υγεία ή το περιβάλλον·

δ) κατάλληλες απαιτήσεις σχετικά με τη διαχείριση νέων πληροφοριών, πληροφοριών προς το κοινό, πληροφοριών για τα αποτελέσματα των ελευθερώσεων και τις ανταλλαγές πληροφοριών τουλάχιστον ισοδύναμες με εκείνες που περιέχονται στην παρούσα απόφαση και στα μέτρα που λαμβάνονται κατ' εφαρμογή της.

2. Η αξιολόγηση του περιβαλλοντικού κινδύνου που εγκυμονούν οι ουσίες αυτές και τα παρασκευάσματα διεξάγεται με ευθύνη του Ελληνικού Οργανισμού Φαρμάκων (Ε.Ο.Φ.) σε συνεργασία, όπου απαιτείται, με τις κατά περίπτωση συναρμόδιες εθνικές ή Κοινοτικές αρχές.

3. Οι διαδικασίες της ειδικής εκτίμησης του περιβαλλοντικού κινδύνου πρέπει να εξασφαλίζουν τη συμβατότητα και την αντιστοιχία με τις διατάξεις της παρούσας απόφασης.

Άρθρο 6
Υποχρεώσεις ενδιαφερομένων

1. Κάθε πρόσωπο που πρόκειται να προβεί σε σκόπιμη ελευθέρωση ΓΤΟ ή συνδυασμού ΓΤΟ στο περιβάλλον, πρέπει να είναι κάτοχος σχετικής έγκρισης η οποία χορηγείται σύμφωνα με τους όρους και τη διαδικασία του άρθρου 9 της παρούσας απόφασης.

2. Για τη χορήγηση της έγκρισης αυτής ο ενδιαφερόμενος υποβάλλει φάκελο γνωστοποίησης στην αρμόδια αρχή του άρθρου 8 της παρούσας απόφασης.

3. Η γνωστοποίηση αυτή περιλαμβάνει:

α) τεχνικό φάκελο (σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή), με τον οποίο παρέχονται οι πληροφορίες του παραρτήματος ΙΙΙ, οι οποίες απαιτούνται για την εκτίμηση του περιβαλλοντικού κινδύνου της σκόπιμης ελευθέρωσης ενός Γ.Τ.Ο. ή συνδυασμού Γ.Τ.Ο. και ιδίως:

i) γενικές πληροφορίες, συμπεριλαμβανομένων πληροφοριών για το προσωπικό και την εκπαίδευση,

ii) πληροφορίες σχετικά με τον ή τους Γ.Τ.Ο.,

iii) πληροφορίες σχετικά με τις συνθήκες ελευθέρωσης και το δυνητικό περιβάλλον υποδοχής,

iv) πληροφορίες σχετικά με τις αλληλεπιδράσεις μεταξύ των Γ.Τ.Ο. και του περιβάλλοντος,

v) σχέδιο συστηματικής παρακολούθησης (monitoring), σύμφωνα με τα σχετικά μέρη του παραρτήματος ΙΙΙ, ώστε

να εντοπίζονται οι επιπτώσεις του ή των Γ.Τ.Ο. στην ανθρώπινη υγεία ή στο περιβάλλον,

vi) πληροφορίες σχετικά με τον έλεγχο, τα επανορθωτικά μέτρα, την επεξεργασία των αποβλήτων και τα σχέδια αντιμετώπισης καταστάσεων έκτακτης ανάγκης,

vii) περίληψη των στοιχείων του φακέλου.

β) την επιστημονικά τεκμηριωμένη εκτίμηση του περιβαλλοντικού κινδύνου και τα συμπεράσματα που απαιτούνται στο παράρτημα II τμήμα Δ καθώς και τυχόν σχετικές βιβλιογραφικές αναφορές και ενδείξεις για τις επιστημονικές μεθόδους που χρησιμοποιήθηκαν.

4. Ο ενδιαφερόμενος μπορεί να αναφέρεται σε δεδομένα ή σε αποτελέσματα γνωστοποιήσεων που υποβλήθηκαν στο παρελθόν από άλλους γνωστοποιούντες, με τον όρο ότι οι εν λόγω πληροφορίες, τα δεδομένα και τα αποτελέσματα δεν έχουν εμπιστευτικό χαρακτήρα. Σε περίπτωση που τα εν λόγω στοιχεία έχουν εμπιστευτικό χαρακτήρα, πρέπει οι γνωστοποιούντες, να έχουν δώσει τη γραπτή συγκατάθεσή τους. Ο γνωστοποιών μπορεί να υποβάλλει οποιοδήποτε πρόσθετο στοιχείο. θεωρεί κατάλληλο ή του ζητηθεί από την αρμόδια αρχή.

Άρθρο 7
Παράβολα

Κάθε ενδιαφερόμενος κατά την υποβολή του φακέλου γνωστοποίησης στην αρμόδια αρχή, υποχρεούται στην καταβολή σχετικού παραβόλου υπέρ του Δημοσίου, το ποσό του οποίου καθορίζεται στο ποσό των τριών χιλιάδων (3000) Ευρώ. Το ποσό αυτό μπορεί να αναπροσαρμόζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών ΠΕΧΩΔΕ και Οικονομίας και Οικονομικών μετά από γνώμη της επιτροπής του άρθρου 8 (παρ. 2). Το παράβολο αυτό εισπράττεται μόνο με την έκδοση αποδεικτικού διπλοτύπου τύπου β και διατίθεται μέσω του Τακτικού Προϋπολογισμού του ΥΠΕΧΩΔΕ, αποκλειστικά για τις δαπάνες αξιολόγησης των φακέλων και παρακολούθησης της τήρησης των όρων των εγκρίσεων που προβλέπονται στο άρθρο 9 της παρούσας απόφασης.

Άρθρο 8
Αρμόδια Αρχή
Σύσταση επιτροπής

1. Αρμόδια αρχή για την παραλαβή και τη βεβαίωση παραλαβής της γνωστοποίησης που προβλέπεται στο άρθρο 6, καθώς και γενικά για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος κεφαλαίου ορίζεται το Υπουργείο Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων ΥΠΕΧΩΔΕ (Γενική Διεύθυνση Περιβάλλοντος, Δ/νση Περ/κού Σχεδιασμού). Το ΥΠΕΧΩΔΕ στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, συντονίζει τα συναρμόδια Υπουργεία και φορείς του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, για τη λήψη των αναγκαίων μέτρων που απαιτούνται για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος Κεφαλαίου, ώστε να αποφεύγονται οι αρνητικές συνέπειες για την δημόσια υγεία και το περιβάλλον.

2. Για την πραγματοποίηση του συντονιστικού έργου του ΥΠΕΧΩΔΕ και την εναρμόνιση των πολιτικών που ασκούνται από τα συναρμόδια Υπουργεία κατά τη διαδικασία λήψης αποφάσεων, συστήνεται πενταμελής επιτροπή η οποία αποτελείται από εκπροσώπους των Υπουργείων ΠΕΧΩΔΕ(1), Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων(1), Ανάπτυξης (Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας ή Ειδική επιτροπή σε θέματα βιοτεχνολογίας του Εθνικού Συμβουλίου Έρευνας και Τεχνολογίας) (1), Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης(1) και έναν εκπρόσωπο του Γενικού Χημείου του Κράτους. Στην επιτροπή είναι δυνατόν να συμμετέχουν, εφόσον κρίνεται αναγκαίο και:

α) εκπρόσωποι άλλων κατά περίπτωση συναρμόδιων Υπουργείων ή φορέων του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, καθώς και

β) επιστήμονες που λόγω των εξειδικευμένων γνώσεων τους μπορούν να συνεισφέρουν στο έργο της επιτροπής.

2.1. Τα μέλη της Επιτροπής με τους αναπληρωτές τους προτείνονται από τους φορείς που εκπροσωπούν και ορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών ΠΕΧΩΔΕ και Οικονομικών. Με την ίδια απόφαση καθορίζεται η λειτουργία της επιτροπής καθώς και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την πραγματοποίηση του έργου της. Πρόεδρος της επιτροπής ορίζεται ο εκπρόσωπος του ΥΠΕΧΩΔΕ από το Τμήμα Διαχείρισης Φυσικού Περιβάλλοντος. Στα μέλη της επιτροπής καταβάλλεται αμοιβή κατά τις κείμενες διατάξεις.

2.2. Η επιτροπή συγκαλείται στο ΥΠΕΧΩΔΕ με μέριμνα του Τμήματος Διαχείρισης Φυσικού Περιβάλλοντος της Δ/νσης Περιβαλλοντικού Σχεδιασμού, με τους όρους και τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στο άρθρο 9 της παρούσας απόφασης.

2.3. Η επιτροπή έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες;

α) εισηγείται στο Υπουργό ΠΕΧΩΔΕ την έγκριση ή την απόρριψη του φακέλου της γνωστοποίησης, για την πραγματοποίηση ή μη της σκόπιμης ελευθέρωσης ΓΤΟ, σύμφωνα με το άρθρο 9 (παρ. 5)

β) γνωμοδοτεί:

β.1) για την εφαρμογή ειδικών (διαφοροποιημένων) διαδικασιών έγκρισης για τη σκόπιμη ελευθέρωση, σύμφωνα με το άρθρο 10.

β.2) για την τροποποίηση των συνθηκών σκόπιμης ελευθέρωσης, σύμφωνα με το άρθρο 11.

β.3) για τις παρατηρήσεις που υποβάλει το ΥΠΕΧΩΔΕ προς την Ευρ. Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 14 (παρ. 2)

β.3) για την αναπροσαρμογή των παραβόλων που προβλέπονται στο άρθρο 7.

β.4) για κάθε θέμα που παραπέμπεται σ' αυτήν από τον Υπουργό ΠΕΧΩΔΕ, σχετικά με την εφαρμογή της παρούσας απόφασης.

3. Μέσα σε (20) ημέρες από την έναρξη ισχύος της παρούσας απόφασης κάθε συναρμόδιο Υπουργείο ή φορέας γνωστοποιεί εγγράφως στην Δ/νση Περ/κού Σχεδιασμού του Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε., την ή τις αρμόδια (ες) υπηρεσία (ες) του καθώς και τον ή τους εκπρόσωπό(ους) του που κατά περίπτωση ανάλογα με το εξεταζόμενο θέμα εμπλέκεται (ονται) στην διαδικασία έγκρισης της σκόπιμης ελευθέρωσης Γ.Τ.Ο.

Άρθρο 9
Όροι και διαδικασίες έγκρισης
για τη σκόπιμη ελευθέρωση Γ.Τ.Ο

1. Η Δ/νση Περιβαλλοντικού Σχεδιασμού του ΥΠΕΧΩΔΕ, βεβαιώνει την ημερομηνία παραλαβής του φακέλου της γνωστοποίησης και αποστέλλει χωρίς καθυστέρηση αντίγραφα του φακέλου αυτού σε έντυπη ή / και ηλεκτρονική μορφή στα μέλη της επιτροπής.

2. Η επιτροπή συγκαλείται με μέριμνα του Τμήματος Διαχείρισης Φυσικού Περιβάλλοντος της Δ/νσης Περι-

βαλλοντικού. Σχεδιασμού μέσα σε 20 ημέρες από την ημερομηνία παραλαβής του φακέλου της γνωστοποίησης. Χρέη γραμματέα της Επιτροπής χωρίς δικαίωμα ψήφου εκτελεί υπάλληλος της ως άνω Διεύθυνσης.

3. Η επιτροπή μέσα σε προθεσμία πενήντα (50) ημερών από την παραλαβή του φακέλου της γνωστοποίησης υποχρεούται να εκπονήσει τεκμηριωμένη εισήγηση προς τον Υπουργό ΠΕΧΩΔΕ επί του φακέλου της γνωστοποίησης.

4. Η εισήγηση της επιτροπής συνίσταται:

i) στην αξιολόγηση των στοιχείων του φακέλου της γνωστοποίησης:

- ως προς την ακρίβεια, πληρότητα και ορθότητα των παρεχόμενων στοιχείων

- ως προς την αξιολόγηση των κινδύνων και την επάρκεια των μέτρων ασφάλειας

- ως προς την επάρκεια των μέτρων διαχείρισης των αποβλήτων σύμφωνα με τις διατάξεις της κείμενης σχετικής νομοθεσίας.

ii) στην ενδεχόμενη επιβολή πρόσθετων όρων

5. Η αρμόδια αρχή έχει την διακριτική ευχέρεια να δέχεται, μετά από γνώμη της επιτροπής, ότι γνωστοποιήσεις, που αφορούν τις ελευθερώσεις του ίδιου Γ.Τ.Ο. ή ενός συνδυασμού Γ.Τ.Ο. στον ίδιο ή σε διαφορετικούς τόπους για τον ίδιο σκοπό και εντός καθορισμένου χρονικού διαστήματος, μπορούν να σωρεύονται στον ίδιο φάκελο της γνωστοποίησης.

6. Η επιτροπή μετά την αξιολόγηση του φακέλου της γνωστοποίησης εισηγείται στον Υπουργό ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε:

α) την έγκριση της γνωστοποίησης ενδεχομένως με την προϋπόθεση τήρησης συγκεκριμένων όρων που θα περιλαμβάνονται στην σχετική εισήγηση ώστε να πληρούνται οι απαιτήσεις της παρούσας απόφασης ή

β) την απόρριψη της γνωστοποίησης εφόσον διαπιστώνεται αιτιολογημένα ότι η ελευθέρωση Γ.Τ.Ο. δεν πληρεί τις απαιτήσεις της παρούσας απόφασης και θέτει σε κίνδυνο την δημόσια υγεία και το περιβάλλον.

7. Για την έγκριση ή την απόρριψη της γνωστοποίησης για την πραγματοποίηση της σκόπιμης ελευθέρωσης ΓΤΟ εκδίδεται απόφαση του Υπουργού ΠΕ.Χ.Ω.Δ.Ε. μετά από εισήγηση της επιτροπής. Σε περίπτωση απόρριψης η απόφαση του Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ πρέπει να είναι αιτιολογημένη.

8. Για την έκδοση της απόφασης έγκρισης ή απόρριψης της γνωστοποίησης θα πρέπει η επιτροπή κατά την εκπόνηση της εισήγησής της:

α) να έχει εξετάσει τυχόν παρατηρήσεις άλλων Κρατών-Μελών που έχουν διαβιβασθεί σύμφωνα με το άρθρο 14 της παρούσας απόφασης και

β) να έχει λάβει υπόψη και να έχει συνεκτιμήσει τυχόν παρατηρήσεις του κοινού σύμφωνα με το άρθρο 12 της παρούσας απόφασης.

9. Όταν η αρμόδια αρχή ζητά νέες πληροφορίες και στοιχεία από τον ενδιαφερόμενο πρέπει να δικαιολογεί το αίτημά της.

10. Η αρμόδια αρχή μέσα σε προθεσμία ενενήντα (90) ημερών από την ημερομηνία παραλαβής της γνωστοποίησης διαβιβάζει στον ενδιαφερόμενο την απόφαση του Υπουργού ΠΕ.ΧΩ.ΔΕ για την έγκριση ή απόρριψή της.

11. Κατά τον υπολογισμό της περιόδου των ενενήντα (90) ημερών που αναφέρεται στην παράγραφο 10, δεν λαμβάνονται υπόψη οι περίοδοι κατά τις οποίες η αρμόδια αρχή:

α΄) αναμένει περαιτέρω πληροφορίες που ζήτησε ενδεχομένως από τον ενδιαφερόμενο ή

β΄) διεξάγει δημόσια έρευνα ή διαβούλευση σύμφωνα με το άρθρο 12. Η προαναφερθείσα δημόσια έρευνα ή διαβούλευση δεν μπορεί να παρατείνει την προθεσμία που προβλέπεται στην παράγραφο 10.

12. Η αρμόδια αρχή διασφαλίζει σε συνεργασία με τις κατά περίπτωση αρμόδιες υπηρεσίες των συναρμόδιων Υπουργείων, ότι δεν διατίθεται στην αγορά κανένα υλικό προερχόμενο από Γ.Τ.Ο. που έχουν ελευθερωθεί σκόπιμα σύμφωνα με το κεφάλαιο Β΄, εκτός εάν ήδη διατίθεται σύμφωνα με το κεφάλαιο Γ΄.

Άρθρο 10
Ειδικές διαδικασίες

1. Η αρμόδια αρχή μετά από γνώμη της επιτροπής μπορεί να υποβάλλει στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή αιτιολογημένη πρόταση για την εφαρμογή διαφοροποιημένων διαδικασιών έγκρισης για τη σκόπιμη ελευθέρωση Γ.Τ.Ο., εφόσον έχει αποκτηθεί επαρκής πείρα σχετικά με τις ελευθερώσεις ορισμένων Γ.Τ.Ο. σε ορισμένα οικοσυστήματα και εφόσον οι εν λόγω Γ.Τ.Ο. πληρούν τα κριτήρια του παραρτήματος V του άρθρου 35 της παρούσας απόφασης.

Στην περίπτωση αυτή, εκδίδεται απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στις διατάξεις του άρθρου 7 (παρ. 2, 3 και 4) της οδηγίας 2001/18/ΕΚ.

2. Στην ως άνω απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, προβλέπεται ότι, ο γνωστοποιών μπορεί να πραγματοποιήσει την ελευθέρωση μόνον όταν λάβει την προβλεπόμενη στο άρθρο 9 σχετική έγκριση. Ο γνωστοποιών πραγματοποιεί την ελευθέρωση σύμφωνα με τους τυχόν όρους που προβλέπονται στη έγκριση αυτή.

3.Η προαναφερόμενη απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, μπορεί να προβλέπει ότι οι ελευθερώσεις ενός Γ.Τ.Ο. ή συνδυασμού Γ.Τ.Ο. στον ίδιο τόπο ή σε διαφορετικούς τόπους, για τον ίδιο σκοπό και εντός καθορισμένου χρονικού διαστήματος, μπορούν να γνωστοποιούνται με μία μόνο γνωστοποίηση.

4. Με την επιφύλαξη των παραγράφων 1 έως 3, εξακολουθεί να εφαρμόζεται η απόφαση 94/730/ΕΚ, της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, για τη θέσπιση απλοποιημένων διαδικασιών σχετικά με την σκόπιμη ελευθέρωση στο περιβάλλον γενετικώς τροποποιημένων φυτών. (EEL 292, 12.11.1994).

5. Εφόσον η αρμόδια αρχή αποφασίζει μετά από γνώμη της επιτροπής να κάνει χρήση ή μη της διαδικασίας που θεσπίζεται με την προαναφερόμενη Απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής εντός της Ελληνικής Επικράτειας, ενημερώνει σχετικά την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Άρθρο 11
Τροποποιήσεις - Νέες πληροφορίες

1.Σε περίπτωση που μετά τη χορήγηση της προβλεπόμενης στο άρθρο 9 έγκρισης, επέλθει τροποποίηση ή ακούσια αλλαγή της σκόπιμης ελευθέρωσης ενός Γ.Τ.Ο. ή συνδυασμού Γ.Τ.Ο., που θα μπορούσε να έχει επιπτώσεις όσον αφορά κινδύνους για την ανθρώπινη υγεία και το περιβάλλον, ή εάν ανακύψουν νέες πληροφορίες σχετικά με τους κινδύνους αυτούς, είτε κατά το διάστημα κατά το οποίο η γνωστοποίηση βρίσκεται στο στάδιο αξιο-

λόγησης από την επιτροπή είτε μετά την χορήγηση της ως άνω έγκρισης, ο ενδιαφερόμενος οφείλει άμεσα:

α) να λαμβάνει τα μέτρα που απαιτούνται για την προστασία της ανθρώπινης υγείας και του περιβάλλοντος·

β) να ενημερώνει την αρμόδια αρχή πριν από οποιαδήποτε τροποποίηση ή μόλις γίνει γνωστή η ακούσια αλλαγή ή μόλις καταστούν διαθέσιμες νέες πληροφορίες·

γ) να αναθεωρεί τα μέτρα που ορίζονται στη γνωστοποίηση και να τα κοινοποιεί στην αρμόδια αρχή προκειμένου να γίνει σχετική αναθεώρηση της χορηγηθείσας έγκρισης.

2. Εάν περιέλθουν σε γνώση της αρμόδιας αρχής πληροφορίες, που σχετίζονται με τις περιστάσεις που περιγράφονται στην παράγραφο 1 και θα μπορούσαν να έχουν σημαντικές επιπτώσεις όσον αφορά τους κινδύνους για την ανθρώπινη υγεία και το περιβάλλον, η αρμόδια αρχή αξιολογεί τις πληροφορίες αυτές μετά από γνώμη της επιτροπής και τις δημοσιοποιεί σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 12 της παρούσας. Στη περίπτωση αυτή είναι δυνατόν, με απόφαση του Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ που εκδίδεται μετά από γνώμη της επιτροπής, να υποχρεωθεί ο ενδιαφερόμενος να τροποποιήσει τις συνθήκες σκόπιμης ελευθέρωσης, να την αναστείλει ή να την παύσει. Η Δ/νση Περιβαλλοντικού Σχεδιασμού ενημερώνει σχετικά το κοινό με τη διαδικασία του άρθρου 12 της παρούσας απόφασης.

Άρθρο 12
Διαδικασία Διαβούλευσης με το κοινό

1. Με την επιφύλαξη των διατάξεων των άρθρων 10 και 28, η Γενική Δ/νση Περιβάλλοντος του ΥΠΕΧΩΔΕ, ζητά τη γνώμη του άμεσα ενδιαφερόμενου κοινού και, όπου κρίνεται σκόπιμο, ομάδων ή φορέων εκπροσώπησής του, για την προτεινόμενη σκόπιμη ελευθέρωση.

2. Στη περίπτωση αυτή η ως άνω Γενική Διεύθυνση, προβαίνει σε δημοσίευση σε δύο τουλάχιστον ημερήσιες εφημερίδες α)περίληψης του ως άνω θέματος β) γνωστοποίησης ότι διαθέτει, με την επιφύλαξη του άρθρου 28, τις απαραίτητες πληροφορίες και στοιχεία προκειμένου να ενημερωθούν οι πολίτες και οι φορείς εκπροσώπησής τους και γ) πρόσκλησης προς το κοινό να διατυπώσει τις απόψεις του επί των ως άνω θεμάτων μέσα σε προθεσμία δεκαπέντε (15) ημερών από τη δημοσίευση της πρόσκλησης αυτής. Η δημοσιοποίηση αυτή γίνεται και ηλεκτρονικά εφ΄ όσον υπάρχει αυτή η δυνατότητα.

3.1. Σε περίπτωση που η προτεινόμενη σκόπιμη ελευθέρωση πρόκειται να πραγματοποιηθεί σε επίπεδο Νομού, το οικείο Νομαρχιακό Συμβουλίο προβαίνει σε δημοσίευση στον τοπικό τύπο α) περίληψης των ως άνω θεμάτων, β) γνωστοποίησης ότι διαθέτει τις απαραίτητες πληροφορίες και στοιχεία προκειμένου να ενημερωθούν οι πολίτες και οι φορείς εκπροσώπησής τους και γ) πρόσκλησης προς το κοινό να διατυπώσει τις απόψεις του επί των ως άνω θεμάτων μέσα σε προθεσμία δεκαπέντε (15) ημερών από τη δημοσίευση της πρόσκλησης αυτής. Περίληψη της δημοσίευσης αυτής αναρτάται με μέριμνα του Νομαρχιακού Συμβουλίου στον πίνακα ανακοινώσεων της Νομαρχίας.

3.2. Η διαδικασία πρόσκλησης των πολιτών και των φορέων εκπροσώπησής τους και υποβολής των απόψεων δεν μπορεί να υπερβαίνει τις είκοσι (20) ημέρες από την ημερομηνία δημοσίευσης της ως άνω ανακοίνωσης. Στη συνέχεια οι απόψεις αυτές διαβιβάζονται μέσω του Νομαρχιακού Συμβουλίου στην Δ/νση Περιβαλλοντικού Σχεδιασμού του ΥΠΕΧΩΔΕ.

4. Οι απόψεις του κοινού λαμβάνονται υπόψη και συνεκτιμώνται από την επιτροπή κατά την εκπόνηση της εισήγησής της προς τον Υπουργό ΠΕΧΩΔΕ σύμφωνα με το άρθρο 9 (παρ. 7) της παρούσας απόφασης.

5. Σε περίπτωση που ο φάκελος της γνωστοποίησης έχει κατατεθεί σε άλλο Κ-Μ, η Ευρ. Επιτροπή καθιστά διαθέσιμες στο κοινό της χώρας μας και των άλλων Κ-Μ με την επιφύλαξη του άρθρου 28, τις πληροφορίες που αναφέρονται στο άρθρο 14, σύμφωνα με το άρθρο 9 (παρ.2,εδ.β) της οδηγίας 2001/18/ΕΚ.

Άρθρο 13
Εκθέσεις του ενδιαφερόμενου για τις ελευθερώσεις Γ.Τ.Ο.

1. Μετά την ολοκλήρωση της ελευθέρωσης και, εφεξής, κατά τα χρονικά διαστήματα που ορίζονται στη σχετική έγκριση του άρθρου 9, ο κάτοχος της έγκρισης διαβιβάζει στο ΥΠΕΧΩΔΕ τα αποτελέσματα της ελευθέρωσης όσον αφορά τους τυχόν κινδύνους για την ανθρώπινη υγεία ή το περιβάλλον, αναφέροντας, ανάλογα με την περίπτωση, οποιοδήποτε σχετικό προϊόν, το οποίο ο ενδιαφερόμενος σκοπεύει να γνωστοποιήσει μεταγενέστερα.

2. Η μορφή με την οποία παρουσιάζονται τα αποτελέσματα της προηγούμενης παραγράφου, καθορίζεται στην απόφαση 2003/701/ΕΚ (ΕΕL254/21/2003), η οποία έχει εκδοθεί σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 30 (παρ.2) της οδηγίας 2001/18/ΕΚ.

Άρθρο 14
Ανταλλαγή πληροφοριών της αρμόδιας αρχής και των Κ-Μ με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή

Καθιερώνεται σύστημα ανταλλαγής των πληροφοριών που περιέχονται στις γνωστοποιήσεις, μεταξύ Ευρ. Επιτροπής, αρμόδιας εθνικής αρχής και αρμόδιων αρχών των άλλων Κ-Μ. Ειδικότερα:

1. Το ΥΠΕΧΩΔΕ,, μέσα σε προθεσμία τριάντα (30) ημερών από την παραλαβή κάθε γνωστοποίησης σύμφωνα με το άρθρο 9 (παρ. 1), αποστέλλει στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή περίληψη της εν λόγω γνωστοποίησης. Η μορφή της περίληψης αυτής καθορίζεται στην απόφαση 2002/813/ΕΚ (ΕΕL 280/62/2002 η οποία έχει εκδοθεί και τροποποιείται, εφόσον απαιτείται, σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 30 (παρ. 2) της οδηγίας 2001/18/ΕΚ.

2. Όταν η Ευρωπαϊκή Επιτροπή διαβιβάζει στην αρμόδια εθνική αρχή την ως άνω περίληψη της γνωστοποίησης που έχει υποβληθεί σε άλλο Κ - Μ σύμφωνα με το άρθρο 11 (παρ. 2) της οδηγίας 2001/18/ΕΚ, η αρμόδια αρχή έχει τη δυνατότητα, εντός τριάντα (30) ημερών από τη διαβίβαση της εν λόγω περίληψης, να διατυπώσει τις παρατηρήσεις της, μετά από γνώμη της επιτροπής, είτε απευθείας στο εν λόγω Κ - Μ. είτε μέσω της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, Η αρμόδια αρχή μπορεί με αίτημά της να ζητά αντίγραφο της πλήρους γνωστοποίησης από τις αντίστοιχες αρμόδιες αρχές του Κράτους Μέλους.

3. Το ΥΠΕΧΩΔΕ κοινοποιεί τις αποφάσεις που λαμβάνονται σύμφωνα με το άρθρο 9 (παρ. 6), καθώς και, ανάλογα με την περίπτωση, για τους λόγους απόρριψης μιας γνωστοποίησης καθώς και για τα αποτελέσματα των ελευθερώσεων που της κοινοποιούνται σύμφωνα με το άρθρο 13 της παρούσας απόφασης.

4. Για τις ελευθερώσεις Γ.Τ.Ο. που αναφέρονται στο άρθρο 10, το ΥΠΕΧΩΔΕ αποστέλλει, στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή μία φορά το χρόνο, κατάλογο των Γ.Τ.Ο. που ελευθερώθηκαν, και κατάλογο των γνωστοποιήσεων που απορρίφθηκαν. Η Ευρ. Επιτροπή διαβιβάζει τους καταλόγους αυτούς, στο πλαίσιο ανταλλαγής πληροφοριών, στα άλλα Κ-Μ. σύμφωνα με το άρθρο 11 (παρ. 4) της οδηγίας 2001/18/ΕΚ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'
Διάθεση στην αγορά Γ.Τ.Ο. ως προϊόν ή ως συστατικό (εντός) προϊόντος

Άρθρο 15
Πεδίο εφαρμογής - Εξαιρέσεις

1. Το παρόν Κεφάλαιο (άρθρα 16 έως 27) δεν εφαρμόζεται στους Γ.Τ.Ο. ως προϊόντα ή εντός προϊόντων εφόσον αυτοί επιτρέπονται:

α) από την εθνική και κοινοτική νομοθεσία, που προβλέπει: ι) τη διεξαγωγή ειδικής εκτίμησης περιβαλλοντικού κινδύνου σύμφωνα με τις αρχές που εκτίθενται στο παράρτημα ΙΙ του άρθρου 35 και βάσει των πληροφοριών που ορίζονται στο παράρτημα ΙΙΙ του ίδιου άρθρου Ι, με την επιφύλαξη πρόσθετων απαιτήσεων που προβλέπονται σε άλλες διατάξεις καθώς και ιι) απαιτήσεις για τη διαχείριση του κινδύνου, την επισήμανση, τη συστηματική παρακολούθηση, την ενημέρωση του κοινού, τη ρήτρα διασφάλισης και την ελεύθερη κυκλοφορία τουλάχιστον ισοδύναμες με τις απαιτήσεις της παρούσας απόφασης.

Στην περίπτωση αυτή κατατάσσονται τα τρόφιμα και οι ζωοτροφές που περιέχουν ή αποτελούνται από ΓΤΟ, όπως προβλέπεται από τα άρθρα 5 (παρ. 5) και 17 (παρ. 5) του Κανονισμού 1829/2003/ΕΚ (EEL 268/1/2003).

β) από τον Κανονισμό 2309/1993/ΕΚ, με τον όρο ότι διεξάγεται ειδική εκτίμηση περιβαλλοντικού κινδύνου σύμφωνα με τις αρχές που προβλέπονται στο παράρτημα ΙΙ του άρθρου 35 και βάσει του τύπου των πληροφοριών που ορίζονται στο παράρτημα ΙΙΙ αυτού, με την επιφύλαξη άλλων σχετικών απαιτήσεων όσον αφορά την εκτίμηση του κινδύνου, τη διαχείριση του κινδύνου, την επισήμανση, την συστηματική παρακολούθηση κατά περίπτωση, την ενημέρωση του κοινού και τη ρήτρα διασφάλισης που προβλέπονται από την εθνική και κοινοτική νομοθεσία όσον αφορά φαρμακευτικά προϊόντα για ανθρώπινη και κτηνιατρική χρήση.

2. Η εκτίμηση της επικινδυνότητας και οι απαιτήσεις για τη διαχείριση του κινδύνου, τη σήμανση, τη συστηματική παρακολούθηση και την ενημέρωση του κοινού γίνεται σύμφωνα με τις διαδικασίες που θεσπίζονται σε σχετικό Κανονισμό του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σύμφωνα με το άρθρο 12 (παρ. 3) της οδηγίας 2001/18, άλλως η διάθεση στην αγορά επιτρέπεται μόνο σύμφωνα με τις διατάξεις του κεφαλαίου αυτού.

3. Κατά την αξιολόγηση των φακέλων των γνωστοποιήσεων για την διάθεση στην αγορά των ΓΤΟ, ζητείται η γνώμη της επιτροπής που προβλέπεται στο άρθρο 16 (παρ. 2), των κατά περίπτωση συναρμόδιων φορέων καθώς και των φορέων που συστήνονται από την Ευρ. Επιτροπή σύμφωνα με τα άρθρα 28 και 29 της οδηγίας 2001/18/ΕΚ.

4. Η διάθεση στην αγορά ιχνών ενός ΓΤΟ ή συνδυασμού ΓΤΟ σε προϊόντα που προορίζονται για άμεση χρήση ως τρόφιμα ή ζωοτροφές ή για επεξεργασία, δεν εμπίπτει στις διατάξεις των άρθρων 16 έως 27 του Κεφαλαίου αυτού, με την προϋπόθεση ότι πληρούνται οι όροι του άρθρου 47 του Κανονισμού 1829/2003/ΕΚ (EEL268/ 18.10.2003). Η παράγραφος αυτή εφαρμόζεται για περίοδο τριών (3) ετών από την ημερομηνία εφαρμογής του εν λόγω Κανονισμού.

Άρθρο 16
Αρμόδια Αρχή

1. Αρμόδια αρχή για την παραλαβή και την βεβαίωση παραλαβής της γνωστοποίησης που προβλέπεται στο άρθρο 17 καθώς και γενικά για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος Κεφαλαίου ορίζεται το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥΑΑΤ). Στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του, το ΥΑΑΤ συντονίζει τα συναρμόδια Υπουργεία ΠΕ.ΧΩ.ΔΕ, Ανάπτυξης και Υπ. Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης καθώς και συναρμόδιους φορείς όπως το Γενικό Χημείο του Κράτους και τον Ενιαίο Φορέα Ελέγχου Τροφίμων (ΕΦΕΤ), ώστε ν΄ αποφεύγονται οι αρνητικές επιπτώσεις για τη δημόσια υγεία από τη διάθεση στην αγορά Γ.Τ.Ο. ως προϊόντων ή ως συστατικών (εντός) προϊόντων.

2. Για την πραγματοποίηση του συντονιστικού έργου του ΥΑΑΤ και την εναρμόνιση των πολιτικών που ασκούνται από τα συναρμόδια Υπουργεία κατά τη διαδικασία λήψης αποφάσεων για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος Κεφαλαίου, συστήνεται επταμελής επιτροπή η οποία αποτελείται από εκπροσώπους των Υπουργείων ΠΕΧΩΔΕ(1), Ανάπτυξης (Ειδική επιτροπή σε θέματα βιοτεχνολογίας του Εθνικού Συμβουλίου Έρευνας και Τεχνολογίας) (1), Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (2), Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (1), έναν εκπρόσωπο του Γενικού Χημείου του Κράτους και έναν εκπρόσωπο του (ΕΦΕΤ). Στην επιτροπή είναι δυνατόν να συμμετέχουν, εφόσον κρίνεται αναγκαίο, και:

α) εκπρόσωποι άλλων κατά περίπτωση συναρμόδιων Υπουργείων ή φορέων του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, καθώς και

β) επιστήμονες που λόγω των εξειδικευμένων γνώσεων τους μπορούν να συνεισφέρουν στο έργο της επιτροπής.

2.1. Τα μέλη της επιτροπής με τους αναπληρωτές τους προτείνονται από τους φορείς που εκπροσωπούν και ορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και Οικονομικών. Είναι δυνατόν, μετά από πρόταση των εν λόγω φορέων να ορίζονται μέλη της επιτροπής αυτής, τα ίδια πρόσωπα που έχουν ορισθεί ως μέλη της επιτροπής που προβλέπεται στο άρθρο 8 της παρούσας απόφασης. Με την ίδια απόφαση καθορίζεται η λειτουργία της επιτροπής, καθώς και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την πραγματοποίηση του έργου της. Πρόεδρος της επιτροπής ορίζεται ένας από τους εκπροσώπους του ΥΑΑΤ. Στα μέλη της επιτροπής καταβάλλεται αμοιβή κατά τις κείμενες διατάξεις.

2.2. Η επιτροπή συγκαλείται στο ΥΑΑΤ. με μέριμνα της κατά περίπτωση αρμόδιας Δ/νσης με τους όρους και τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στο άρθρο της παρούσας απόφασης.

2.3. Η επιτροπή έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

α) εισηγείται στον Υπουργό ΑΑΤ:

α.1) για θέματα εφαρμογής των παραγράφων 1 και 5 της παραγράφου Β του άρθρου 19

α.2) για τις περιπτώσεις τροποποίησης της έγκρισης σύμφωνα με το άρθρο 23 (παρ. 3)

β) γνωμοδοτεί ως προς:

β.1) τις προτεινόμενες από την αρμόδια αρχή παρεκκλίσεις που προβλέπονται στο άρθρο 17 (παρ. 9).

β.2) τις περιπτώσεις εφαρμογής του άρθρου 15 (παρ. 3).

β.3) το περιεχόμενο της έκθεσης αξιολόγησης (άρθρο19 παρ. Α).

β.4) τις περιπτώσεις ανανέωσης των εγκρίσεων σύμφωνα με το άρθρο 21(παρ. 3).

β.5) κάθε θέμα που παραπέμπεται σε αυτήν από τον Υπουργό Α.Α.Τ.και έχει σχέση με την εφαρμογή της παρούσας απόφασης.

Άρθρο 17
Διαδικασία γνωστοποίησης

1. Πριν διατεθεί στην αγορά ένας Γ.Τ.Ο. ή συνδυασμός Γ.Τ.Ο. ως προϊόντων ή εντός προϊόντων, ο ενδιαφερόμενος υποβάλλει γνωστοποίηση στην αρμόδια αρχή εφόσον το προϊόν αυτό θα διατεθεί για πρώτη φορά στην Ελληνική επικράτεια. Η αρμόδια αρχή βεβαιώνει την ημερομηνία παραλαβής της γνωστοποίησης και διαβιβάζει αμέσως την περίληψη του φακέλου, στις αντίστοιχες αρμόδιες αρχές των άλλων κρατών μελών της Ευρωπαϊκής 'Ενωσης και στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Η μορφή της περίληψης αυτής, καθορίζεται σύμφωνα με την παράγραφο 3 (εδάφιο η) του παρόντος άρθρου.

2. Η αρμόδια αρχή μετά την παραλαβή της γνωστοποίησης, εξετάζει αμελλητί τα στοιχεία του φακέλου της γνωστοποίησης για να διαπιστώσει την τήρηση των διατάξεων της παρούσας απόφασης και εάν απαιτείται, ζητά από τον ενδιαφερόμενο, πρόσθετες πληροφορίες. Εάν η εν λόγω αρχή διαπιστώνει μετά από γνώμη της επιτροπής, ότι η γνωστοποίηση είναι σύμφωνη με την παράγραφο 3, διαβιβάζει το αργότερο κατά τον χρόνο αποστολής της έκθεσης αξιολόγησης (άρθρο 19) προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή αντίγραφο της γνωστοποίησης. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή διαβιβάζει το εν λόγω αντίγραφο στα άλλα Κράτη Μέλη εντός 30 ημερών από την παραλαβή του.

3. Η γνωστοποίηση περιλαμβάνει:

α) τις πληροφορίες που απαιτούνται σύμφωνα με τα παραρτήματα III και IV του άρθρου 35 της παρούσας απόφασης. Στις πληροφορίες αυτές λαμβάνεται υπόψη η ποικιλομορφία των τόπων χρήσης του Γ.Τ.Ο. ως προϊόντος ή εντός προϊόντος και περιλαμβάνονται δεδομένα και αποτελέσματα από ελευθερώσεις που έχουν πραγματοποιηθεί για λόγους έρευνας και ανάπτυξης, και αφορούν τις επιπτώσεις της ελευθέρωσης στην ανθρώπινη υγεία και το περιβάλλον.

β) την εκτίμηση περιβαλλοντικού κινδύνου και τα συμπεράσματα που απαιτούνται σύμφωνα με το παράρτημα II τμήμα Δ.

γ) τους όρους διάθεσης του προϊόντος στην αγορά, συμπεριλαμβανομένων συγκεκριμένων όρων χρήσης και χειρισμού.

δ) την προτεινόμενη περίοδο για τη έγκριση, η οποία δεν πρέπει να υπερβαίνει τα δέκα (10) έτη σύμφωνα με το άρθρο 20 (παρ. 5).

ε) το πρόγραμμα συστηματικής παρακολούθησης σύμφωνα με το παράρτημα VII του άρθρου 35, συμπεριλαμβανομένης της πρότασης για το χρονικό διάστημα του προγράμματος παρακολούθησης. Το χρονικό αυτό διάστημα μπορεί να είναι διαφορετικό από την προτεινόμενη περίοδο για τη έγκριση·

στ) την πρόταση επισήμανσης (ετικετοποίηση) του προϊόντος η οποία είναι σύμφωνη προς τις απαιτήσεις του άρθρου 24 και του παραρτήματος IV του άρθρου 35. Στην επισήμανση δηλώνεται σαφώς η παρουσία Γ.Τ.Ο. Οι λέξεις»Το προϊόν αυτό περιέχει γενετικώς τροποποιημένους οργανισμούς» πρέπει να αναγράφονται είτε σε ετικέτα είτε σε συνοδευτικό έγγραφο.

ζ) την πρόταση συσκευασίας η οποία περιλαμβάνει τις απαιτήσεις του παραρτήματος IV του άρθρου 35.

η) την περίληψη του φακέλου. Η μορφή της περίληψης καθορίζεται στην απόφαση 2002/812/ΕΚ (ΕΕL 280/37/2003) που έχει εκδοθεί σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 30 (παρ. 2) της οδηγίας 2001/18/ΕΚ.

4. Εάν βάσει των αποτελεσμάτων μιας ελευθέρωσης, που κοινοποιήθηκε σύμφωνα με τις διατάξεις του κεφαλαίου Β', ή για άλλους ουσιαστικούς και τεκμηριωμένους επιστημονικούς λόγους, ο ενδιαφερόμενος κρίνει ότι η διάθεση στην αγορά και η χρήση ενός Γ.Τ.Ο. ως προϊόντος ή εντός προϊόντος δεν θέτει σε κίνδυνο την ανθρώπινη υγεία και το περιβάλλον, δύναται να προτείνει στην αρμόδια αρχή να μην περιλάβει στο φάκελο, όλες ή μέρος των πληροφοριών που απαιτούνται σύμφωνα με το παράρτημα IV (τμήμα Β) του άρθρου 35.

5. Στη γνωστοποίηση περιλαμβάνονται πληροφορίες για δεδομένα ή αποτελέσματα από ελευθερώσεις του ίδιου Γ.Τ.Ο. ή του ίδιου συνδυασμού Γ.Τ.Ο., οι οποίες έχουν προηγουμένως γνωστοποιηθεί ή/ και πραγματοποιηθεί ή οι οποίες γνωστοποιούνται ή/ και πραγματοποιούνται εκείνη τη στιγμή από τον ενδιαφερόμενο, είτε εντός είτε εκτός της Ευρωπαϊκής 'Ενωσης.

6. Ο γνωστοποιών (ενδιαφερόμενος) δύναται να παραπέμπει σε δεδομένα ή αποτελέσματα από προηγούμενες γνωστοποιήσεις άλλων γνωστοποιούντων ή να υποβάλλει πρόσθετες και κατά την άποψή του συναφείς πληροφορίες, εφόσον οι πληροφορίες, τα δεδομένα και τα αποτελέσματα δεν είναι εμπιστευτικού χαρακτήρα, ή οι εν λόγω γνωστοποιούντες έχουν προηγουμένως δώσει τη γραπτή συγκατάθεσή τους.

7. Για κάθε χρήση Γ.Τ.Ο. ή συνδυασμού Γ.Τ.Ο., η οποία είναι διαφορετική από αυτήν που ήδη ορίζεται σε μια γνωστοποίηση, υποβάλλεται χωριστή γνωστοποίηση.

8. Εάν πριν χορηγηθεί η σχετική έγκριση υπάρξουν νέες πληροφορίες σχετικά με τους κινδύνους που εμφανίζει για την ανθρώπινη υγεία ή το περιβάλλον ο Γ.Τ.Ο., ο γνωστοποιών λαμβάνει άμεσα τα απαραίτητα μέτρα για την προστασία της ανθρώπινης υγείας και του περιβάλλοντος και ενημερώνει σχετικά την αρμόδια αρχή. Επιπλέον, ο γνωστοποιών αναθεωρεί τις πληροφορίες και τους όρους που ορίζονται στην γνωστοποίηση και ενημερώνει σχετικά την αρμόδια αρχή.

9. α) Η αρμόδια αρχή μπορεί μετά από γνώμη της επιτροπής να υποβάλλει πρόταση στην Επιτροπή Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων σχετικά με τα κριτήρια και τις απαιτήσεις πληροφοριών που πρέπει να τηρούνται για την γνωστοποίηση της διάθεσης στην αγορά ορισμένων τύπων Γ.Τ.Ο., είτε ως προϊόντων είτε εντός προϊόντων, κατά παρέκκλιση του άρθρου αυτού.

β) Τα εν λόγω κριτήρια και απαιτήσεις πληροφοριών καθώς και κάθε κατάλληλη απαίτηση για περίληψη θεσπίζονται - μετά από διαβούλευση με την ή τις αρμόδιες επιστημονικές επιτροπές- σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 30 (παρ. 2) της οδηγίας 2001/18/ΕΚ. Τα κριτήρια και οι απαιτήσεις πληροφοριών πρέπει να διασφαλίζουν υψηλό επίπεδο ασφάλειας για την ανθρώπινη υγεία και το πε-

ριβάλλον και να βασίζονται στα διαθέσιμα επιστημονικά στοιχεία τα σχετικά με την ασφάλεια αυτή και την πείρα από την ελευθέρωση συγκρίσιμων Γ.Τ.Ο.

γ) Οι απαιτήσεις της παραγράφου 3 του παρόντος άρθρου, αντικαθίστανται από αυτές που θεσπίζονται σύμφωνα με τα παραπάνω εδάφια. Κατά τα λοιπά, εφαρμόζεται η διαδικασία των παραγράφων 4 έως 8 του άρθρου αυτού, καθώς και του άρθρου 19 της παρούσας απόφασης.

δ) Πριν κινηθεί η διαδικασία του άρθρου 30 (παρ. 2) της οδηγίας 2001/18/ΕΚ, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θέτει την πρόταση στη διάθεση του κοινού για να διατυπώσει τυχόν σχόλιά του, εντός 10 ημερών.

Άρθρο 18
Παράβολα

Σε κάθε περίπτωση υποβολής του φακέλου γνωστοποίησης, ο ενδιαφερόμενος υποχρεούται στην καταβολή σχετικού παραβόλου υπέρ του Δημοσίου το ποσό του οποίου καθορίζεται στις τρείς χιλιάδες (3000) Ευρώ, Το ποσό αυτό μπορεί να αναπροσαρμόζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών ΑΑΤ και Οικονομίας και Οικονομικών· μετά από γνώμη της επιτροπής του άρθρου 16 (παρ. 2) της παρούσας. Το παράβολο αυτό εισπράττεται μόνο με την έκδοση αποδεικτικού διπλοτύπου τύπου β και διατίθεται μέσω του Τακτικού Προϋπολογισμού του ΥΠΕΧΩΔΕ, αποκλειστικά για τις δαπάνες αξιολόγησης των φακέλων και παρακολούθησης της τήρησης των όρων των εγκρίσεων που προβλέπονται στο παρόν Κεφάλαιο (Γ).

΄Αρθρο 1
΄Εκθεση αξιολόγησης-Συνήθης διαδικασία

Α. ΄Εκθεση αξιολόγησης (Κατάρτιση-περιεχόμενο)

1. Εντός ενενήντα (90) ημερών από την παραλαβή και τη βεβαίωση παραλαβής της γνωστοποίησης, η αρμόδια αρχή συντάσσει μετά από εισήγηση της επιτροπής, έκθεση αξιολόγησης της γνωστοποίησης την οποία κοινοποιεί στον ενδιαφερόμενο. Μεταγενέστερη υπαναχώρηση του ενδιαφερομένου δεν επηρεάζει τυχόν περαιτέρω υποβολή της γνωστοποίησης στην αρμόδια αρχή άλλου Κ-Μ.

2. Στην έκθεση αξιολόγησης αναφέρεται εάν:

α) ο ή οι συγκεκριμένοι Γ.Τ.Ο. θα πρέπει να διατεθούν στην αγορά και με ποιους όρους. Στην περίπτωση αυτή, η αρμόδια αρχή αποστέλλει την έκθεση, συμπεριλαμβανομένων των πληροφοριών που αναφέρονται στην παράγραφο 3 και οποιωνδήποτε άλλων πληροφοριών επί των οποίων βασίζεται η έκθεσή της, στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή η οποία σύμφωνα με το άρθρο 14 (παρ 2 εδ 2) της οδηγίας 2001/18 τη διαβιβάζει στα άλλα Κ-Μ.

β) ο ή οι συγκεκριμένοι Γ.Τ.Ο. δεν θα πρέπει να διατεθούν στην αγορά και για ποιους λόγους. Στην περίπτωση αυτή, η αρμόδια αρχή αποστέλλει την έκθεση, συμπεριλαμβανομένων των πληροφοριών που αναφέρονται στην παράγραφο 3 και οποιωνδήποτε άλλων πληροφοριών επί των οποίων βασίζεται η έκθεσή της, στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το συντομότερο εντός δεκαπέντε (15) ημερών μετά την αποστολή της έκθεσης αξιολόγησης στον γνωστοποιούντα και το αργότερο εντός εκατόν πέντε (105) ημερών από την παραλαβή της γνωστοποίησης. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή διαβιβάζει την έκθεση στα άλλα Κ-Μ σύμφωνα με το άρθρο 14 (παρ. 2 εδ. 3) της οδηγίας 2001/18.

Οι εκθέσεις αξιολόγησης καταρτίζονται σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές του παραρτήματος VI του άρθρου 35.

3.Κατά τον υπολογισμό της περιόδου ενενήντα (90) ημερών που αναφέρεται στην παράγραφο 2, δεν λαμβάνονται υπόψη οι περίοδοι κατά τις οποίες η αρμόδια αρχή αναμένει τυχόν πρόσθετες πληροφορίες που ζήτησε από τον ενδιαφερόμενο. Η αρμόδια αρχή πρέπει να αιτιολογεί κάθε αίτημά της για πρόσθετες πληροφορίες.

Β. ΣΥΝΗΘΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

1. Το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων μπορεί αυτοτελώς μετά από εισήγηση της επιτροπής ή μετά από σχετικό αιτιολογημένο αίτημα των συναρμόδιων Υπουργείων ή φορέων να ζητά περαιτέρω πληροφορίες, να διατυπώνει σχόλια ή να προβάλλει αιτιολογημένες αντιρρήσεις για τη διάθεση του ή των συγκεκριμένων Γ.Τ.Ο. στην αγορά εντός εξήντα (60) ημερών από την κοινοποίηση της έκθεσης αξιολόγησης από την Ευρ. Επιτροπή.

2. Τα ως άνω σχόλια ή οι αιτιολογημένες αντιρρήσεις και οι απαντήσεις διαβιβάζονται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή η οποία τα κοινοποιεί αμέσως στις αρμόδιες αρχές των Κ-Μ.

3. Οι αρμόδιες αρχές των Κ-Μ και η Επιτροπή μπορούν να συζητούν οποιοδήποτε εκκρεμές θέμα προς επίτευξη συμφωνίας εντός εκατόν πέντε (105) ημερών από την κοινοποίηση της έκθεσης αξιολόγησης.

4. Κατά τον υπολογισμό της τελικής περιόδου των σαράντα πέντε (45) ημερών για την επίτευξη συμφωνίας, δεν λαμβάνονται υπόψη οι περίοδοι κατά τις οποίες αναμένονται περαιτέρω πληροφορίες από τον γνωστοποιούνται. Οι αιτήσεις για περαιτέρω πληροφορίες πρέπει να αιτιολογούνται.

5. Στην περίπτωση κατά την οποία η αρμόδια αρχή που εκπόνησε την έκθεση αξιολόγησης αποφασίσει ότι ο ή οι Γ.Τ.Ο. δεν θα πρέπει να διατεθούν στην αγορά, η γνωστοποίηση απορρίπτεται με αιτιολογημένη απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, μετά από εισήγηση της επιτροπής.

6. Εάν η αρμόδια αρχή που εκπόνησε την έκθεση αποφασίσει ότι το προϊόν μπορεί να διατεθεί στην αγορά, ελλείψει αιτιολογημένων αντιρρήσεων από τις αρμόδιες αρχές άλλων κρατών μελών ή από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή εντός εξήντα (60) ημερών από την αποστολή της έκθεσης αξιολόγησης ή εάν τα εκκρεμή θέματα ρυθμιστούν εντός της περιόδου εκατόν πέντε (105) ημερών που αναφέρεται στην παράγραφο 1 χορηγείται γραπτή έγκριση για τη διάθεση του προϊόντος στην αγορά σύμφωνα με το άρθρο 20 της παρούσας απόφασης. Η εν λόγω απόφαση διαβιβάζεται στον ενδιαφερόμενο και ενημερώνονται σχετικά οι αρμόδιες αρχές των άλλων κρατών μελών και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εντός τριάντα (30) ημερών από την έκδοσή της.

΄Αρθρο 20
΄Εγκριση

1. Για να πραγματοποιηθεί η διάθεση ενός ή περισσότερων Γ.Τ.Ο. στην αγορά ως προϊόν ή ως συστατικό (εντός) προϊόντος, απαιτείται έγκριση που χορηγείται από τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων μετά από εισήγηση της επιτροπής.

Για τη χορήγηση της έγκρισης αυτής πρέπει να πληρούνται οι απαιτήσεις της παρούσας απόφασης.

2. Εφόσον έχει χορηγηθεί η ως άνω έγκριση, το προϊόν αυτό μπορεί να χρησιμοποιείται χωρίς άλλη γνωστοποίηση σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση, με την προϋπόθεση της αυστηρής τήρησης των ειδικών όρων χρήσης και των τυχόν περιορισμών που αφορούν το περιβάλλον ή/ και τις γεωγραφικές περιοχές ελευθέρωσης των Γ.Τ.Ο.

3. Στην έγκριση πρέπει να αναφέρονται ρητά:

α) το πεδίο εφαρμογής της έγκρισης, συμπεριλαμβανομένων του ή των Γ.Τ.Ο. που πρόκειται να διατεθούν στην αγορά ως προϊόντα ή εντός προϊόντων και του μοναδικού ταυτοποιητή όπως ορίζεται στο άρθρο 3 (παρ. 4) του Κανονισμού 1830/2003 (ΕΕL268/24/2003).

β) η περίοδος ισχύος της έγκρισης·

γ) οι όροι για τη διάθεση του προϊόντος στην αγορά, συμπεριλαμβανομένων τυχόν ειδικών όρων χρήσης, χειρισμού ή συσκευασίας του ή των Γ.Τ.Ο. ως προϊόντων ή εντός προϊόντων, καθώς και οι προϋποθέσεις για την προστασία ιδιαίτερων οικοσυστημάτων/ του περιβάλλοντος ή/ και γεωγραφικών περιοχών·

δ) ότι, με την επιφύλαξη του άρθρου 28, ο γνωστοποιών παρέχει στην αρμόδια αρχή, όταν του ζητηθούν δείγματα προς έλεγχο·

ε) οι απαιτήσεις επισήμανσης, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του άρθρου 24 και του παραρτήματος IV του άρθρου 35. Στην επισήμανση δηλώνεται ρητά η παρουσία Γ.Τ.Ο. Η φράση «Το προϊόν αυτό περιέχει γενετικώς τροποποιημένους οργανισμούς» εμφαίνεται είτε σε ετικέτα είτε σε έγγραφο που συνοδεύει το προϊόν ή άλλα προϊόντα που περιέχουν τον ή τους Γ.Τ.Ο.

στ) απαιτήσεις συστηματικής παρακολούθησης σύμφωνα με το παράρτημα VII, και ειδικότερα υποχρεώσεις υποβολής εκθέσεων στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τις αρμόδιες αρχές, το χρονοδιάγραμμα του προγράμματος συστηματικής παρακολούθησης και, ανάλογα με την περίπτωση, τυχόν υποχρεώσεις που βαρύνουν οποιοδήποτε πωλητή ή χρήστη του προϊόντος, μεταξύ άλλων, στην περίπτωση των καλλιεργούμενων Γ.Τ.Ο., σχετικά με ένα κατάλληλο επίπεδο πληροφοριών όσον αφορά την τοποθεσία τους.

4. Η αρμόδια αρχή λαμβάνει όλα τα απαιτούμενα μέτρα προκειμένου να εξασφαλίζει ότι η απόφαση έγκρισης του άρθρου αυτού και του άρθρου 22 καθίστανται προσιτές στο κοινό και ότι τηρούνται οι όροι που προβλέπονται στην απόφαση έγκρισης.

5. Η έγκριση χορηγείται για περίοδο μέχρι δέκα (10) ετών, αρχής γενομένης από την ημερομηνία χορήγησης της έγκρισης.

6. Για την έγκριση ενός Γ.Τ.Ο. ή απογόνων αυτού, η οποία αφορά αποκλειστικά την εμπορία των σπόρων τους σύμφωνα με τις σχετικές εθνικές και κοινοτικές διατάξεις, η διάρκεια της πρώτης έγκρισης λήγει το αργότερο δέκα (10) έτη μετά την ημερομηνία της πρώτης εγγραφής της πρώτης φυτικής ποικιλίας που περιέχει τον Γ.Τ.Ο., σε επίσημο εθνικό κατάλογο φυτικών ποικιλιών σύμφωνα με τις οδηγίες 2002/53/ΕΚ περί του κοινού καταλόγου ποικιλιών καλλιεργουμένων φυτικών ειδών (ΕΕL 193/20.7.2002) και 2002/55/ΕΚ περί εμπορίας σπόρων προς αγορά κηπευτικών (ΕΕL 193/20.7.2002).

7. Στην περίπτωση του δασικού πολλαπλασιαστικού υλικού η διάρκεια της πρώτης έγκρισης λήγει το αργότερο δέκα (10) έτη μετά την ημερομηνία της πρώτης εγγραφής του βασικού υλικού, που περιέχει τον Γ.Τ.Ο., σε επίσημο εθνικό κατάλογο βασικού υλικού σύμφωνα με την οδηγία 1999/105/ΕΚ του Συμβουλίου σχετικά με την εμπορία του δασικού πολλαπλασιαστικού υλικού (ΕΕL 11 της 15.1.2000).

Άρθρο 21
Ανανέωση έγκρισης

1. Κατά παρέκκλιση από τα άρθρα 17 και 19, η διαδικασία που ορίζεται στο παρόν άρθρο εφαρμόζεται για την ανανέωση:

α) εγκρίσεων που έχουν δοθεί δυνάμει του κεφαλαίου Γ΄ της παρούσας καθώς και

β) πριν από τις 17 Οκτωβρίου 2006, εγκρίσεων που έχουν δοθεί δυνάμει της οδηγίας 90/220/ΕΚ, όπως ενσωματώθηκε με την υπ’ αριθμ. 88740/1883/1995 κοινή υπουργική απόφαση «Καθορισμός μέτρων και όρων για την σκόπιμη ελευθέρωση γενετικώς τροποποιημένων μικροοργανισμών στο περιβάλλον»(Β΄ 1008), για τη διάθεση Γ.Τ.Ο. στην αγορά ως προϊόντων ή εντός προϊόντων.

2. Το αργότερο εννέα (9) μήνες πριν από την εκπνοή της ισχύος της έγκρισης, για τις εγκρίσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1 εδάφιο α και πριν από τις 17 Οκτωβρίου 2006, για τις εγκρίσεις της παραγράφου 1 εδάφιο β, ο γνωστοποιών υποβάλλει, στην αρμόδια αρχή που παρέλαβε την αρχική γνωστοποίηση, νέα γνωστοποίηση η οποία περιλαμβάνει:

α) αντίγραφο της έγκρισης για τη διάθεση των Γ.Τ.Ο. στην αγορά

β) έκθεση των αποτελεσμάτων της συστηματικής παρακολούθησης που διεξάγεται σύμφωνα με το άρθρο 23. Στην περίπτωση συγκαταθέσεων που αναφέρονται στην παράγραφο 1 εδάφιο β, η εν λόγω έκθεση υποβάλλεται εφόσον έχει διεξαχθεί η συστηματική παρακολούθηση

γ) οποιαδήποτε νέα πληροφορία που καθίσταται διαθέσιμη όσον αφορά τους κινδύνους του προϊόντος για την ανθρώπινη υγεία ή/και το περιβάλλον και

δ) ενδεχομένως, πρόταση για την τροποποίηση ή τη συμπλήρωση των όρων της αρχικής έγκρισης, μεταξύ άλλων των όρων της μελλοντικής συστηματικής παρακολούθησης και του χρονικού περιορισμού της έγκρισης.

3. Η αρμόδια αρχή βεβαιώνει την ημερομηνία παραλαβής της γνωστοποίησης και, εφόσον διαπιστώνει μετά από γνώμη της επιτροπής ότι, η γνωστοποίηση είναι σύμφωνη με την παράγραφο 2, υποβάλλει, χωρίς καθυστέρηση, αντίγραφά της και της σχετικής έκθεσης αξιολόγησης στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή η οποία εντός 30 ημερών από την παραλαβή τους τα διαβιβάζει στις αρμόδιες αρχές των άλλων Κ-Μ. Αποστέλλει επίσης την τελική έκθεση αξιολόγησης στα συναρμόδια Υπουργεία καθώς και στον γνωστοποιούντα.

4. Στην έκθεση αξιολόγησης αναφέρεται:

α) εάν ο Γ.Τ.Ο. θα πρέπει να παραμείνει στην αγορά και με ποιούς όρους ή

β) εάν ο Γ.Τ.Ο. θα πρέπει να αποσυρθεί από την αγορά.

5.Οι αρμόδιες αρχές των Κ-Μ ή η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, μπορούν να ζητήσουν περιατέρω πληροφορίες, να διατυπώσουν παρατηρήσεις ή να υποβάλλουν αιτιολογημένες αντιρρήσεις εντός 60 ημερών από την κοινοποίηση της έκθεσης αξιολόγησης. Οποιαδήποτε σχόλια, αιτιολογημένες αντιρρήσεις και απαντήσεις διαβιβάζονται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή η οποία τα κοινοποιεί στις αρμόδιες αρχές των ΚΜ κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 17 (παρ. 4 και 5) της οδηγίας 2001/18/ΕΚ.

6. Στην περίπτωση της παραγράφου 4 εδάφιο α΄ και ελ-

λείψει κάποιας αιτιολογημένης αντίρρησης μίας αρμόδιας αρχής κράτους μέλους ή της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η αρμόδια αρχή εντός εξήντα (60) ημερών από την ημερομηνία κοινοποίησης της έκθεσης αξιολόγησης διαβιβάζει στον γνωστοποιούντα την τελική απόφαση έγκρισης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και ενημερώνει σχετικά τις αρμόδιες αρχές των άλλων κρατών μελών και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή εντός τριάντα (30) ημερών από τη χορήγηση της εν λόγω έγκρισης. Η ισχύς της έγκρισης δεν υπερβαίνει τα δέκα (10) έτη και μπορεί να περιορίζεται ή να παρατείνεται αναλόγως με συγκεκριμένη αιτιολογία.

7. Η αρμόδια αρχή και οι αρμόδιες αρχές των Κ-Μ και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή διαβουλεύονται επί οποιουδήποτε εκκρεμούς θέματος, με σκοπό την επίτευξη συμφωνίας εντός 75 ημερών από την κοινοποίηση της έκθεσης αξιολόγησης.

8. Εάν τα εκκρεμή θέματα ρυθμιστούν εντός της περιόδου των 75 ημερών που αναφέρεται στην παράγραφο 7, η αρμόδια αρχή που εκπόνησε την έκθεση αξιολόγησης, διαβιβάζει στον γνωστοποιούντα την σχετική απόφαση ανανέωσης της έγκρισης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμωνκαι ενημερώνει σχετικά τις αρμόδιες αρχές των άλλων κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή εντός τριάντα (30) ημερών. Η ισχύς της έγκρισης μπορεί να περιορίζεται με συγκεκριμένη αιτιολογία.

9. Μετά από κοινοποίηση της ανανέωσης της έγκρισης σύμφωνα με την παράγραφο 2, ο γνωστοποιών μπορεί να εξακολουθεί να διαθέτει τους Γ.Τ.Ο. στην αγορά υπό τους όρους που ορίζονται στη έγκριση αυτή μέχρις ότου ληφθεί οριστική απόφαση ως προς την νέα γνωστοποίηση.

Άρθρο 22
Αντιρρήσεις ενώπιον των Κοινοτικών Οργάνων

1. Εάν η αρμόδια αρχή ή η Ευρωπαϊκή Επιτροπή προβάλει και διατηρεί αντίρρηση σύμφωνα με τα άρθρα 19 (Παρ. Β), 21 και 23, εκδίδεται και δημοσιεύεται απόφαση μέσα σε 120 ημέρες σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 30 (παρ. 2) της οδηγίας 2001/18 ΕΚ όπως προβλέπεται στο άρθρο 18 (παρ. 1) αυτής.

2. Εάν ληφθεί θετική απόφαση από την Ευρ. Επιτροπή, χορηγείται από τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων έγκριση για τη διάθεση στην αγορά ή ανανέωση της έγκρισης. Στην περίπτωση αυτή η έγκριση διαβιβάζεται στον γνωστοποιούντα και ενημερώνονται σχετικώς οι αρμόδιες αρχές των άλλων κρατών μελών της Ευρωπαϊκής 'Ενωσης καθώς και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εντός τριάντα (30) ημερών από τη έκδοση της εν λόγω απόφασης.

Άρθρο 23
Συστηματική Παρακολούθηση και διαχείριση νέων πληροφοριών

1. Μετά τη διάθεση ενός ή περισσότερων Γ.Τ.Ο. στην αγορά ως προϊόντων ή εντός προϊόντων, ο γνωστοποιών υποχρεούται στη διενέργεια συστηματικής παρακολούθησης και στη σύνταξη σχετικής έκθεσης σύμφωνα με τους όρους και το πρόγραμμα συστηματικής παρακολούθησης που προβλέπονται στη έγκριση. Οι εκθέσεις συστηματικής παρακολούθησης υποβάλλονται στην αρμόδια αρχή η οποία στη συνέχεια τις κοινοποιεί στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή και στις αρμόδιες αρχές των Κ-Μ. Βάσει των εκθέσεων αυτών η αρμόδια αρχή που παρέλαβε την αρχική γνωστοποίηση δύναται να αναπροσαρμόζει το πρόγραμμα παρακολούθησης μετά την πρώτη περίοδο της εφαρμογής του.

2. Εάν υπάρξουν νέες πληροφορίες, από τους χρήστες ή από άλλες πηγές, όσον αφορά τους κινδύνους του ή των Γ.Τ.Ο. για την ανθρώπινη υγεία ή το περιβάλλον, μετά την έγγραφη έγκριση, ο γνωστοποιών υποχρεούται άμεσα στην λήψη όλων των αναγκαίων μέτρων για την προστασία της ανθρώπινης υγείας και του περιβάλλοντος, στην χωρίς καθυστέρηση ενημέρωση της αρμόδιας αρχής καθώς και στην άμεση αναθεώρηση των πληροφοριών και των όρων που περιέχονται στη γνωστοποίηση. Η αρμόδια αρχή ενημερώνει σχετικά τα συναρμόδια Υπουργεία.

3.1. Εάν περιέλθουν σε γνώση της αρμόδιας αρχής πληροφορίες που κατά την κρίση της ενδέχεται να έχουν επικίνδυνες επιπτώσεις του ή των Γ.Τ.Ο. στην ανθρώπινη υγεία ή το περιβάλλον, ή υπάρξουν - μετά την χορήγηση της έγκρισης - νέες πληροφορίες, από τους χρήστες ή άλλες πηγές, όσον αφορά τους κινδύνους του ή των Γ.Τ.Ο. για την ανθρώπινη υγεία ή το περιβάλλον, η αρμόδια αρχή ενημερώνει σχετικά την Ευρωπαϊκή Επιτροπή καθώς και τις αρμόδιες αρχές των άλλων κρατών μελών της Ευρωπαϊκής 'Ενωσης καθώς και τα συναρμόδια Υπουργεία. Στην περίπτωση αυτή μπορεί να επικαλεστεί, κατά περίπτωση, τις διατάξεις του άρθρου 19 (Παρ. Β 1) καθώς και του άρθρου 21 (παρ. 6), εφόσον οι πληροφορίες κατέστησαν γνωστές πριν από την έκδοση της απόφασης έγκρισης.

3.2. Όταν οι πληροφορίες καταστούν γνωστές μετά την έγκριση, η αρμόδια αρχή, εντός εξήντα (60) ημερών από την παραλαβή των νέων πληροφοριών, υποβάλλει έκθεση αξιολόγησης στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, στην οποία αναφέρεται το εάν και πώς θα πρέπει να τροποποιηθούν οι όροι της έγκρισης ή εάν θα πρέπει να ανακληθεί η έγκριση.

3.3. Τα σχόλια ή οι αιτιολογημένες αντιρρήσεις ως προς την περαιτέρω διάθεση των Γ.Τ.Ο. στην αγορά ή ως προς την πρόταση τροποποίησης των όρων έγκρισης διαβιβάζονται, εντός εξήντα (60) ημερών από την κοινοποίηση της έκθεσης αξιολόγησης, στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

3.4. Η αρμόδια αρχή και οι αρμόδιες αρχές των Κ-Μ και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή διαβουλεύονται επί οποιοδήποτε εκκρεμούς θέματος προς επίτευξη συμφωνίας εντός εβδομήντα πέντε (75) ημερών από την ημερομηνία κοινοποίησης της έκθεσης αξιολόγησης.

4. Εάν η αρμόδια αρχή Κ-Μ της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν προβάλει αιτιολογημένες αντιρρήσεις εντός εξήντα (60) ημερών από την ημερομηνία κοινοποίησης των νέων πληροφοριών, ή εάν τα εκκρεμή θέματα ρυθμιστούν εντός εβδομήντα πέντε (75) ημερών ο Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων εκδίδει απόφαση που τροποποιεί την απόφαση έγκρισης μετά από εισήγηση της επιτροπής. Η αρμόδια αρχή διαβιβάζει την τροποποιημένη απόφαση έγκρισης στον γνωστοποιούντα και εντός τριάντα (30) ημερών από την έκδοση της εν λόγω απόφασης στις αρμόδιες αρχές των άλλων Κ-Μ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

5. Προκειμένου να εξασφαλίζεται η διαφάνεια των ελέγχων, τα αποτελέσματα των ελέγχων που διενεργούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του κεφαλαίου Γ΄ δημοσιοποιούνται στο κοινό με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 27 της παρούσας απόφασης.

Άρθρο 24
Επισήμανση

1. Η αρμόδια αρχή σε συνεργασία με τον ΕΦΕΤ και άλλες κατά περίπτωση συναρμόδιες αρχές, λαμβάνει όλα τα απαιτούμενα μέτρα για να εξασφαλίζει ότι, σε όλα τα στάδια της διάθεσης στην αγορά, η επισήμανση και η συσκευασία των Γ.Τ.Ο. που διατίθενται στην αγορά ως προϊόντα ή εντός προϊόντων, είναι σύμφωνες προς τις σχετικές απαιτήσεις της έγκρισης που αναφέρεται στις διατάξεις των άρθρων 19 (Παρ. Β 6), 21 (παρ. 4 και 7), 22 (παρ. 2) και 20 (παρ. 3) καθώς και σύμφωνες με τους τεχνικούς Κανονισμούς (ΕΚ) ελέγχου και πιστοποίησης σπόρων προς σπορά (250744/2003, 225018/2003, 225020/2003, 225021/2003) και κονδύλων πατάτας φύτευσης (276357/2002) και σπόρων κηπευτικών (236989/2003) καθώς και με τον Κανονισμό 1829/2003/ΕΚ (ΕΕL 268/1/2003).

2. Για τα προϊόντα, για τα οποία δεν είναι δυνατόν να αποκλεισθεί η τυχαία και τεχνικώς αναπόφευκτη παρουσία επιτρεπόμενων Γ.Τ.Ο., ισχύουν τα οριζόμενα στον Κανονισμό 1830/2003 (ΕΕL 268/24/2003).

3. Οι διατάξεις της παραγράφου 1 δεν εφαρμόζονται σε ίχνη ΓΤΟ σε προϊόντα που προορίζονται για άμεση μεταποίηση, σε ποσοστό όχι υψηλότερο του 0.9% ή σε χαμηλότερα όρια που καθορίζονται δυνάμει του άρθρου 30 (παρ.2) της οδηγίας 2001/18/ΕΚ, εφόσον τα ίχνη αυτά είναι τυχαία ή τεχνικώς αναπόφευκτα.

΄Αρθρο 25
Ελεύθερη κυκλοφορία

Με την επιφύλαξη του άρθρου 26, η αρμόδια αρχή υποχρεούται να απόσχει από την λήψη κάθε μέτρου που απαγορεύει, περιορίζει ή παρεμποδίζει τη διάθεση στην αγορά Γ.Τ.Ο. ως προϊόντων ή εντός προϊόντων, που πληρούν τις προϋποθέσεις που τίθενται από τις διατάξεις της παρούσας απόφασης.

΄Αρθρο 26
Εξαίρεση από την ελεύθερη κυκλοφορία
Ρήτρα διασφάλισης

1. ΄Οταν η αρμόδια αρχή, βάσει νέων ή πρόσθετων πληροφοριών, που κατέστησαν διαθέσιμες μετά την ημερομηνία έγκρισης και οι οποίες επηρεάζουν την αξιολόγηση περιβαλλοντικού κινδύνου, ή βάσει επανεκτίμησης υφιστάμενων πληροφοριών συνεπεία νέων ή πρόσθετων επιστημονικών στοιχείων, έχει βάσιμους λόγους να θεωρεί ότι ένας Γ.Τ.Ο. ως προϊόν ή εντός προϊόντος, ο οποίος έχει γνωστοποιηθεί καταλλήλως και έχει λάβει σχετική έγκριση δυνάμει της παρούσας απόφασης, συνιστά κίνδυνο για την ανθρώπινη υγεία ή το περιβάλλον, δύναται με απόφαση του Υπουργού ΑΑΤ, μετά από γνώμη της επιτροπής να ληφθούν μέτρα περιορισμού ή προσωρινής απαγόρευσης τη χρήσης ή/ και της πώλησης του συγκεκριμένου Γ.Τ.Ο. ως προϊόντος ή εντός προϊόντος.

2. Η αρμόδια αρχή σε συνεργασία με τα συναρμόδια Υπουργεία, σε περίπτωση σοβαρού κινδύνου, λαμβάνει έκτακτα μέτρα όπως η αναστολή ή η παύση διάθεσης στην αγορά, συμπεριλαμβανομένης της πληροφόρησης του κοινού.

3. Η αρμόδια αρχή ενημερώνει αμέσως την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τις αντίστοιχες αρμόδιες αρχές των άλλων κρατών μελών για τις δράσεις που αναλαμβάνει δυνάμει του παρόντος άρθρου μετά από γνώμη της επιτροπής και αιτιολογεί την απόφασή της, αναθεωρώντας την εκτίμηση του περιβαλλοντικού κινδύνου, αναφέροντας κατά πόσον και με ποιο τρόπο θα πρέπει να τροποποιηθούν οι όροι της έγκρισης ή θα παύσει να ισχύει η έγκριση, και, ανάλογα με την περίπτωση αναφέρει τα νέα ή πρόσθετα στοιχεία στα οποία βασίζεται η απόφασή της.

4. Σχετική απόφαση λαμβάνεται εντός εξήντα (60) ημερών με τη διαδικασία του άρθρου 30 (παρ. 2 της οδηγίας 2001/18/ΕΚ). Για τον υπολογισμό της περιόδου των εξήντα (60) ημερών ισχύουν οι προβλέψεις του άρθρου 23 (παρ. 2) της εν λόγω οδηγίας.

Άρθρο 27
Ενημέρωση του κοινού
Διαδικασία διαβούλευσης

1. Με την επιφύλαξη του άρθρου 28, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή μόλις παραλάβει τη γνωστοποίηση σύμφωνα με το άρθρο 17 (παρ. 1) κοινοποιεί στο κοινό περίληψη αυτής και όπου προβλέπεται εκθέσεις αξιολόγησης σύμφωνα με το άρθρο 24 (παρ.1) της οδηγίας 2001/18 ΕΚ, προκειμένου το κοινό να διατυπώσει σχόλια προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή εντός 30 ημερών.

2. Με την επιφύλαξη του άρθρου 28, για όλους τους Γ.Τ.Ο., για τη διάθεση των οποίων στην αγορά έχει χορηγηθεί έγκριση ή των οποίων η διάθεση στην αγορά, είτε ως προϊόντων είτε εντός προϊόντων, έχει απορριφθεί δυνάμει της παρούσας απόφασης, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή κοινοποιεί στο κοινό τις εκθέσεις αξιολόγησης που καταρτίζονται για τους εν λόγω Γ.Τ.Ο. καθώς και οι ζητηθείσες γνώμες των επιστημονικών επιτροπών. Για κάθε προϊόν, καθορίζονται σαφώς ο ή οι Γ.Τ.Ο. που περιέχονται σε αυτό, καθώς και οι προβλεπόμενες χρήσεις.

3. Η αρμόδια αρχή μετά την έκδοση της απόφασης έγκρισης που προβλέπεται στο άρθρο 20 προβαίνει σε δημοσίευση σε τρεις τουλάχιστον ημερήσιες εφημερίδες α) περίληψης του ως άνω θέματος και β) γνωστοποίησης ότι διαθέτει τις απαραίτητες πληροφορίες και στοιχεία για την ενημέρωση των πολιτών και των φορέων εκπροσώπησής τους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄
Τελικές Διατάξεις

΄Αρθρο 28
Εμπιστευτικότητα

1. Η αρμόδια αρχή δεν αποκαλύπτει σε τρίτους εμπιστευτικές πληροφορίες που κοινοποιούνται ή ανταλλάσσονται δυνάμει των διατάξεων της παρούσας απόφασης· σχετικά δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας προστατεύονται σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

2. Ο ενδιαφερόμενος μπορεί να υποδεικνύει τα στοιχεία της γνωστοποίησης, που υποβάλλεται δυνάμει της παρούσας απόφασης, η αποκάλυψη των οποίων ενδέχεται να βλάψει την ανταγωνιστική θέση του και τα οποία, συνεπώς, θα πρέπει να θεωρούνται απόρρητα. Οι περιπτώσεις αυτές πρέπει να αιτιολογούνται κατά επαληθεύσιμο τρόπο.

3. Η αρμόδια αρχή καθορίζει τα στοιχεία που θα παραμείνουν απόρρητα - κατόπιν διαβούλευσης με τον ενδιαφερόμενο - και τον ενημερώνει για την απόφασή της.

4. Σε καμιά περίπτωση δεν είναι δυνατόν να θεωρούνται απόρρητα τα ακόλουθα στοιχεία, εφόσον υποβάλλονται

σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 6, 10, 11, 17, 21, 23 ή 26:

- γενική περιγραφή του ή των Γ.Τ.Ο., όνομα και διεύθυνση του γνωστοποιούντος, σκοπός της ελευθέρωσης, τοποθεσία της ελευθέρωσης και προβλεπόμενες χρήσεις,
- μέθοδοι και προγράμματα για την συστηματική παρακολούθηση του ή των Γ.Τ.Ο. και για την αντιμετώπιση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης,
- εκτίμηση του περιβαλλοντικού κινδύνου.

5. Εάν, για οποιοδήποτε λόγο, ο γνωστοποιών αποσύρει την γνωστοποίηση, η αρμόδια αρχή υποχρεούται να διατηρεί τον εμπιστευτικό χαρακτήρα των πληροφοριών που της παρασχέθηκαν.

Άρθρο 29
Επισήμανση των Γ.Τ.Ο.

1. Οι Γ.Τ.Ο. που διατίθενται για τις εργασίες που αναφέρονται στο άρθρο 2 παράγραφος 4 δεύτερο εδάφιο υπόκεινται σε κατάλληλες απαιτήσεις επισήμανσης σύμφωνα με το άρθρο 24 και το παράρτημα IV, ώστε να παρέχονται σαφείς πληροφορίες, στην ετικέτα ή σε συνοδευτικό έγγραφο, σχετικά με την παρουσία γενετικώς τροποποιημένων οργανισμών. Για το σκοπό αυτό, η φράση «Το προϊόν αυτό περιέχει γενετικώς τροποποιημένους οργανισμούς» αναγράφεται είτε στην ετικέτα είτε σε συνοδευτικό έγγραφο.

2. Οι προϋποθέσεις εφαρμογής της παραγράφου 1 χωρίς επικαλύψεις ή αντιφάσεις με τις ισχύουσες διατάξεις για την επισήμανση που προβλέπονται στην ισχύουσα εθνική και κοινοτική νομοθεσία καθορίζονται σύμφωνα με το άρθρο 26 (παρ. 2) της οδηγίας 2001/18/ΕΚ.

Άρθρο 30
Διαβούλευση με την ή τις επιστημονικές επιτροπές

1. Όταν η αρμόδια αρχή διατυπώνει και διατηρεί αντιρρήσεις, σύμφωνα με τις διατάξεις του κεφαλαίου Β του άρθρου 19, της παραγράφου 4 του άρθρου 21, της παραγράφου 3 του άρθρου 23, ή και του άρθρου 26, αναφορικά με τους κινδύνους που παρουσιάζουν οι Γ.Τ.Ο. για την ανθρώπινη υγεία ή το περιβάλλον, ή όταν στην έκθεση αξιολόγησης, που αναφέρεται στο άρθρο 19, (Κεφ. Α) εκτιμάται ότι ο Γ.Τ.Ο. δεν θα πρέπει να διατεθεί στην αγορά, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή με δική της πρωτοβουλία ή μετά από αίτημα άλλου Κ-Μ προβαίνει σε σχετική διαβούλευση με την αρμόδια αρχή ή τις επιστημονικές επιτροπές όπως προβλέπεται στο άρθρο 28 της οδηγίας 2001/18/ΕΚ.

2. Η αρμόδια αρχή μπορεί μετά από σχετικό αίτημα να ζητά την πραγματοποίηση διαβούλευσης μεταξύ Ευρωπαϊκής Επιτροπής και επιστημονικών επιτροπών σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 29 της οδηγίας 2001/18/ΕΚ.

Άρθρο 31
Ανταλλαγή πληροφοριών με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και υποβολή εκθέσεων

1. Καθιερώνεται σύστημα ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ της αρμόδιας αρχής και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, όσον αφορά την πείρα που έχει αποκτηθεί για την πρόληψη των κινδύνων που συνδέονται με τη σκόπιμη απελευθέρωση ΓΤΟ και τη διάθεσή τους στην αγορά. Η ανταλλαγή αυτή των πληροφοριών καλύπτει και την ανταλλαγή πείρας ως προς την εφαρμογή του άρθρου 2 (παρ. 4. εδ. 2), την εκτίμηση του περιβαλλοντικού κινδύνου, τη συστηματική παρακολούθηση, τη διαβούλευση με το κοινο και την ενημέρωσή του.

2. Με την επιφύλαξη της παραγρ. 2 και του σημείου Α.7 του παραρτήματος IV του άρθρου 35 η αρμόδια αρχή συντάσσει:

α) δημόσια μητρώα στα οποία καταγράφεται η τοποθεσία της ελευθέρωσης των Γ.Τ.Ο., η οποία πραγματοποιείται δυνάμει των διατάξεων του κεφαλαίου Β΄ της παρούσας.

β) μητρώα για την καταγραφή των τοποθεσιών που καλλιεργούνται Γ.Τ.Ο. δυνάμει των διατάξεων του κεφαλαίου Γ', προκειμένου να είναι δυνατή η συστηματική παρακολούθηση των ενδεχομένων επιπτώσεων των ανωτέρω Γ.Τ.Ο. στο περιβάλλον σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 3 στοιχείο στ΄ του άρθρου 20 και της παραγράφου 1 του άρθρου 20. Με την επιφύλαξη των ανωτέρω διατάξεων των άρθρων 20 και 23, οι εν λόγω τοποθεσίες:

- κοινοποιούνται στην αρμόδια αρχή και
- καθίστανται γνωστές στο κοινό σύμφωνα με τις προβλέψεις της παρούσας απόφασης.

3. Η αρμόδια αρχή συντάσσει έκθεση, κάθε τρία χρόνια, σχετική με τα μέτρα που λαμβάνει για την εφαρμογή των διατάξεων της παρούσας απόφασης, και την διαβιβάζει στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Η έκθεση αυτή περιέχει σύντομη τεκμηριωμένη έκθεση της εμπειρίας τους σχετικά με τους Γ.Τ.Ο. που διατίθενται στην αγορά ως προϊόντα ή εντός προϊόντων δυνάμει της παρούσας απόφασης.

Άρθρο 32
Έλεγχοι

1. Η κατά περίπτωση αρμόδια αρχή πραγματοποιεί τακτικούς και έκτακτους ελέγχους για τη διαπίστωση της τήρησης των διατάξεων της παρούσας απόφασης.

2. Οι έλεγχοι της τήρησης από τον ενδιαφερόμενο των όρων που προβλέπονται σε κάθε έγκριση της γνωστοποίησης διενεργούνται από τις κατά περίπτωση αρμόδιες υπηρεσίες του Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε του ΥΑΑΤ. και των συναρμόδιων Υπουργείων.

3. Η διενέργεια των ελέγχων που προβλέπεται στις παραγράφους 1 και 2 είναι δυνατόν να γίνεται με ανάθεση σύμφωνα με τις εκάστοτε κείμενες διατάξεις:

α) σε ειδικά διαπιστευμένους ή αναγνωρισμένους από το Κράτος φορείς ημεδαπούς ή αλλοδαπούς.

β) σε επιστήμονες με εξειδικευμένες γνώσεις που θα συνεισφέρουν ουσιαστικά στο έργο αυτό.

Σε περίπτωση ανάθεσης μέρους ή του συνόλου των ελέγχων σε τρίτους (παράγραφος α ή β) η δαπάνη θα βαρύνει τον ενδιαφερόμενο. Όποιος κάνει σκόπιμη ελευθέρωση ή διάθεση στην αγορά Γ.Τ.Ο., υποχρεώνεται να παρέχει κάθε δυνατή διευκόλυνση στα αρμόδια όργανα ελέγχου ώστε να προβαίνουν σε κάθε εξέταση, έλεγχο, έρευνα ή δειγματοληψία και να συγκεντρώνουν τις αναγκαίες πληροφορίες για την εκτέλεση του έργου τους.

4. Σε περίπτωση που ο ενδιαφερόμενος διαπιστώνει ότι από τη δράση του προκαλούνται δυσμενείς επιπτώσεις στο περιβάλλον και τη δημόσια υγεία το γνωστοποιεί αμέσως στις κατά περίπτωση αρμόδιες αρχές, προκειμένου να καθορισθούν το είδος και το χρονοδιάγραμμα των ληπτέων επανορθωτικών μέτρων.

Άρθρο 33
Κυρώσεις

Α. Σε οποιονδήποτε γίνεται αίτιος παράβασης των διατάξεων της παρούσας απόφασης με πράξη ή παράλειψη επιβάλλονται διοικητικές κυρώσεις που προβλέπονται στο άρθρο αυτό καθώς και οι ποινικές και αστικές κυρώσεις που προβλέπονται στις διατάξεις των άρθρων 28 και 29 του ν. 1650/1986.

Β. Διοικητικές κυρώσεις

1. Σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα που προκαλούν ρύπανση ή υποβάθμιση του περιβάλλοντος παραβαίνοντας διατάξεις της παρούσας απόφασης, ανεξάρτητα από την αστική ή ποινική ευθύνη επιβάλλεται ως διοικητική κύρωση πρόστιμο μέχρι 250.000 ευρώ. Σε περίπτωση εξαιρετικά σοβαρής ρύπανσης ή υποβάθμισης του περιβάλλοντος και ιδίως σε περίπτωση που από το είδος ή την ποσότητα των ρύπων ή από την έκταση και τη σημασία της υποβάθμισης του περιβάλλοντος υπάρχει κίνδυνος θανάτου ή βαρείας σωματικής βλάβης ή ευρείας οικολογικής διατάραξης ή καταστροφής, επιβάλλεται πρόστιμο μέχρι 400.000 ευρώ.

Τα ως άνω πρόστιμα επιβάλλονται από τον Υπουργό ΠΕΧΩΔΕ από κοινού με τον κατά περίπτωση συναρμόδιο Υπουργό ύστερα από την εισήγηση της αρμόδιας αρχής και γνώμη της επιτροπής του άρθρου 8 (παρ. 2) ή της επιτροπής του άρθρου 16 της παρούσας απόφασης.

2. Αν ο φορέας που διενεργεί σκόπιμη ελευθέρωση ΓΤΟ προκαλεί ρύπανση ή άλλη υποβάθμιση του περιβάλλοντος, επιβάλλεται προσωρινή απαγόρευση λειτουργίας του μέχρις ότου ληφθούν τα κατάλληλα μέτρα ώστε να αποτρέπεται η ρύπανση ή υποβάθμιση. Μπορεί επίσης να επιβληθεί η οριστική διακοπή της λειτουργίας του φορέα και η ανάκληση της κατ' άρθρον 7 της παρούσης έγκρισής του α) αν ο φορέας παραλείπει να συμμορφωθεί προς τα υποδεικνυόμενα μέτρα ή β) αν η λήψη αποτελεσματικών μέτρων είναι ανέφικτη και γ) αν συντρέχουν εξαιρετικοί λόγοι, και ιδίως σε περίπτωση που από το είδος, την έκταση ή τη σημασία της υποβάθμισης υπάρχει κίνδυνος θανάτου ή βαρείας σωματικής βλάβης ή ευρείας οικολογικής διατάραξης ή καταστροφής, ενόψει και της σπουδαιότητας της επιχείρησης ή δραστηριότητας. Η διακοπή λειτουργίας και η ανάκληση της έγκρισης επιβάλλεται με απόφαση του Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ από κοινού με τον κατά περίπτωση συναρμόδιο Υπουργό μετά από εισήγηση της επιτροπής του άρθρου 8 (παρ. 2) ή της επιτροπής του άρθρου 16 της παρούσας απόφασης..

Με την πράξη επιβολής της απαγόρευσης λειτουργίας μπορεί να προβλέπεται και πρόστιμο από 30.000 ευρώ έως 300.000 ευρώ για κάθε ημέρα παράβασης της απαγόρευσης. Η παράβαση διαπιστώνεται με πράξη του οργάνου που επέβαλε την απαγόρευση με την οποία καταλογίζεται και το πρόστιμο.

Με απόφαση του οργάνου που επέβαλε την απαγόρευση λειτουργίας της επιχείρησης ή δραστηριότητας μπορεί σε κάθε περίπτωση να αίρεται η απαγόρευση αυτή αν η επιχείρηση ή δραστηριότητα λάβει αποτελεσματικά μέτρα ώστε να παύσει οριστικά η ρύπανση ή υποβάθμιση του περιβάλλοντος.

3. Τα πρόστιμα που επιβάλλονται από τις προηγούμενες παραγράφους εισπράττονται σύμφωνα με τον Κώδικα για την είσπραξη δημοσίων εσόδων (ΚΕΔΕ) και αποδίδονται στους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης της περιοχής όπου προκλήθηκε η παράβαση. Ο τρόπος, τα όργανα και η διαδικασία είσπραξης των διοικητικών προστίμων γίνεται σύμφωνα με την 59388/3320/1988 κοινή υπουργική απόφαση «τρόπος, όργανα και διαδικασία επιβολής και είσπραξης των διοικητικών προστίμων... κ.τ.λ.» (Β΄ 638).

4. Η διαδικασία επιβολής των διοικητικών κυρώσεων των προηγουμένων παραγράφων αρχίζει με την βεβαίωση της παράβασης από το όργανο που τη διαπιστώνει, το οποίο συντάσσει σχετική έκθεση η οποία κοινοποιείται μαζί με έγγραφη κλήτευση στον παραβάτη να υποβάλει τις απόψεις του μέσα σε 5 ημέρες από την κοινοποίηση της κλήτευσης. Η προθεσμία αυτή μπορεί να παραταθεί, ύστερα από αίτηση του ενδιαφερομένου, για 5 ημέρες ακόμα.

5. Κατά των διοικητικών κυρώσεων που επιβάλλει ο Υπουργός ΠΕΧΩΔΕ αρμόδια είναι τα Διοικητικά Δικαστήρια και το Συμβούλιο της Επικρατείας.

Γ. Οι κυρώσεις που προβλέπονται στα προηγούμενα κεφάλαια Α και Β επιβάλλονται ανεξάρτητα από τις κυρώσεις που προβλέπονται ιδίως ως προς το Κεφάλαιο Γ σε άλλες διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας καθώς και σε αγορανομικές ή υγειονομικές διατάξεις.

Άρθρο 34
Μεταβατικές διατάξεις

Κάθε ενδιαφερόμενος που διενεργεί ήδη κατά την έναρξη ισχύος της παρούσας απόφασης σκόπιμη ελευθέρωση ΓΤΟ ή διάθεσή του στην αγορά υποχρεούται να υποβάλλει προς έγκριση στις κατά περίπτωση αρμόδιες αρχές σύμφωνα με τα άρθρα 8 και 16, μέσα σε δύο (2) μήνες από την έναρξη ισχύος της παρούσας απόφασης, φάκελο γνωστοποίησης με τα στοιχεία και τους όρους που προβλέπονται στην παρούσα απόφαση.

Άρθρο 35
Παραρτήματα

1. Προσαρτώνται και αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της παρούσας απόφασης τα Παραρτήματα I-VII που ακολουθούν.

2. Τα παραρτήματα αυτά τροποποιούνται α) όσον αφορά το Κεφάλαιο Β με απόφαση του Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ και β) όσον αφορά το Κεφάλαιο Γ με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, σύμφωνα με τα εκάστοτε ισχύοντα στο Κοινοτικό Δίκαιο.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΑ
ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ 2 (ΠΑΡ. 2Α)

ΜΕΡΟΣ 1

Οι τεχνικές γενετικής τροποποίησης που αναφέρονται στο άρθρο 2 παράγραφος 2 στοιχείο α΄ περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων:

1. τεχνικές ανασυνδυασμένου νουκλεϊκού οξέος στις οποίες περιλαμβάνεται ο σχηματισμός νέων συνδυασμών γενετικού υλικού με την εισαγωγή μορίων νουκλεϊκού οξέος που παρασκευάζονται, με οιονδήποτε τρόπο, έξω από έναν οργανισμό, εντός οιουδήποτε ιού, βακτηριακού πλασμιδίου ή άλλου συστήματος φορέων και με την ενσωμάτωσή τους σε οργανισμό ξενιστή στον οποίο καλώς εχόντων των πραγμάτων, δεν υπάρχουν, ενώ είναι εντούτοις ικανά να συνεχίσουν την αναπαραγωγή τους,

2. τεχνικές που περιλαμβάνουν την άμεση εισαγωγή, σε οργανισμό, κληρονομήσιμου υλικού που παρασκευάζεται εκτός του οργανισμού και στις οποίες περιλαμβάνεται η μικροέγχυση, η μακροέγχυση και η μικροέγκλειση,

3. τεχνικές σύντηξης κυττάρων (στις οποίες περιλαμβάνεται η σύντηξη πρωτοπλαστών) ή υβριδισμού με τις οποίες σχηματίζονται ζώντα κύτταρα με νέους συνδυασμούς κληρονομήσιμου γενετικού υλικού, χάρις στη σύντηξη δύο ή περισσοτέρων κυττάρων με τη βοήθεια μέσων ή μεθόδων που δεν απαντούν στη φύση.

ΜΕΡΟΣ 2

Οι τεχνικές που αναφέρονται στο άρθρο 2 παράγραφος 2 στοιχείο β΄ οι οποίες δεν φέρονται ως άγουσες σε γενετική τροποποίηση, υπό την προϋπόθεση ότι δεν συνεπάγονται τη χρήση μορίων ανασυνδυασμένου DNA ή γενετικώς τροποποιημένων οργανισμών παραγόμενων με τεχνικές/ μεθόδους άλλες από αυτές που εξαιρούνται από το παράρτημα ΙΒ:

1. γονιμοποίηση in vitro,

2. σύζευξη, μεταγωγή, μετασχηματισμό ή οιαδήποτε άλλη διαδικασία που απαντά στη φύση,

3. πρόκληση πολυπλοειδίας.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΒ
ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ 2.β

Οι τεχνικές/ μέθοδοι γενετικής τροποποίησης που παράγουν οργανισμούς που εξαιρούνται της οδηγίας, υπό την προϋπόθεση ότι δεν συνεπάγονται τη χρήση μορίων ανασυνδυασμένου DNA ή γενετικώς τροποποιημένων οργανισμών εκτός αυτών που παράγονται με μία ή περισσότερες από τις τεχνικές/ μεθόδους που παρατίθενται κατωτέρω, είναι οι ακόλουθες:

1. μεταλλαξιγένεση,

2. σύντηξη φυτικών κυττάρων (στην οποία συμπεριλαμβάνεται η σύντηξη πρωτοπλαστών) οργανισμών οι οποίοι μπορούν να ανταλλάξουν γενετικό υλικό με παραδοσιακές μεθόδους διασταύρωσης.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ
ΑΡΧΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ (ΕΠΚ)

Για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος χρησιμοποιούνται οι κάτωθι όροι ως εξής:

- ο όρος «άμεσες επιπτώσεις» αναφέρεται στις πρωτογενείς επιπτώσεις στην υγεία των ανθρώπων ή το περιβάλλον που προξενούνται από τον ίδιο τον Γ.Τ.Ο. και δεν εμφανίζονται μέσω αλυσίδας σχέσεων αιτίου-αιτιατού,

- ο όρος «έμμεσες επιπτώσεις» αναφέρεται σε επιπτώσεις στην υγεία των ανθρώπων ή το περιβάλλον που εμφανίζονται μέσω αλυσίδας σχέσεων αιτίου-αιτιατού, μέσω μηχανισμών όπως οι αλληλεπιδράσεις με άλλους οργανισμούς, η μεταφορά γενετικού υλικού, ή οι αλλαγές στη χρήση ή στη διαχείριση. Οι έμμεσες επιπτώσεις συνήθως παρατηρούνται με καθυστέρηση («οψιφανείς»)

- ο όρος «ταχυφανείς επιπτώσεις» αναφέρεται σε επιπτώσεις στην υγεία των ανθρώπων ή το περιβάλλον που παρατηρούνται κατά τη διάρκεια της περιόδου απελευθέρωσης του Γ.Τ.Ο.. Οι ταχυφανείς επιπτώσεις μπορούν να είναι είτε άμεσες είτε έμμεσες.

- ο όρος «οψιφανείς επιπτώσεις» αναφέρεται σε επιπτώσεις στην υγεία των ανθρώπων ή το περιβάλλον που ενδεχομένως δεν παρατηρούνται κατά τη διάρκεια της περιόδου απελευθέρωσης του Γ.Τ.Ο., καθίστανται όμως εμφανείς ως άμεσες ή έμμεσες επιπτώσεις είτε σε μετέπειτα στάδιο είτε αφού τερματιστεί η απελευθέρωση.

Μια γενική αρχή που θα πρέπει επίσης να διέπει την εκτίμηση περιβαλλοντικής επικινδυνότητας είναι ότι πρέπει να διεξάγεται ανάλυση των σωρευτικών μακροπρόθεσμων επιπτώσεων της απελευθέρωσης και της διάθεσης στην αγορά. Με τον όρο σωρευτικές μακροπρόθεσμες επιπτώσεις νοούνται οι συσσωρευμένες επιπτώσεις των συγκαταθέσεων για την ανθρώπινη υγεία και το περιβάλλον, και μεταξύ άλλων, για τη χλωρίδα και την πανίδα, τη γονιμότητα του εδάφους, την αποδόμηση οργανικών υλικών από το έδαφος, την αλυσίδα διατροφής των ανθρώπων ή των ζώων, τη βιολογική ποικιλομορφία, την υγεία των ζώων και τα προβλήματα αντοχής στα αντιβιοτικά.

Α. Στόχος

Στόχος της εκτίμησης περιβαλλοντικού κινδύνου (Ε.Π.Κ.) είναι, σε κάθε περίπτωση ξεχωριστά, ο προσδιορισμός και η εκτίμηση των δυνητικών δυσμενών επιπτώσεων - άμεσων, έμμεσων, ταχυφανών και οψιφανών - που μπορεί να έχει στην υγεία των ανθρώπων και το περιβάλλον η σκόπιμη απελευθέρωση Γ.Τ.Ο. και η διάθεσή τους στην αγορά. Η Ε.Π.Κ. πρέπει να διεξάγεται με στόχο τον προσδιορισμό του κατά πόσον υπάρχει ανάγκη διαχείρισης του κινδύνου και αν όντως υπάρχει των καταλληλότερων χρησιμοποιητέων μεθόδων.

Β. Γενικές αρχές

Για την εφαρμογή της αρχής της προληπτικής δράσης, όταν γίνεται Ε.Π.Κ., θα πρέπει να ακολουθούνται οι ακόλουθες γενικές αρχές:

- τα αναγνωρισμένα χαρακτηριστικά του Γ.Τ.Ο. και της χρήσης του τα ικανά να προκαλέσουν δυσμενείς επιπτώσεις θα πρέπει να συγκρίνονται με εκείνες που εμφανίζει ο μη τροποποιημένος οργανισμός από τον οποίο προέκυψε ο Γ.Τ.Ο. και η χρησιμοποίησή του σε αντίστοιχες καταστάσεις,

- η Ε.ΠΚΕ. θα πρέπει να διενεργείται με επιστημονικά έγκυρο και διαφανή τρόπο, βάσει των διαθέσιμων επιστημονικών και τεχνικών δεδομένων,

- η Ε.Π.Κ. θα πρέπει να διενεργείται χωριστά για κάθε περίπτωση, πράγμα που σημαίνει ότι οι απαιτούμενες πληροφορίες μπορούν να ποικίλλουν ανάλογα με τον τύπο των υπόψη Γ.Τ.Ο., τη σχεδιαζόμενη χρήση τους και το δυνητικό περιβάλλον υποδοχής, λαμβανομένης υπόψη, μεταξύ άλλων, της τυχόν παρουσίας Γ.Τ.Ο. στο περιβάλλον,

- εάν καθίστανται διαθέσιμα νέα στοιχεία για τον Γ.Τ.Ο. και τις επιπτώσεις του στην υγεία των ανθρώπων στο περιβάλλον, ενδέχεται να χρειάζεται αναπροσανατολισμός της Ε.ΠΚΕ. προκειμένου να εξακριβώνεται:

- μήπως έχει μεταβληθεί ο κίνδυνος,

- μήπως είναι ανάγκη να τροποποιηθεί αντίστοιχα η διαχείριση του κινδύνου.

Γ. Μεθοδολογία

Γ.1. Χαρακτηριστικά των Γ.Τ.Ο. και των απελευθερώσεων

Ανάλογα με την περίπτωση, στην Ε.Π.Κ. πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι συναφείς επιστημονικές και τεχνικές λεπτομέρειες οι σχετικές με τα χαρακτηριστικά:

- του οργανισμού-δέκτη ή των οργανισμών - γονέων,

- της γενετικής τροποποίησης/ των γενετικών τροποποιήσεων, είτε πρόκειται για προσθήκες είτε για απαλοιφές του γενετικού υλικού, και των σχετικών πληροφοριών για το φορέα και το δότη,

- των Γ.Τ.Ο.,

- της σχεδιαζόμενης απελευθέρωσης ή χρήσης, καθώς και σε τι κλίμακα σχεδιάζεται να γίνει,

- του δυνητικού περιβάλλοντος υποδοχής και

- των αλληλεπιδράσεων μεταξύ όλων αυτών.

Στην Ε.Π.Κ. μπορούν να βοηθήσουν και πληροφορίες από απελευθερώσεις παρόμοιων οργανισμών και οργανισμών με παρόμοια χαρακτηριστικά και οι αλληλεπιδράσεις τους με παρόμοια περιβάλλοντα.

Γ.2. Βήματα στην Ε.Π.Κ.

Κατά τη συναγωγή συμπερασμάτων για την Ε.Π.Κ. θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη τα ακόλουθα:

1. Εντοπισμός χαρακτηριστικών που ενδέχεται να έχουν δυσμενείς επιπτώσεις

Πρέπει να προσδιορίζονται όλα τα συνδεδεμένα με τη γενετική αλλοίωση χαρακτηριστικά των Γ.Τ.Ο. τα οποία μπορούν να έχουν δυσμενείς επιπτώσεις για την υγεία του ανθρώπου ή το περιβάλλον. Η σύγκριση των χαρακτηριστικών του/ των Γ.Τ.Ο. με εκείνα που εμφανίζει ο μη τροποποιημένος οργανισμός υπό αντίστοιχες συνθήκες απελευθέρωσης ή χρήσης, βοηθά στον εντοπισμό των συγκεκριμένων δυνητικών δυσμενών επιπτώσεων που προκύπτουν από τη γενετική αλλοίωση. Σημαντικό είναι να μην παραβλέπεται καμία δυνητικά δυσμενής επίπτωση με το σκεπτικό ότι είναι απίθανο να εμφανιστεί.

Οι δυνητικά δυσμενείς επιπτώσεις των Γ.Τ.Ο. ποικίλλουν από περίπτωση σε περίπτωση και μπορεί να περιλαμβάνουν:

- ασθένειες του ανθρώπου, συμπεριλαμβανομένων των αλλεργιογόνων ή τοξικών επιπτώσεων (βλέπε π.χ. σημεία ΙΙ.Α.11. και ΙΙ.Γ.2.i) του παραρτήματος ΙΙΙ.Α, και Β.7. του παραρτήματος ΙΙΙΒ),

- ασθένειες ζώων ή φυτών, συμπεριλαμβανομένων των τοξικών και, ενδεχομένως, των αλλεργιογόνων επιπτώσεων (βλέπε π.χ. σημεία ΙΙ.Α.11. και ΙΙ.Γ.2.i) του παραρτήματος ΙΙΙ Α, και Β.7. και Δ.8. του παραρτήματος ΙΙΙ Β),

- επιπτώσεις στην πληθυσμιακή δυναμική των ειδών στο περιβάλλον υποδοχής και στη γενετική ποικιλομορφία καθενός από τους πληθυσμούς αυτούς (βλέπε π.χ. σημεία IV.Β.8., 9. και 12. του παραρτήματος ΙΙΙ Α),

- αλλαγές στην ευπάθεια σε παθογόνους οργανισμούς, ικανές να διευκολύνουν την εξάπλωση μολυσματικών ασθενειών ή/και να δημιουργήσουν νέες δεξαμενές ή νέους φορείς,

- αποδυνάμωση προφυλακτικών ή θεραπευτικών ιατρικών, κτηνιατρικών ή φυτοϋγειονομικών αγωγών π.χ. με μεταβίβαση γονιδίων που παρέχουν αντίσταση έναντι αντιβιοτικών χρησιμοποιούμενων στην ιατρική ή κτηνιατρική (βλέπε π.χ. σημεία ΙΙ.Α.11.ε και ΙΙ.Γ.2.θ) iv) του παραρτήματος ΙΙΙ Α),

- συνέπειες στη βιογεωχημεία (βιογεωχημικοί κύκλοι), ειδικότερα δε στην ανακύκλωση του άνθρακα και του αζώτου μέσω των μεταβολών της αποσύνθεσης οργανικών ουσιών στο έδαφος (βλέπε π.χ. σημεία ΙΙ.Α.11.στ΄) και IV.Β.15. του παραρτήματος ΙΙΙ Α, και Δ.11. του παραρτήματος ΙΙΙ Β).

Δυσμενή αποτελέσματα μπορούν να προκύψουν αμέσως ή εμμέσως μέσω μηχανισμών, όπως για παράδειγμα:

- η εξάπλωση Γ.Τ.Ο. στο περιβάλλον,

- η μεταφορά του παρεμβληθέντος γενετικού υλικού σε άλλους οργανισμούς ή και στον ίδιο οργανισμό, είτε γενετικά τροποποιημένο είτε όχι,

- η φαινοτυπική και γενετική αστάθεια,

- αλληλεπιδράσεις με άλλους οργανισμούς,

- αλλαγές στη διαχείριση, συμπεριλαμβανομένων των γεωργικών πρακτικών.

2. Εκτίμηση των δυνητικών συνεπειών κάθε δυσμενούς επίπτωσης, εάν εμφανιστεί:

Πρέπει να αξιολογείται το μέγεθος των συνεπειών κάθε δυνητικής δυσμενούς επίπτωσης που εμφανίζεται. Η εκτίμηση αυτή πρέπει να προϋποθέτει ότι αυτή η δυσμενής επίπτωση θα εμφανισθεί. Το μέγεθος των συνεπειών ενδέχεται να επηρεάζεται από το περιβάλλον στο οποίο προβλέπεται η απελευθέρωση του/των Γ.Τ.Ο. καθώς και από τον τρόπο απελευθέρωσης.

3. Εκτίμηση του ενδεχομένου εμφάνισης κάθε δυνητικής δυσμενούς επίπτωσης που έχει εντοπισθεί.

Τα χαρακτηριστικά του περιβάλλοντος στο οποίο προβλέπεται η απελευθέρωση του/ των Γ.Τ.Ο. καθώς και ο τρόπος απελευθέρωσης επηρεάζουν καθοριστικά την εκτίμηση του ενδεχόμενου ή της πιθανότητας να εμφανισθεί μια δυσμενής επίπτωση.

4. Εκτίμηση της επικινδυνότητας κάθε προσδιορισμένου χαρακτηριστικού του/ των Γ.Τ.Ο.

Πρέπει κατά το δυνατόν και σύμφωνα με την επιτευχθείσα πρόοδο, να εκτιμάται ο κίνδυνος για την υγεία του ανθρώπου ή το περιβάλλον που δημιουργεί κάθε προσδιορισμένο χαρακτηριστικό του Γ.Τ.Ο. που ενδέχεται να έχει δυσμενείς επιπτώσεις, με συνδυασμό της πιθανότητας να εμφανισθεί η δυσμενής επίπτωση και του μεγέθους των συνεπειών, εάν εμφανισθεί.

5. Εφαρμογή στρατηγικών διαχείρισης της επικινδυνότητας μιας σκόπιμης απελευθέρωσης Γ.Τ.Ο. ή διάθεσης Γ.Τ.Ο. στην αγορά.

Στην εκτίμηση του κινδύνου μπορούν να προσδιορίζονται οι κίνδυνοι που χρειάζονται διαχείριση καθώς και ο καλύτερος τρόπος διαχείρισής τους και θα πρέπει να ορίζεται μια στρατηγική διαχείρισης του κίνδυνου.

6. Προσδιορισμός της συνολικής επικινδυνότητας των Γ.Τ.Ο.

Θα πρέπει να γίνεται εκτίμηση της συνολικής επικινδυνότητας των Γ.Τ.Ο., λαμβανομένων υπόψη των τυχόν προτεινόμενων στρατηγικών διαχείρισης του κινδύνου.

Δ. Συμπεράσματα σχετικά με τις δυνητικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις της απελευθέρωσης Γ.Τ.Ο. ή της διάθεσής τους στην αγορά.

Βάσει Ε.Π.Ε. η οποία διεξήχθη σύμφωνα με τις αρχές και τη μεθοδολογία που αναφέρονται στα τμήματα Β και Γ, θα πρέπει στις κοινοποιήσεις να περιλαμβάνονται πληροφορίες σχετικά με τα σημεία που απαριθμούνται στα τμήματα Δ.1 ή Δ.2, με σκοπό να παρέχεται βοήθεια στην εξαγωγή συμπερασμάτων ως προς τις δυνητικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις της απελευθέρωσης Γ.Τ.Ο. ή της διάθεσής τους στην αγορά:

Δ.1. Στην περίπτωση Γ.Τ.Ο. εκτός των ανωτέρων φυτών

1 Πιθανότητα οι Γ.Τ.Ο. να γίνουν ανθεκτικότεροι και να εισβάλουν στα φυσικά ενδιαιτήματα υπό τις συνθήκες της (των) προτεινόμενης(-ων) απελευθέρωσης(-εων).

2 Τυχόν επιλεκτικά πλεονεκτήματα ή μειονεκτήματα που προσδίδονται στους Γ.Τ.Ο. και η πιθανότητα αυτά να εκδηλωθούν υπό τις συνθήκες της (των) προτεινόμενης(-ων) απελευθέρωσης(-εων).

3 Δυνατότητα μεταφοράς γονιδίων σε άλλα είδη υπό τις συνθήκες της προτεινόμενης απελευθέρωσης του Γ.Τ.Ο. και τυχόν επιλεκτικά πλεονεκτήματα ή μειονεκτήματα που προσδίδονται στα είδη αυτά.

4 Δυνητικές ταχυφανείς ή/ και οψιφανείς περιβαλλοντικές επιπτώσεις των άμεσων και των έμμεσων αλληλεπιδράσεων μεταξύ του Γ.Τ.Ο. και των οργανισμών στόχων (ενδεχομένως).

5 Δυνητικές ταχυφανείς ή/ και οψιφανείς περιβαλλοντικές επιπτώσεις των άμεσων και των έμμεσων αλληλεπιδράσεων μεταξύ του Γ.Τ.Ο. και των οργανισμών μη-στόχων, συμπεριλαμβανομένων των επιπτώσεων στα πληθυσμιακά επίπεδα των ανταγωνιστών, θηραμάτων, ξενιστών, συμβιοτικών οργανισμών, θηρευτών, παρασίτων και παθογόνων.

6 Ενδεχόμενα ταχυφανή ή/ και οψιφανή αποτελέσματα στην υγεία του ανθρώπου που προκύπτουν από δυνητικές άμεσες και έμμεσες αλληλεπιδράσεις του Γ.Τ.Ο. και προσώπων που εργάζονται με απελευθερώσεις Γ.Τ.Ο., έρχονται σε επαφή ή σε γειτνίαση μαζί τους.

7 Ενδεχόμενα ταχυφανή ή/ και οψιφανή αποτελέσματα στην υγεία των ζώων και συνέπειες για την αλυσίδα ζωοτροφών/ τροφίμων που προκύπτουν από την κατανάλωση Γ.Τ.Ο. και οιουδήποτε προϊόντος που προέρχεται από αυτόν εάν προορίζεται να χρησιμοποιηθεί ως ζωοτροφή.

8 Ενδεχόμενα ταχυφανή ή/και οψιφανή αποτελέσματα στις βιογεωχημικές διεργασίες που προκύπτουν από δυνητικές άμεσες και έμμεσες αλληλεπιδράσεις του Γ.Τ.Ο. και των οργανισμών στόχων και μη-στόχων στην περιοχή της (των) απελευθέρωσης(-εων) Γ.Τ.Ο..

9 Ενδεχόμενες ταχυφανείς ή/ και οψιφανείς, άμεσες και έμμεσες περιβαλλοντικές επιπτώσεις των ειδικών τεχνικών που χρησιμοποιούνται για τη διαχείριση του Γ.Τ.Ο. όπου αυτές είναι διαφορετικές από τις χρησιμοποιούμενες για τους μη-Γ.Τ.Ο.

Δ.2. Στην περίπτωση γενετικώς τροποποιημένων ανώτερων φυτών (Γ.Τ.Α.Φ.)

1. Πιθανότητα τα Γ.Τ.Α.Φ. να γίνουν ανθεκτικότερα από τα φυτά-δέκτες ή τα γονικά φυτά στα γεωργικά ενδιαιτήματα και περισσότερο διεισδυτικά σε φυσικά ενδιαιτήματα.

2. Τυχόν επιλεκτικά πλεονεκτήματα ή μειονεκτήματα που προσδίδονται στο Γ.Τ.Α.Φ..

3. Δυνατότητα μεταφοράς γονιδίων στα ίδια ή σε άλλα, συμβατά ως προς το φύλο, φυτικά είδη υπό συνθήκες φύτευσης του Γ.Τ.Α.Φ. και οιοδήποτε επιλεκτικό πλεονέκτημα ή μειονέκτημα που προσδίδεται σε αυτά τα φυτικά είδη.

4. Δυνητικές ταχυφανείς ή/και οψιφανείς περιβαλλοντικές επιπτώσεις των άμεσων και των έμμεσων αλληλεπιδράσεων μεταξύ του Γ.Τ.Α.Φ. και των οργανισμών στόχων, όπως θηρευτών, παρασίτων και παθογόνων (ενδεχομένως).

5. Ενδεχόμενες ταχυφανείς ή/ και οψιφανείς περιβαλλοντικές επιπτώσεις των άμεσων και των έμμεσων αλληλεπιδράσεων μεταξύ του Γ.Τ.Α.Φ. και των οργανισμών μη-στόχων (επίσης λαμβανομένων υπόψη οργανισμών που αλληλεπιδρούν με οργανισμούς-στόχους) συμπεριλαμβανομένων των επιπτώσεων στα πληθυσμιακά επίπεδα των ανταγωνιστών, φυτοφάγων, συμβιοτικών οργανισμών (ενδεχομένως), παρασίτων και παθογόνων.

6. Ενδεχόμενα ταχυφανή ή/ και οψιφανή αποτελέσματα στην υγεία του ανθρώπου που προκύπτουν από δυνητικές άμεσες και έμμεσες αλληλεπιδράσεις του Γ.Τ.Α.Φ. και προσώπων που εργάζονται με απελευθερώσεις Γ.Τ.Α.Φ., έρχονται σε επαφή ή σε γειτνίαση μαζί τους.

7. Ενδεχόμενα ταχυφανή ή/ και οψιφανή αποτελέσματα στην υγεία των ζώων και συνέπειες για την αλυσίδα ζωοτροφών/ τροφίμων που προκύπτουν από την κατανάλωση Γ.Τ.Α.Φ. και οιουδήποτε προϊόντος που προέρχεται από αυτό εάν προορίζεται να χρησιμοποιηθεί ως ζωοτροφή.

8. Ενδεχόμενες ταχυφανείς ή/ και οψιφανείς άμεσες και έμμεσες περιβαλλοντικές επιπτώσεις των ειδικών τεχνικών καλλιέργειας, διαχείρισης και συγκομιδής που χρησιμοποιούνται για τα Γ.Τ.Α.Φ. όταν είναι διαφορετικές από εκείνες που χρησιμοποιούνται για τα μη-Γ.Τ.Α.Φ.

9. Ενδεχόμενα ταχυφανή ή/ και οψιφανή αποτελέσματα στις βιογεωχημικές διεργασίες που προκύπτουν από δυνητικές άμεσες και έμμεσες αλληλεπιδράσεις του Γ.Τ.Ο. και των οργανισμών στόχων και μη-στόχων στην περιοχή της (των) απελευθέρωσης(-εων) Γ.Τ.Ο.

Ε. Κατά τα λοιπά το παρόν παράρτημα συμπληρώνεται με την απόφαση 2002/623/ΕΚ.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ
ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΣΤΗΝ ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΗ

Η γνωστοποίηση, που αναφέρεται στα κεφάλαια Β ή Γ της παρούσας, πρέπει να περιλαμβάνει, ανάλογα με την περίπτωση, τις πληροφορίες που καθορίζονται κατωτέρω στα υποπαραρτήματα.

Όλα τα σημεία που αναφέρονται δεν έχουν, κατ' ανάγκην, εφαρμογή σε κάθε περίπτωση. Πρέπει, επομένως, να αναμένεται ότι κάθε μεμονωμένη γνωστοποίηση θα καλύπτει μόνο ένα συγκεκριμένο υποσύνολο σημείων, τα οποία αφορούν την εκάστοτε κατάσταση.

Ο βαθμός λεπτομέρειας που απαιτείται για την κάλυψη κάθε υποσυνόλου σημείων είναι επίσης δυνατόν να διαφέρει, ανάλογα με τη φύση και την κλίμακα της προτεινόμενης απελευθέρωσης.

Οι μελλοντικές εξελίξεις στην γενετική τροποποίηση ενδέχεται να απαιτήσουν την προσαρμογή αυτού του παραρτήματος στην τεχνική πρόοδο ή τη σύνταξη σημειωμάτων προσανατολισμού σχετικά με αυτό. Αφού η Ευρωπαϊκή Ένωση αποκτήσει επαρκή πείρα, ενδέχεται να καταστεί δυνατή η περαιτέρω διαφοροποίηση των απαιτήσεων πληροφόρησης για διαφορετικά είδη Γ.Τ.Ο., για παράδειγμα τους μονοκυτταρικούς οργανισμούς, τα ψάρια ή τα έντομα, ή για ειδική χρήση Γ.Τ.Ο. όπως η ανάπτυξη εμβολίων, μέσω κοινοποιήσεων για την απελευθέρωση συγκεκριμένων Γ.Τ.Ο.

Στο φάκελο περιέχεται επίσης η περιγραφή των χρησιμοποιούμενων μεθόδων ή η αναφορά σε τυποποιημένες ή διεθνώς αναγνωρισμένες μεθόδους, μαζί με το όνομα της οργάνωσης ή των οργανώσεων που είναι υπεύθυνες για τη διεξαγωγή των μελετών.

Το παράρτημα ΙΙΙ Α εφαρμόζεται στις απελευθερώσεις όλων των τύπων γενετικώς τροποποιημένων οργανισμών, εξαιρέσει των ανώτερων φυτών. Το παράρτημα ΙΙΙ Β εφαρμόζεται στην απελευθέρωση γενετικώς τροποποιημένων ανώτερων φυτών.

Ως «ανώτερα φυτά» νοούνται τα φυτά που ανήκουν στην ταξινομική ομάδα Spermatophytae (Gymnospermae και Angiospermae).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ Α
ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΣΤΙΣ ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΕΙΣ ΓΕΝΕΤΙΚΩΣ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΜΕΝΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΠΛΗΝ ΤΩΝ ΑΝΩΤΕΡΩΝ ΦΥΤΩΝ

Ι. ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

Α. Όνομα και διεύθυνση του γνωστοποιούντος (εταιρεία ή οργάνωση).

Β. Όνομα, προσόντα και πείρα του (των) υπεύθυνου(-ων) επιστήμονα(-ων).

Γ. Τίτλος του έργου.

ΙΙ. ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΜΕ ΤΟΥΣ Γ.Τ.Ο.

Α. Χαρακτηριστικά α) του δότη, β) του δέκτη ή γ) (ανάλογα με την περίπτωση) του (των) γονικού(-ών) οργανισμού(-ών)

1. επιστημονική ονομασία,
2. συστημική κατάταξη/ταξινόμηση,
3. άλλες ονομασίες (κοινή ονομασία, όνομα στελέχους, κ.λπ.),
4. φαινοτυπικοί και γενετικοί δείκτες,
5. βαθμός συγγένειας μεταξύ του δότη και του δέκτη ή μεταξύ των γονικών οργανισμών,
6. περιγραφή των μεθόδων εντοπισμού και ανίχνευσης,
7. ευαισθησία, αξιοπιστία (εκφρασμένη ποσοτικά) και βαθμός εξειδίκευσης/ ευαισθησίας μεθόδων ανίχνευσης και εντοπισμού,
8. περιγραφή της γεωγραφικής κατανομής και του φυσικού ενδιαιτήματος του οργανισμού καθώς και πληροφορίες σχετικά με τους φυσικούς του θηρευτές, τα θηράματα, τα παράσιτα και τους ανταγωνιστές, τους συμβιωτικούς οργανισμούς και τους ξενιστές,
9. οργανισμοί με τους οποίους είναι γνωστό ότι, υπό φυσιολογικές συνθήκες, μεταφέρεται γενετικό υλικό,
10. έλεγχος της γενετικής σταθερότητας των οργανισμών και των παραγόντων που την επηρεάζουν
11. παθολογικά, οικολογικά και φυσιολογικά χαρακτηριστικά:

α) κατάταξη των κινδύνων, σύμφωνα με τους υφιστάμενους κοινοτικούς κανόνες για την προστασία της υγείας του ανθρώπου ή/και την προστασία του περιβάλλοντος·

β) χρόνος γενεάς σε φυσικά οικοσυστήματα, εγγενής και αγενής κύκλος αναπαραγωγής·

γ) πληροφορίες για την επιβίωση, συμπεριλαμβανομένης της εποχιακότητας και της ικανότητας σχηματισμού δομών επιβίωσης·

δ) παθογένεια: μολυσματικότητα, τοξινοπαραγωγή, λοιμογόνος ικανότητα, αλλεργειογόνος ικανότητα, φορέας παθογόνων μικροοργανισμών, πιθανοί φορείς, φάσμα ξενιστών όπου συμπεριλαμβάνονται οι οργανισμοί μηστόχοι. Πιθανή ενεργοποίηση λανθανόντων ιών (προιών). Ικανότητα αποικισμού άλλων οργανισμών·

ε) αντοχή στα αντιβιοτικά και δυνατή χρήση των αντιβιοτικών αυτών στον άνθρωπο και σε κατοικίδιους οργανισμούς για προληπτική και θεραπευτική αγωγή·

στ) συμμετοχή σε περιβαλλοντικές διεργασίες: πρωτογενή παραγωγή, ανακύκλωση θρεπτικών ουσιών, αποσύνθεση οργανικών ουσιών, αναπνοή, κ.λ.π.

12. Φύση των γηγενών φορέων:

α) αλληλουχία·

β) συχνότητα κινητοποίησης·

γ) ειδικότητα·

δ) παρουσία γονιδίων που προσδίδουν ανθεκτικότητα.

13. Ιστορικό των προηγούμενων γενετικών τροποποιήσεων.

Β. Χαρακτηριστικά του φορέα

1. φύση και πηγή του φορέα,
2. αλληλουχία transposons, φορέων και άλλων τμημάτων DNA που δεν περιέχουν γενετικές πληροφορίες και που χρησιμοποιούνται για την κατασκευή του Γ.Τ.Ο. και για τη λειτουργία του εισαχθέντος φορέα και του ενθέματος (insert DNA) εντός του Γ.Τ.Ο.,
3. συχνότητα κινητοποίησης του ένθετου φορέα ή/και δυνατότητες μεταβίβασης γενετικού υλικού και μέθοδοι προσδιορισμού,
4. πληροφορίες σχετικές με τον βαθμό στον οποίο ο φορέας περιορίζεται στο DNA που απαιτείται για την επίτευξη της ζητούμενης λειτουργίας.

Γ. Χαρακτηριστικά του τροποποιημένου οργανισμού

1. Πληροφορίες σχετικά με τη γενετική τροποποίηση:

α) μέθοδοι που χρησιμοποιούνται για την τροποποίηση·

β) μέθοδοι που χρησιμοποιούνται για την κατασκευή και την εισαγωγή του ενθέματος ή των ενθεμάτων στον δέκτη, ή για την απάλειψη μίας αλληλουχίας·

γ) περιγραφή της δομής του ενθέματος ή/ και του φορέα·

δ) καθαρότητα του ενθέματος από τυχόν άγνωστη αλληλουχία και πληροφορίες σχετικά με το βαθμό στον οποίο η ένθετη αλληλουχία περιορίζεται στο DNA που απαιτείται για την επίτευξη της ζητούμενης λειτουργίας·

ε) μέθοδοι και κριτήρια που χρησιμοποιούνται για την επιλογή·

στ) αλληλουχία, λειτουργική ταυτότητα και θέση του ή των εν λόγω τροποποιημένων/ ενθέτων/ απαλειφθέντων τμημάτων νουκλεϊκών οξέων με ειδική αναφορά σε οιαδήποτε γνωστή επιβλαβή αλληλουχία DNA.

2. Πληροφορίες σχετικά με τον τελικό Γ.Τ.Ο.:

α) περιγραφή του ή των γενετικών γνωρισμάτων ή φαινοτυπικών χαρακτηριστικών, και ιδίως των τυχόν γενετικών γνωρισμάτων και χαρακτηριστικών που ενδέχεται να εκφραστούν ή να μην εκφράζονται πλέον·

β) δομή και ποσότητα του νουκλεϊκού οξέος του φορέα ή/και του δότη, το οποίο παραμένει στην τελική δομή του τροποποιημένου οργανισμού·

γ) σταθερότητα του οργανισμού από πλευράς γενετικών γνωρισμάτων·

δ) ρυθμός και επίπεδο έκφρασης του νέου γενετικού υλικού. Μέθοδος και ευαισθησία της μέτρησης·

ε) δραστικότητα της (των) εκφραζόμενης(-ων) πρωτεΐνης(-ών)·

στ) περιγραφή των μεθόδων προσδιορισμού και ανίχνευσης, συμπεριλαμβανομένων των μεθόδων προσδιορισμού και ανίχνευσης της ένθετης αλληλουχίας και του φορέα·

ζ) ευαισθησία, αξιοπιστία (εκφρασμένη ποσοτικά) και εξειδίκευση των μεθόδων ανίχνευσης και προσδιορισμού·

η) ιστορικό προηγούμενων απελευθερώσεων ή χρήσεων του Γ.Τ.Ο.·

θ) κίνδυνοι για την υγεία ανθρώπων και ζώων, καθώς και για την υγεία των φυτών:

i) τοξική ή αλλεργιογόνος δράση των Γ.Τ.Ο. ή/και των προϊόντων του μεταβολισμού των,

ii) σύγκριση, από πλευράς παθογένειας, του τροποποιημένου οργανισμού με τον δότη, τον δέκτη ή (ενδεχομένως) τον γονικό οργανισμό,

iii) ικανότητα αποικισμού,

iv) εάν ο οργανισμός είναι παθογόνος για άτομα με φυσιολογικό ανοσοποιητικό σύστημα:

- προκαλούμενες ασθένειες και μηχανισμός παθογένειας, συμπεριλαμβανομένης της ικανότητας εισβολής και εξάπλωσης στον οργανισμό, καθώς και της λοιμογόνου ικανότητας,
- μεταδοτικότητα,
- λοιμογόνος δόση,

- φάσμα ξενιστών, δυνατότητα μεταβολής του φάσματος ξενιστών,
- δυνατότητα επιβίωσης εκτός του ανθρώπινου ξενιστή,
- παρουσία φορέων ή μέσων διάδοσης,
- βιολογική σταθερότητα,
- ανθεκτικότητα σε αντιβιοτικά,
- αλλεργιογένεια,
- ύπαρξη κατάλληλων θεραπειών,

v) άλλοι κίνδυνοι από τα προϊόντα.

III. ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗΣ ΚΑΙ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΥΠΟΔΟΧΗΣ

Α. Στοιχεία για την απελευθέρωση

1. περιγραφή της προτεινόμενης σκόπιμης απελευθέρωσης, συμπεριλαμβανομένων του (των) σκοπού(-ών) και των προβλεπόμενων προϊόντων,

2. προβλεπόμενες ημερομηνίες της απελευθέρωσης και χρονοδιάγραμμα του πειράματος, συμπεριλαμβανομένης της συχνότητας και της διάρκειας των απελευθερώσεων,

3. προετοιμασία του τόπου πριν από την απελευθέρωση,

4. έκταση του τόπου απελευθέρωσης,

5. μέθοδος ή μέθοδοι που θα χρησιμοποιηθούν κατά την απελευθέρωση,

6. ποσότητες Γ.Τ.Ο. που θα απελευθερωθούν,

7. δραστηριότητες στον τόπο απελευθέρωσης (τύποι και μέθοδοι καλλιεργειών, εξορυκτικές δραστηριότητες, άρδευση ή άλλες δραστηριότητες),

8. μέτρα για την προστασία των εργαζομένων κατά την απελευθέρωση,

9. μέτρα εξυγίανσης/απορρύπανσης της περιοχής μετά την απελευθέρωση,

10. προβλεπόμενες τεχνικές απομάκρυνσης ή αδρανοποίησης του ή των Γ.Τ.Ο. μετά τη λήξη του εγχειρήματος,

11. στοιχεία και αποτελέσματα προηγούμενων απελευθερώσεων του ή των Γ.Τ.Ο., ιδίως σε διαφορετικές κλίμακες και σε διαφορετικά οικοσυστήματα.

Β. Στοιχεία για το περιβάλλον (τόσο στον τόπο της απελευθέρωσης όσο και στο ευρύτερο περιβάλλον).

1. γεωγραφική θέση και στίγμα του τόπου ή των τόπων απελευθέρωσης (σε περίπτωση γνωστοποιήσεων σύμφωνα με τις διατάξεις του κεφαλαίου Γ1, ο τόπος ή οι τόποι απελευθέρωσης είναι αυτοί που προβλέπονται για τη χρήση του προϊόντος),

2. φυσική ή βιολογική γειτνίαση με τον άνθρωπο και με άλλους σημαντικούς ζώντες οργανισμούς,

3. γειτνίαση με σημαντικούς βιότοπους, προστατευόμενες περιοχές ή τόπους άντλησης πόσιμου νερού,

4. κλιματικά χαρακτηριστικά της ή των περιοχών που είναι πιθανόν να επηρεαστούν από την απελευθέρωση,

5. γεωγραφικά, γεωλογικά και εδαφολογικά χαρακτηριστικά,

6. χλωρίδα και πανίδα, συμπεριλαμβανομένων των καλλιεργούμενων φυτών, των εκτρεφόμενων ζώων και των αποδημητικών ειδών,

7. περιγραφή των οικοσυστημάτων που είναι πιθανόν να επηρεαστούν από τον οργανισμό, είτε βάσει του προγράμματος, είτε όχι,

8. σύγκριση του φυσικού ενδιαιτήματος (βιότοπου) του οργανισμού - δέκτη με τον ή τους προτεινόμενους τόπους απελευθέρωσης,

9. κάθε γνωστή προγραμματισμένη ανάπτυξη ή μεταβολή στις χρήσεις γης στην περιοχή, που θα μπορούσε να επηρεάσει τις περιβαλλοντικές συνέπειες της απελευθέρωσης.

IV. ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΑΛΛΗΛΕΠΙΔΡΑΣΗ ΜΕΤΑΞΥ Γ.Τ.Ο. ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Α. Χαρακτηριστικά που επηρεάζουν την επιβίωση, τον πολλαπλασιασμό και τη διασπορά

1. βιολογικά χαρακτηριστικά που επηρεάζουν την επιβίωση, τον πολλαπλασιασμό και τη διασπορά,

2. γνωστές ή προβλέψιμες περιβαλλοντικές συνθήκες που μπορούν να επηρεάσουν την επιβίωση, τον πολλαπλασιασμό και τη διασπορά (άνεμος, νερό, έδαφος, θερμοκρασία, pH, κ.λπ.),

3. ευαισθησία σε ειδικούς παράγοντες.

Β. Αλληλεπιδράσεις με το περιβάλλον

1. προβλεπόμενο ενδιαίτημα του ή των Γ.Τ.Ο.,

2. μελέτες σχετικά με τη συμπεριφορά και τα χαρακτηριστικά του ή των Γ.Τ.Ο. και των οικολογικών συνεπειών σε προσομοιώματα φυσικών χώρων όπως μικρόκοσμοι, φυτώρια, θερμοκήπια,

3. ικανότητα μεταβίβασης γενετικού υλικού:

α) σε οικοσυστήματα που έχουν προσβληθεί, μεταβίβαση γενετικού υλικού από Γ.Τ.Ο. σε άλλους οργανισμούς, μετά την απελευθέρωση·

β) μεταβίβαση γενετικού υλικού από ιθαγενείς οργανισμούς σε Γ.Τ.Ο., μετά την απελευθέρωση,

4. πιθανότητα φυσικής επιλογής μετά την απελευθέρωση, η οποία θα μπορούσε να οδηγήσει στην έκφραση μη αναμενόμενων ή/και ανεπιθύμητων χαρακτηριστικών στον τροποποιημένο οργανισμό,

5. μέτρα που λαμβάνονται για να εξασφαλισθεί και να επιβεβαιωθεί η γενετική σταθερότητα. Περιγραφή των γενετικών γνωρισμάτων που ενδέχεται να εμποδίζουν ή να ελαχιστοποιούν τη διασπορά γενετικού υλικού. Μέθοδοι για τον έλεγχο της γενετικής σταθερότητας,

6. οδοί βιολογικής διασποράς, γνωστοί ή δυνατοί/πιθανοί τρόποι αλληλεπίδρασης με τον παράγοντα διασποράς, συμπεριλαμβανομένης της εισπνοής, της κατάποσης, της επιφανειακής επαφής, της τρώσης, κ.λ.π.,

7. περιγραφή οικοσυστημάτων στα οποία θα ήταν δυνατή η διασπορά του ή των Γ.Τ.Ο.,

8. πιθανότητες υπερβολικής αύξησης του πληθυσμού στο περιβάλλον,

9. ανταγωνιστικό πλεονέκτημα του ή των Γ.Τ.Ο. σε σχέση με τον μη τροποποιημένο δέκτη ή γονικό οργανισμό(-ούς),

10. προσδιορισμός και περιγραφή των οργανισμών - στόχων (εάν υπάρχουν),

11. αναμενόμενος μηχανισμός και αποτέλεσμα της αλληλεπίδρασης μεταξύ του απελευθερωμένου Γ.Τ.Ο. και του οργανισμού - στόχου εφόσον χρειάζεται,

12. προσδιορισμός και περιγραφή οργανισμών μη-στόχων που ενδέχεται να επηρεαστούν δυσμενώς από την απελευθέρωση του Γ.Τ.Ο., και των αναμενόμενων μηχανισμών τυχόν εντοπιζόμενης δυσμενούς αλληλεπιδράσεως,

13. πιθανότητα μεταβολών στις βιολογικές αλληλεπιδράσεις ή στο φάσμα των ξενιστών, μετά την απελευθέρωση,

14. γνωστές ή προβλεπόμενες αλληλεπιδράσεις στους οργανισμούς μη-στόχους στο περιβάλλον συμπεριλαμβανόμενων των ανταγωνιστών, θηραμάτων, ξενιστών, συμβιοτικών οργανισμών, θηρευτών, παρασίτων και παθογόνων,

15. γνωστή ή προβλεπόμενη συμμετοχή σε βιογεωχημικές διαδικασίες,
16. άλλες πιθανές σημαντικές αλληλεπιδράσεις με το περιβάλλον.
V. ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΣΧΕΔΙΑ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ, ΕΛΕΓΧΟΥ, ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΚΑΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΕΚΤΑΚΤΟΥ ΑΝΑΓΚΗΣ
Α. Τεχνικές παρακολούθησης
1. μέθοδοι για τον εντοπισμό του ή των Γ.Τ.Ο. και για την παρακολούθηση των επιπτώσεων της απελευθέρωσης,
2. εξειδίκευση (ως προς την αναγνώριση του ή των Γ.Τ.Ο. και τη διάκρισή τους από τον δότη, τον δέκτη, ή ανάλογα με την περίπτωση, τον γονικό οργανισμό), ευαισθησία και αξιοπιστία των τεχνικών συστηματικής παρακολούθησης,
3. τεχνικές για την ανίχνευση της μεταβίβασης του δοτού γενετικού υλικού σε άλλους οργανισμούς,
4. διάρκεια και συχνότητα της συστηματικής παρακολούθησης.
Β. Έλεγχος της απελευθέρωσης
1. μέθοδοι και διαδικασίες αποφυγής ή/και ελαχιστοποίησης της εξάπλωσης του ή των Γ.Τ.Ο. πέραν του τόπου της απελευθέρωσης ή της περιοχής στην οποία έχει προβλεφθεί η χρήση,
2. μέθοδοι και διαδικασίες για την αποτροπή της παρείσφρησης μη εξουσιοδοτημένων ατόμων στον τόπο απελευθέρωσης,
3. μέθοδοι και διαδικασίες για την αποτροπή εισόδου άλλων οργανισμών στον τόπο.
Γ. Επεξεργασία αποβλήτων
1. τύπος παραγόμενων αποβλήτων,
2. αναμενόμενη ποσότητα αποβλήτων,
3. περιγραφή της προβλεπόμενης επεξεργασίας.
Δ. Σχέδια αντιμετώπισης καταστάσεων εκτάκτου ανάγκης.
1. μέθοδοι και διαδικασίες για τον έλεγχο του ή των Γ.Τ.Ο. σε περίπτωση απρόβλεπτης εξάπλωσης,
2. μέθοδοι για την απολύμανση των περιοχών που έχουν προσβληθεί, π.χ. εξάλειψη του ή των Γ.Τ.Ο.,
3. μέθοδοι για τη διάθεση ή την εξυγίανση των φυτών, των ζώων, των εδαφών κ.λπ. που έχουν εκτεθεί στον ή στους Γ.Τ.Ο. κατά τη διάρκεια της απελευθέρωσης, ή μετά από αυτήν,
4. μέθοδοι για την απομόνωση της περιοχής την οποία αφορά η εξάπλωση,
5. σχέδια για την προστασία της υγείας του ανθρώπου και του περιβάλλοντος σε περίπτωση εμφάνισης ανεπιθύμητων συνεπειών.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ III Β
ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΟΥ ΑΠΑΙΤΟΥΝΤΑΙ ΣΤΙΣ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΕΛΕΥΘΕΡΩΣΕΙΣ ΓΕΝΕΤΙΚΩΣ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΜΕΝΩΝ ΑΝΩΤΕΡΩΝ ΦΥΤΩΝ (Γ.Τ.Α.Φ.) (GYMNOSPERMAE ΚΑΙ ANGIOSPERMAE)

Α. ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ
1. Όνομα και διεύθυνση του γνωστοποιούντος (εταιρεία ή οργάνωση).
2. Όνομα, προσόντα και πείρα του (των) υπεύθυνου(-ων) επιστήμονα(-ων).
3. Τίτλος του έργου.
Β. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ Α) ΤΟΝ ΔΕΚΤΗ Ή Β) (ΑΝΑΛΟΓΑ ΜΕ ΤΗΝ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ) ΤΑ ΓΟΝΙΚΑ ΦΥΤΑ
1. Πλήρης ονομασία:
α) ονομασία οικογένειας
β) γένος
γ) είδος
δ) υποείδος
ε) ποικιλία /γενετική προέλευση
στ) κοινή ονομασία
2. α) πληροφορίες σχετικά με την αναπαραγωγή:
i) τρόπος(-οι) αναπαραγωγής
ii) τυχόν ειδικοί παράγοντες που επηρεάζουν την αναπαραγωγή
iii) χρόνος γενεάς
β) γενετήσια συμβατότητα φύλου με άλλα καλλιεργούμενα ή αυτοφυή φυτικά είδη, συμπεριλαμβανομένης της κατανομής των συμβατών ειδών στην Ευρώπη.
3. Επιβιωσιμότητα:
α) ικανότητα δημιουργίας δομών επιβίωσης ή παραμονής σε λανθάνουσα κατάσταση·
β) τυχόν ειδικοί παράγοντες που επηρεάζουν την επιβιωσιμότητα.
4. Διασπορά:
α) τρόποι και έκταση (π.χ. εκτίμηση της μείωσης της ποσότητας βιώσιμης γύρης ή/και σπόρων ανάλογα με την απόσταση) της διασποράς·
β) τυχόν ειδικοί παράγοντες που επηρεάζουν τη διασπορά.
5. Γεωγραφική εξάπλωση του φυτού.
6. Στην περίπτωση φυτικών ειδών, που δεν φύονται υπό κανονικές συνθήκες, περιγραφή του φυσικού ενδιαιτήματος του φυτού, συμπεριλαμβανομένων πληροφοριών για τους φυσικούς θηρευτές, τα παράσιτα, τους ανταγωνιστές και τους συμβιωτικούς οργανισμούς.
7. Άλλες δυνητικές αλληλεπιδράσεις, συνδεόμενες με τους Γ.Τ.Ο., του φυτού με οργανισμούς στο οικοσύστημα όπου συνήθως καλλιεργείται, ή αλλού, συμπεριλαμβανομένων πληροφοριών για τις τυχόν τοξικές επιδράσεις στον άνθρωπο, στα ζώα και σε άλλους οργανισμούς.
Γ. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΓΕΝΕΤΙΚΗ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ
1. Περιγραφή των μεθόδων που χρησιμοποιούνται για τη γενετική τροποποίηση.
2. Φύση και πηγή του χρησιμοποιούμενου φορέα.
3. Μέγεθος, πηγή (ονομασία) του (των) οργανισμού(-ών)/δότη(-ών) και προβλεπόμενη λειτουργία κάθε συστατικού κλάσματος της περιοχής που προορίζεται για ένθεση.
Δ. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΓΕΝΕΤΙΚΩΣ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΜΕΝΟ ΦΥΤΟ
1. Περιγραφή των γνωρισμάτων και χαρακτηριστικών που εισήχθησαν ή τροποποιήθηκαν.
2. Στοιχεία για τις αλληλουχίες που πράγματι εισήχθησαν/ απαλείφθηκαν:
- α΄) μέγεθος και δομή του ενθέματος και μέθοδοι χρησιμοποιούμενες για τον χαρακτηρισμό του, συμπεριλαμβανομένων πληροφοριών για τυχόν μέρη του φορέα που εισήχθησαν στο Γ.Τ.Α.Φ. ή σε οιονδήποτε φορέα ή ξένο DNA εναπομένον στο Γ.Τ.Α.Φ.·
- β΄) σε περίπτωση απάλειψης, μέγεθος και λειτουργία της (των) απαλειφθείσας(-ών) περιοχής(-ών)·
- γ΄) αριθμός αντιγράφου του ενθέματος·
- δ΄) θέση(-εις) του ενθέματος στα φυτικά κύτταρα (ενσωμάτωση σε χρωμόσωμα, χλωροπλάστες, μιτοχόνδρια, ή διατήρηση σε μη ενσωματωμένη μορφή) και μέθοδοι εξακρίβωσής της.
3. Πληροφορίες για την έκφραση του ενθέματος:

- α΄) πληροφορίες για την αναπτυξιακή έκφραση του ενθέματος κατά τη διάρκεια του κύκλου ζωής του φυτού και μέθοδοι που χρησιμοποιούνται για τον χαρακτηρισμό του·

- β΄) μέρη του φυτού όπου εκφράζεται το ένθεμα (π.χ. ρίζες, βλαστός, γύρις, κ.λπ.)

4. Πληροφορίες για το πώς το γενετικώς τροποποιημένο φυτό διαφέρει από το φυτό-δέκτη:

α΄) στον τρόπο και/ή ρυθμό αναπαραγωγής

β΄) στην διασπορά·

γ΄) στην επιβιωσιμότητα.

5. Γενετική σταθερότητα του ενθέματος και φαινοτυπική σταθερότητα του Γ.Τ.Α.Φ.

6. Οποιαδήποτε μεταβολή στην ικανότητα του Γ.Τ.Α.Φ. να μεταφέρει σε άλλους οργανισμούς.

7. Πληροφορίες για τυχόν τοξικές, αλλεργιογόνες ή άλλες επιβλαβείς επιδράσεις στην ανθρώπινη υγεία λόγω της γενετικής τροποποίησης.

8. Πληροφορίες σχετικά με την ασφάλεια του Γ.Τ.Α.Φ. για την υγεία των ζώων, ειδικότερα όσον αφορά τυχόν τοξικές, αλλεργιογόνες ή άλλες επιβλαβείς επιπτώσεις της γενετικής τροποποίησης, όπου το Γ.Τ.Α.Φ. προορίζεται να χρησιμοποιηθεί σε ζωοτροφές.

9. Μηχανισμός αλληλεπιδράσεων μεταξύ του γενετικώς τροποποιημένου φυτού και οργανισμών-στόχων (εάν υπάρχουν).

10. Δυνητικές μεταβολές στις αλληλεπιδράσεις του Γ.Τ.Α.Φ. με οργανισμούς μη-στόχους που προκύπτουν από τη γενετική τροποποίηση.

11. Δυνητικές αλληλεπιδράσεις με το αβιοτικό περιβάλλον.

12. Περιγραφή των τεχνικών ανίχνευσης και προσδιορισμού για το γενετικώς τροποποιημένο φυτό.

13. Πληροφορίες για προηγούμενες ελευθερώσεις του γενετικώς τροποποιημένου φυτού, εάν υπάρχουν.

Ε. ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΤΟΠΟ ΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗΣ (ΜΟΝΟ ΓΙΑ ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΠΟΥ ΥΠΟΒΑΛΛΟΝΤΑΙ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β.

1. Γεωγραφική θέση και μέγεθος του (των) τόπου(-ων) απελευθέρωσης.

2. Περιγραφή του οικοσυστήματος στο οποίο εντάσσεται ο τόπος απελευθέρωσης, συμπεριλαμβανομένου του κλίματος, της χλωρίδας και της πανίδας.

3. Παρουσία γενετικά συμβατών συγγενικών φυτικών ειδών, αυτοφυών ή καλλιεργούμενων.

4. Εγγύτητα σε επίσημα αναγνωρισμένους βιότοπους ή προστατευόμενες περιοχές, που ενδέχεται να επηρεαστούν.

ΣΤ. ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗ (ΜΟΝΟ ΓΙΑ ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΠΟΥ ΥΠΟΒΑΛΛΟΝΤΑΙ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β.

1. Σκοπός της απελευθέρωσης.

2. Προβλεπόμενη(-ες) ημερομηνία(-ες) και διάρκεια της απελευθέρωσης.

3. Μέθοδος με την οποία πρόκειται να απελευθερωθούν τα γενετικώς τροποποιημένα φυτά.

4. Μέθοδος προετοιμασίας και διαχείρισης του τόπου απελευθέρωσης πριν κατά και μετά την απελευθέρωση, συμπεριλαμβανομένων των καλλιεργητικών πρακτικών και των μεθόδων συγκομιδής.

5. Κατά προσέγγιση αριθμός φυτών (ή φυτά ανά m2).

Ζ. ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΑ ΣΧΕΔΙΑ ΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟΝ ΕΛΕΓΧΟ, ΤΗΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΙΚΗ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ, ΤΗΝ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗ ΜΕΡΙΜΝΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΤΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ (ΜΟΝΟΝ ΓΙΑ ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΠΟΥ ΥΠΟΒΑΛΛΟΝΤΑΙ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β.

1. Κάθε προφυλακτικό μέτρο που ελήφθη:

α΄) απόσταση(-εις) από γενετήσια συμβατά φυτικά είδη, αυτοφυή και καλλιεργούμενα·

β΄) τυχόν μέτρα ελαχιστοποίησης/πρόληψης της εξάπλωσης αναπαραγωγικών οργάνων του Γ.Τ.Α.Φ. (π.χ. γύρις, σπόροι, κόνδυλος).

2. Περιγραφή των μεθόδων καθαρισμού του τόπου μετά την απελευθέρωση.

3. Περιγραφή των μεθόδων επεξεργασίας, μετά την απελευθέρωση, για το γενετικώς τροποποιημένο φυτικό υλικό, συμπεριλαμβανομένων των αποβλήτων.

4. Περιγραφή σχεδίων και τεχνικών συστηματικής παρακολούθησης.

5. Περιγραφή τυχόν σχεδίων για την αντιμετώπιση καταστάσεων εκτάκτου ανάγκης.

6. Μέθοδοι και διαδικασίες για την προστασία του τόπου.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV
ΠΡΟΣΘΕΤΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

Στο παράρτημα αυτό περιγράφονται, γενικά, οι πρόσθετες πληροφορίες που πρέπει να παρέχονται σε περίπτωση γνωστοποίησης για διάθεση στην αγορά και πληροφορίες σχετικά με τις απαιτήσεις επισήμανσης όσον αφορά προϊόντα τα οποία περιέχουν ή συνίστανται σε Γ.Τ.Ο. που διατίθενται στην αγορά και σε Γ.Τ.Ο. οι οποίοι εξαιρούνται δυνάμει του άρθρου 2 παράγραφος 4 δεύτερο εδάφιο. Οι πληροφορίες αυτές θα συμπληρώνονται από σημειώματα προσανατολισμού τα οποία αναφέρονται, μεταξύ άλλων, στην περιγραφή του τρόπου με τον οποίο πρόκειται να χρησιμοποιηθεί το προϊόν και συντάσσονται σύμφωνα με τη διαδικασία που ορίζεται από τις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου τριάντα (30) της ενσωματούμενης με την παρούσα οδηγίας 2001/18/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 12 Μαρτίου 2001 «Για την σκόπιμη απελευθέρωση γενετικώς τροποποιημένων οργανισμών στο περιβάλλον και την κατάργηση της οδηγίας 90/220/ΕΟΚ του Συμβουλίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων».

Η σήμανση των εξαιρουμένων οργανισμών, όπως απαιτείται από το άρθρο 29, πραγματοποιείται με την παροχή κατάλληλων συστάσεων και περιορισμών για τη χρήση:

Α. Για την γνωστοποίηση για τη διάθεση στην αγορά προϊόντων που περιέχουν ή συνίστανται σε Γ.Τ.Ο., πέρα εκείνων του παραρτήματος ΙΙΙ.

Στην περίπτωση αυτή, απαιτείται να παρέχονται οι πληροφορίες που αφορούν:

1. προτεινόμενη εμπορική ονομασία του προϊόντος και ονομασίες των Γ.Τ.Ο. που περιέχονται σε αυτό, καθώς και οιοσδήποτε συγκεκριμένος προσδιορισμός, ονομασία, ή κωδικός που χρησιμοποιεί ο γνωστοποιών για τον προσδιορισμό του Γ.Τ.Ο. Μετά από τη χορήγηση της έγκρισης, τυχόν νέες εμπορικές ονομασίες θα πρέπει να γνωστοποιούνται στην αρμόδια αρχή

2. όνομα και πλήρης διεύθυνση του εγκατεστημένου στην Κοινότητα ατόμου που είναι υπεύθυνο για τη διάθεση στην αγορά, είτε πρόκειται για τον παρασκευαστή είτε για τον εισαγωγέα είτε για τον διανομέα

3. όνομα και πλήρης διεύθυνση του/των προμηθευτή(-τών) δειγμάτων ελέγχου

4. περιγραφή του τρόπου με τον οποίο πρόκειται να χρησιμοποιηθεί το προϊόν και ο Γ.Τ.Ο. ως προϊόν ή εντός προϊόντων, με προβολή των διαφορών μεταξύ της χρήσης ή της διαχείρισης του Γ.Τ.Ο. σε σύγκριση με παρεμφερή προϊόντα που δεν έχουν τροποποιηθεί γενετικά

5. περιγραφή της (των) γεωγραφικής(-ών) περιοχής(-ών) και ειδών περιβάλλοντος που πρόκειται να χρησιμοποιηθεί το προϊόν στην Ευρ. Ένωση, περιλαμβάνοντας, όπου είναι δυνατό, εκτίμηση της κλίμακας στην οποία θα χρησιμοποιηθεί σε κάθε περιοχή

6. αναμενόμενες κατηγορίες χρηστών του προϊόντος π.χ. βιομηχανία, γεωργία και επαγγέλματα που απαιτούν εξειδίκευση, καταναλωτική χρήση από το ευρύ κοινό

7. πληροφορίες σχετικά με τη γενετική τροποποίηση προκειμένου να καταχωρηθούν σε ένα ή περισσότερα μητρώα καταγραφής τροποποιήσεων σε οργανισμούς και να μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την ανίχνευση και τον προσδιορισμό συγκεκριμένων προϊόντων Γ.Τ.Ο., έτσι ώστε να διευκολύνεται ο μετά τη διάθεση στην αγορά έλεγχος και η επιθεώρηση. Στις πληροφορίες αυτές θα πρέπει να περιλαμβάνονται η υποβολή, ανάλογα με την περίπτωση, στην αρμόδια αρχή δειγμάτων του Γ.Τ.Ο. ή του γενετικού υλικού του και λεπτομέρειες σχετικά με τις νουκλεοτιδικές αλληλουχίες ή άλλοι τύποι πληροφοριών που απαιτούνται για τον προσδιορισμό του προϊόντος Γ.Τ.Ο. και των απογόνων του, π.χ. η μεθοδολογία για την ανίχνευση και τον προσδιορισμό του προϊόντος Γ.Τ.Ο., περιλαμβανομένων πειραματικών δεδομένων που καταδεικνύουν την ιδιαιτερότητα της μεθοδολογίας. Οι πληροφορίες που δεν είναι δυνατό, για λόγους απορρήτου, να παρατίθενται στο τμήμα του μητρώου στο οποίο έχει πρόσβαση το κοινό, θα πρέπει να προσδιορίζονται

8. προτεινόμενη επισήμανση επί ετικέτας ή συνοδευτικού εγγράφου. Σε αυτήν περιλαμβάνεται - τουλάχιστον συνοπτικά- η εμπορική επωνυμία του προϊόντος, δήλωση ότι «το προϊόν αυτό περιέχει γενετικώς τροποποιημένους οργανισμούς», η ονομασία του Γ.Τ.Ο. και οι πληροφορίες που αναφέρονται στο σημείο 2. Στην σήμανση θα πρέπει να αναφέρεται με ποιον τρόπο γίνεται η πρόσβαση στο τμήμα του μητρώου στο οποίο έχει πρόσβαση το κοινό

Β. Ειδικά, για όσα αφορούν τις διατάξεις του άρθρου 17 της παρούσας, στην γνωστοποίηση περιλαμβάνονται, επιπλέον αυτών που προβλέπονται στο σημείο Α, κατά περίπτωση, και οι παρακάτω πληροφορίες,:

1. ληπτέα μέτρα σε περίπτωση ακούσιας απελευθέρωσης ή εσφαλμένης χρήσεως,

2. συγκεκριμένες οδηγίες ή συστάσεις για την αποθήκευση και το χειρισμό,

3. συγκεκριμένες οδηγίες για την παρακολούθηση και την εκπόνηση εκθέσεων προς τον γνωστοποιούντα και ενδεχομένως, προς την αρμόδια αρχή, ώστε οι αρμόδιες αρχές να είναι επαρκώς ενήμερες σχετικά με τυχόν ανεπιθύμητες ενέργειες. Οι οδηγίες αυτές είναι σύμφωνες με το παράρτημα VII, τμήμα Γ,

4. προτεινόμενοι περιορισμοί όσον αφορά την έγκριση χρήσεων Γ.Τ.Ο., για παράδειγμα σε ποιες περιπτώσεις μπορεί να χρησιμοποιείται το προϊόν και για ποιους σκοπούς,

5. προτεινόμενη συσκευασία,

6. προβλεπόμενη παραγωγή ή/ και εισαγωγή στην Ευρωπαϊκή Ένωση,

7. προτεινόμενη πρόσθετη επισήμανση. Αυτή μπορεί να περιέχει, τουλάχιστον συνοπτικά, τις πληροφορίες που αναφέρονται στα σημεία Α.4, Α.5, Β.1, Β.2, Β.3 και Β.4.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V
ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΩΝ ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΜΕΝΩΝ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ (ΑΡΘΡΟ 10)

Τα κριτήρια που αναφέρονται στο άρθρο 10 παράγραφος 1, είναι τα εξής:

1. Η συστηματική κατάταξη και η βιολογία (π.χ. τρόπος αναπαραγωγής και επικονίασης, ικανότητα διασταύρωσης με συγγενή είδη, παθογένεια) του μη τροποποιημένου οργανισμού (δέκτη) πρέπει να είναι γνωστή.

2. Πρέπει να υπάρχουν επαρκείς γνώσεις για την ασφάλεια, όσον αφορά την υγεία του ανθρώπου και το περιβάλλον του γονικού οργανισμού, όπου συντρέχει λόγος, καθώς και των οργανισμών-δεκτών στο περιβάλλον της απελευθέρωσης.

3. Πρέπει να είναι διαθέσιμες πληροφορίες σχετικά με τυχόν αλληλεπίδραση ιδιαίτερης σημασίας για την εκτίμηση του κινδύνου, η οποία αφορά τον γονικό οργανισμό, όπου συντρέχει λόγος, καθώς και τον οργανισμό δέκτη και άλλους οργανισμούς στο οικοσύστημα της πειραματικής απελευθέρωσης.

4. Πρέπει να υπάρχουν στοιχεία που να καταδεικνύουν ότι οιοδήποτε γενετικό υλικό είναι σαφώς χαρακτηρισμένο. Πρέπει επίσης να διατίθενται πληροφορίες σχετικά με την κατασκευή συστημάτων-φορέων ή αλληλουχιών γενετικού υλικού που χρησιμοποιείται με το DNA-φορέα. Στις περιπτώσεις που μια γενετική τροποποίηση περιλαμβάνει την εξάλειψη γενετικού υλικού, πρέπει να γνωστοποιείται το εύρος της εξάλειψής του. Τέλος, πρέπει να διατίθενται επαρκή στοιχεία σχετικά με τη γενετική τροποποίηση, ώστε κατά τη διάρκεια μιας απελευθέρωσης να είναι δυνατός ο εντοπισμός των Γ.Τ.Ο. και των απογόνων τους.

5. Ο γενετικώς τροποποιημένος οργανισμός δεν πρέπει να παρουσιάζει πρόσθετους ή αυξημένους κινδύνους για την υγεία του ανθρώπου ή για το περιβάλλον υπό τους όρους της πειραματικής απελευθέρωσης, οι οποίοι δεν αναφύονται κατά τις απελευθερώσεις του αντίστοιχου γονικού οργανισμού, όπου συντρέχει λόγος, και των οργανισμών-δεκτών. Ενδεχόμενη ικανότητα εξάπλωσης στο περιβάλλον και εισβολής σε άλλα μη συνδεόμενα οικοσυστήματα, καθώς και η ικανότητα μεταβίβασης γενετικού υλικού σε άλλους οργανισμούς στο περιβάλλον, δεν πρέπει να επιφέρουν δυσμενή αποτελέσματα.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI
ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙΕΣ ΓΡΑΜΜΕΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΚΘΕΣΕΙΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

Στην έκθεση αξιολόγησης που προβλέπεται στην παρούσα απόφαση περιλαμβάνονται, ειδικότερα, τα ακόλουθα στοιχεία:

1. Προσδιορισμός των χαρακτηριστικών του οργανισμού δέκτη που ενδιαφέρουν την εκτίμησή του ή των συγκεκριμένων Γ.Τ.Ο., καθώς και προσδιορισμός τυχόν γνωστών κινδύνων για την υγεία του ανθρώπου και για το περιβάλλον, που απορρέουν από την απελευθέρωση στο περιβάλλον του μη τροποποιημένου οργανισμού δέκτη.

2. Περιγραφή του αποτελέσματος της γενετικής τροποποίησης στον τροποποιημένο οργανισμό.

3. Εκτίμηση του κατά πόσον η γενετική τροποποίηση έχει χαρακτηρισθεί επαρκώς από πλευράς εκτίμησης των ενδεχόμενων κινδύνων για την υγεία του ανθρώπου και για το περιβάλλον.

4. Προσδιορισμός των τυχόν νέων κινδύνων για την υγεία του ανθρώπου και για το περιβάλλον, οι οποίοι ενδέχεται να ανακύψουν από την απελευθέρωση του ή των εν λόγω Γ.Τ.Ο., σε σύγκριση με την απελευθέρωση του ή των αντίστοιχων μη τροποποιημένων οργανισμών, βάσει της εκτίμησης επικινδυνότητας για το περιβάλλον, η οποία διεξάγεται σύμφωνα με το παράρτημα II.

5. Τελικό συμπέρασμα για το εάν ο/οι εν λόγω Γ.Τ.Ο. δύναται(-νται) να διατεθεί(-ούν) στην αγορά ως προϊόν(-τα) ή ως συστατικό(-ά) προϊόντος(-ων) και υπό ποίους όρους, ή εάν οι εν λόγω Γ.Τ.Ο. δεν πρέπει να διατεθούν στην αγορά ή εάν απαιτείται η γνώμη άλλων αρμόδιων αρχών των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης καθώς και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για συγκεκριμένα θέματα Ε.ΠΚ., με σαφή προσδιορισμό των θεμάτων αυτών. Στα συμπεράσματα αναφέρεται σαφώς η προταθείσα χρήση, η διαχείριση του κινδύνου και το σχέδιο συστηματικής παρακολούθησης που προτείνεται. Στην περίπτωση που το συμπέρασμα της απόφασης είναι ότι οι Γ.Τ.Ο. δεν θα πρέπει να διατεθούν στην αγορά, η αρμόδια αρχή αιτιολογεί την απόφασή της.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII
ΣΧΕΔΙΟ ΣΥΣΤΗΜΑΤΙΚΗΣ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ (MONITORING)

Στο παρόν παράρτημα περιγράφονται σε γενικές γραμμές ο επιτευκτέος στόχος και οι ακολουθητέες γενικές αρχές για το σχεδιασμό του σχεδίου συστηματικής παρακολούθησης.

Α. Στόχος

Στόχος του σχεδίου παρακολούθησης είναι:

- να επιβεβαιώσει την ορθότητα των τυχόν παραδοχών της Ε.Π.Κ. σχετικά με την εμφάνιση και τις επιπτώσεις των δυνητικών δυσμενών επιπτώσεων του Γ.Τ.Ο. ή της χρησιμοποίησής του και
- να εντοπίσει την εμφάνιση δυσμενών επιπτώσεων του Γ.Τ.Ο. ή της χρησιμοποίησής του για την υγεία των ανθρώπων ή το περιβάλλον, τα οποία δεν είχε προβλέψει η Ε.Π.Κ.

Β. Γενικές αρχές

Η συστηματική παρακολούθηση διενεργείται μετά τη έγκριση για τη διάθεση Γ.Τ.Ο. στην αγορά.

Τα στοιχεία που συλλέγονται χάρη στην παρακολούθηση θα πρέπει να ερμηνεύονται υπό το πρίσμα των άλλων υπαρχουσών περιβαλλοντικών συνθηκών και δραστηριοτήτων. Όπου παρατηρούνται αλλαγές στο περιβάλλον, θα πρέπει να μελετάται η διεξαγωγή περαιτέρω εκτιμήσεων για να εξακριβώνεται αν όντως οφείλονται στο Γ.Τ.Ο. ή στη χρησιμοποίησή του, καθότι μπορούν και να οφείλονται σε άλλους περιβαλλοντικούς παράγοντες και όχι την διάθεση του Γ.Τ.Ο. στην αγορά.

Η πείρα και τα δεδομένα που αντλούνται χάρη στην παρακολούθηση των πειραματικών ελευθερώσεων Γ.Τ.Ο. μπορούν να βοηθήσουν στο σχεδιασμό του μετέπειτα καθεστώτος παρακολούθησης, ο οποίος απαιτείται προκειμένου να διατεθεί στην αγορά ο ίδιος ο Γ.Τ.Ο. ή τα προϊόντα που τον περιέχουν.

Γ. Σχεδιασμός του σχεδίου παρακολούθησης

Το σχέδιο παρακολούθησης:

1. Είναι αναλυτικό, για κάθε περίπτωση χωριστά, λαμβάνοντας υπόψη την Ε.Π.Κ.,

2. Λαμβάνει υπόψη τα χαρακτηριστικά του Γ.Τ.Ο., τα χαρακτηριστικά και την κλίμακα της σχεδιαζόμενης χρησιμοποίησής του και το φάσμα περιβαλλοντικών συνθηκών όπου αναμένεται να απελευθερωθεί,

3. Περιλαμβάνει γενική επιτήρηση για μη αναμενόμενες δυσμενείς επιπτώσεις και εάν χρειάζεται ειδική - για κάθε περίπτωση- παρακολούθηση με επίκεντρο τις δυσμενείς επιπτώσεις που προσδιορίζονται στην Ε.Π.Κ.:

3.1. η ειδική για την περίπτωση παρακολούθηση διενεργείται επί αρκετό χρονικό διάστημα ώστε ν' ανιχνεύονται οι ταχυφανείς και άμεσες, καθώς επίσης, όπου συντρέχει η περίπτωση, οι οψιφανείς ή έμμεσες επιπτώσεις που έχουν προσδιοριστεί στην Ε.Π.Κ.

3.2. η επιτήρηση, αν συντρέχει η περίπτωση, χρησιμοποιεί τις ήδη καθιερωμένες πρακτικές τακτικής επιτήρησης, όπως η παρακολούθηση των γεωργικών καλλιεργητικών ποικιλιών, των φυτοπροστατευτικών, κτηνιατρικών και ιατρικών προϊόντων. Θα πρέπει να περιλαμβάνει εξήγηση του τρόπου με τον οποίο θα τίθενται στη διάθεση του κατόχου της συναίνεσης οι σχετικές πληροφορίες που συλλέγονται με τις καθιερωμένες πρακτικές τακτικής επιτήρησης

4. Διευκολύνει την, κατά συστηματικό τρόπο, παρατήρηση της απελευθέρωσης του Γ.Τ.Ο. στο περιβάλλον υποδοχής και την ερμηνεία των παρατηρήσεων αυτών σε σχέση με την ασφάλεια της υγείας των ανθρώπων και του περιβάλλοντος,

5. Προσδιορίζει ποιός (ο γνωστοποιών, οι χρήστες) εκτελεί τα διάφορα καθήκοντα που επιβάλλει το σχέδιο παρακολούθησης και ποιός έχει την ευθύνη να εξασφαλίσει ότι το σχέδιο παρακολούθησης οργανώνεται και εκτελείται όπως πρέπει, καθώς και εξασφαλίζει την ύπαρξη κάποιας οδού μέσω της οποίας να ενημερώνονται ο κάτοχος της συναίνεσης και η αρμόδια αρχή για τις τυχόν παρατηρούμενες δυσμενείς επιπτώσεις για την υγεία των ανθρώπων και το περιβάλλον, με ιδιαίτερη αναφορά στις χρονικές στιγμές και διαστήματα για την υποβολή εκθέσεων με τα αποτελέσματα της παρακολούθησης,

6. Δίδει ιδιαίτερη προσοχή στους μηχανισμούς εντοπισμού και επιβεβαίωσης τυχόν παρατηρούμενων δυσμενών επιπτώσεων για την υγεία των ανθρώπων και το περιβάλλον και να παρέχεται στον κάτοχο της συναίνεσης ή, κατά περίπτωση, στην αρμόδια αρχή, η δυνατότητα να λαμβάνουν τα μέτρα τα αναγκαία για την προστασία της υγείας των ανθρώπων και του περιβάλλοντος.

Δ. Κατά τα λοιπά το παρόν παράρτημα συμπληρώνεται με την απόφαση 2002/811/ΕΚ.

Άρθρο 36

Από την έναρξη ισχύος της παρούσας απόφασης καταργείται η υπ' αριθ. 88470/1883/1995 κοινή υπουργική απόφαση (Β΄ 1008) καθώς και κάθε διάταξη που αντίκειται στις διατάξεις της παρούσας απόφασης ή ανάγεται σε θέματα που ρυθμίζονται από αυτήν.

Άρθρο 37

Με την επιφύλαξη του άρθρου 30, η ισχύς της παρούσας απόφασης αρχίζει από δημοσίευσή της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 21 Σεπτεμβρίου 2005

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ, ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ **ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΝΑΚΟΣ**	ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ **Γ. ΑΛΟΓΟΣΚΟΥΦΗΣ**
ΥΦΥΠ. ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ **ΑΔΑΜ ΡΕΓΚΟΥΖΑΣ**	ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ **ΔΗΜ. ΣΙΟΥΦΑΣ**
ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ **Ι. ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΙΟΥ**	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ **Γ. ΣΟΥΦΛΙΑΣ**
ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ **ΑΘΑΝ. ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ**	ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ **ΕΥΑΓ. ΜΠΑΣΙΑΚΟΣ**

Αριθ. 92605οικ (3)

Αυτεπάγγελτη αναζήτηση αντιγράφου ποινικού μητρώου γενικής και δικαστικής χρήσης.

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ
ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ, ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΚΑΙ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ - ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις:

α. του άρθρου 5 του ν. 3242/2004 "Ρυθμίσεις για την οργάνωση και λειτουργία της κυβέρνησης, τη διοικητική διαδικασία και τους ΟΤΑ" (ΦΕΚ 102 Α΄).

β. Του άρθρου 10 του ν. 3230/2004 "Καθιέρωση συστήματος διοίκησης με στόχους, μέτρηση της αποδοτικότητας και άλλες διατάξεις" (ΦΕΚ 44 Α΄).

γ. Της παρ. 1 του άρθρου 24 του ν. 3200/2003 "Τροποποιήσεις του ν.1388/1983 "Ίδρυση Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης", Ίδρυση Εθνικής Σχολής Τοπικής Αυτοδιοίκησης και άλλες διατάξεις" (ΦΕΚ 281 Α΄) και

δ. Των άρθρων 576 και 577 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, όπως αντικαταστάθηκαν με τα άρθρα 9 και 10 του ν. 1805/1988 (ΦΕΚ 199 Α΄)

2. Του εδαφίου α του άρθρου 2 και της παρ. 1 του άρθρου 5 της κοινής απόφασης του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης "Ανάθεση αρμοδιοτήτων στους Υφυπουργούς Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης" υπ' αριθμ. ΔΙΔΚ/Φ1/2/6139/23.3.2004 (ΦΕΚ 527 Β΄).

3. Τις κοινές αποφάσεις των Υπουργών ΕΣ.Δ.Δ.Α και των καθ' ύλην αρμοδίων Υπουργών, οι οποίες εκδίδονται κατ' εξουσιοδότηση των διατάξεων του τελευταίου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 31 του ν.3013/2002 (ΦΕΚ 102 Α΄), με τις οποίες καθορίζονται οι διαδικασίες που διεκπεραιώνονται από τα ΚΕΠ και για τις οποίες απαιτείται ως δικαιολογητικό η υποβολή αντιγράφου ποινικού μητρώου δικαστικής ή γενικής χρήσης.

4. Την ανάγκη τροποποίησης της κοινής απόφασης των Υπουργών ΕΣ.Δ.Δ.Α και Δικαιοσύνης "Αυτεπάγγελτη αναζήτηση της καταφατικής ή αρνητικής δήλωσης σε αντικατάσταση του φυσικού τύπου του αντιγράφου ποινικού μητρώου" αριθμ. 2458/22.02.05 (ΦΕΚ 267 Β΄).

5. Το γεγονός ότι από την παρούσα απόφαση δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού, αποφασίζουμε:

Άρθρο 1

1. Τα αντίγραφα ποινικού μητρώου γενικής και δικαστικής χρήσης, με τα οποία πιστοποιείται η ποινική κατάσταση των προσώπων και απαιτούνται, κατά νόμο, ως δικαιολογητικά έκδοσης διοικητικών πράξεων, αναζητούνται αυτεπαγγέλτως από τις καθ΄ ύλην αρμόδιες για την έκδοση των τελικών διοικητικών πράξεων οργανικές μονάδες των Υπουργείων, των αυτοτελών Δημοσίων Υπηρεσιών, των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης α΄ και β΄ βαθμού και των Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου.

2. Η αυτεπάγγελτη αναζήτηση των αντιγράφων ποινικού μητρώου γενικής και δικαστικής χρήσης, διενεργείται με έγγραφο της αρμόδιας για την έκδοση της τελικής διοικητικής πράξης Δημόσιας Υπηρεσίας και πληροί το διοικητικό τύπο του Παραρτήματος, το οποίο αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της παρούσας απόφασης.

Άρθρο 2

Τα αιτήματα αυτεπάγγελτης αναζήτησης αντιγράφου ποινικού μητρώου που διατυπώνονται από την εκάστοτε αρμόδια Δημόσια Αρχή, υποβάλλονται στις κατά τόπον αρμόδιες Υπηρεσίες Ποινικού Μητρώου των Εισαγγελιών Πρωτοδικών της χώρας, για τα πρόσωπα που έχουν γεννηθεί στην ημεδαπή και στο Αυτοτελές Τμήμα Ποινικού Μητρώου της Κεντρικής Υπηρεσίας του Υπουργείου Δικαιοσύνης, για τα πρόσωπα που έχουν γεννηθεί στην αλλοδαπή.

Άρθρο 3

Η διαδικασία της αυτεπάγγελτης αναζήτησης αντιγράφου ποινικού μητρώου έχει ως εξής:

1. Εντός 48ώρου από την υποβολή αίτησης πολίτη προς μια Υπηρεσία για τη διεκπεραίωση υπόθεσής του, η Υπηρεσία αυτή αποστέλλει σχετικό έγγραφο - σύμφωνα με το Παράρτημα της παρούσας απόφασης - στα αρμόδια τμήματα Ποινικού Μητρώου, για την αυτεπάγγελτη αναζήτηση αντιγράφων ποινικού μητρώου. Στο εν λόγω έγγραφο, προσδιορίζονται με σαφήνεια ο δημόσιος σκοπός έκδοσης αντιγράφων ποινικού μητρώου, η διοικητική πράξη, καθώς και επαρκή ταυτοποιητικά στοιχεία των προσώπων των οποίων ζητείται η βεβαίωση της ποινικής τους κατάστασης. Η αποστολή του εγγράφου γίνεται με χρήση τηλεομοιοτυπίας (fax) ή με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο (e-mail) εφόσον φέρει ψηφιακή υπογραφή. Αν υπάρχουν περισσότερα του ενός αιτήματα για την αυτεπάγγελτη αναζήτηση των αντιγράφων ποινικού μητρώου, μπορούν να ομαδοποιηθούν στο ίδιο έγγραφο.

2. Εντός τριών (3) εργάσιμων ημερών από τη λήψη του σχετικού εγγράφου, τα Τμήματα Ποινικού Μητρώου των Εισαγγελιών Πρωτοδικών της χώρας καθώς και το Αυτοτελές Τμήμα Ποινικού Μητρώου της Κεντρικής Υπηρεσίας του Υπουργείου Δικαιοσύνης αποστέλλουν με χρήση τηλεομοιοτυπίας (fax) ή με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο (e-mail), εφόσον φέρει ψηφιακή υπογραφή, τα σχετικά αντίγραφα ποινικού μητρώου στην Υπηρεσία που τα αναζητά. Η αποστολή γίνεται με τη χρήση πιστοποιημένων συσκευών που θα προσδιοριστούν από τις αρμόδιες υπηρεσίες. Με την ίδια διαδικασία πιστοποιούνται και οι υπάλληλοι που θα διαχειρίζονται την διακινούμενη πληροφορία.

3. Τα αντίγραφα ποινικού μητρώου αποστέλλονται στην υπηρεσία που τα αναζήτησε αυτεπάγγελτα με τηλεομοιοτυπία ή με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, εφόσον φέρουν

ψηφιακή υπογραφή και επικυρώνονται από αυτήν σύμφωνα με το άρθρο 10 του ν. 3230/2004. Στις περιπτώσεις που, σύμφωνα με ειδική διάταξη, απαιτείται το πρωτότυπο, προωθείται η όλη διαδικασία για την έκδοση της τελικής διοικητικής πράξης με βάση το αντίγραφο, μέχρι τη λήψη του πρωτοτύπου, οπότε και εκδίδεται η τελική διοικητική πράξη.

Άρθρο 4

Τα Κέντρα Εξυπηρέτησης Πολιτών δεν αναζητούν πλέον αντίγραφα ποινικού μητρώου γενικής και δικαστικής χρήσης, για τις περιπτώσεις που ορίζονται ως απαιτούμενα δικαιολογητικά σε διοικητικές διαδικασίες που διεκπεραιώνονται από αυτά, καθόσον τα εν λόγω πιστοποιητικά αναζητούνται αυτεπάγγελτα από τις Υπηρεσίες που εκδίδουν τις διοικητικές πράξεις.

Άρθρο 5

Καταφατικές ή αρνητικές δηλώσεις του Αυτοτελούς Τμήματος Ποινικού Μητρώου της Κεντρικής Υπηρεσίας του Υπουργείου Δικαιοσύνης που εκδόθηκαν σύμφωνα με τις διατάξεις της κοινής απόφασης των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Δικαιοσύνης, αριθμ. 2458/22.02.05 (ΦΕΚ 267 Β΄), εξακολουθούν να διατηρούν την ισχύ τους για το σκοπό που εκδόθηκαν.

Άρθρο 6

Αιτήματα που έχουν υποβληθεί στο Αυτοτελές Τμήμα Ποινικού Μητρώου της Κεντρικής Υπηρεσίας του Υπουργείου Δικαιοσύνης για την αυτεπάγγελτη αναζήτηση της καταφατικής ή αρνητικής δήλωσης διαβιβάζονται αμελλητί από την ανωτέρω Υπηρεσία στις κατά τόπον αρμόδιες Εισαγγελίες Πρωτοδικών της χώρας για την έκδοση αντιγράφων ποινικού μητρώου γενικής ή δικαστικής χρήσης.

Άρθρο 7

Η ισχύς της παρούσας απόφασης αρχίζει από τη δημοσίευσή της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 20 Σεπτεμβρίου 2005

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ, ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ	ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ
ΑΠΟΣΤ. ΑΝΔΡΕΟΥΛΑΚΟΣ	**ΑΝΑΣΤ. ΠΑΠΑΛΗΓΟΥΡΑΣ**

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

(Διοικητικός τύπος αυτεπάγγελτης αναζήτησης των αντιγράφων ποινικού μητρώου γενικής και δικαστικής χρήσης από τις αρμόδιες Υπηρεσίες Ποινικού Μητρώου για την έκδοση ορισμένης διοικητικής πράξης των πολιτών.)

ΑΠΟ
Σημειώνεται ο πλήρης τίτλος της δημόσιας αρχής που αναζητά αυτεπαγγέλτως τα αντίγραφα ποινικού μητρώου γενικής ή δικαστικής χρήσης
Ταχ. Διεύθυνση:
Πληροφορίες:
Τηλέφωνο:
Fax:
E-mail:

ΠΡΟΣ
Τις αρμόδιες Υπηρεσίες Ποινικού Μητρώου

Παρακαλούμε για την έκδοση αντιγράφου ποινικού μητρώου γενικής ή δικαστικής χρήσης (αναλόγως του δημοσίου σκοπού) τα ταυτοποιητικά στοιχεία των οποίων διαλαμβάνονται στον ακόλουθο πίνακα, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 576 και 577 του κώδικα Ποινικής Δικονομίας όπως αντικαταστάθηκαν από τα άρθρα 9 και 10 του Ν.1805/1988 (ΦΕΚ 199 Α΄) και του άρθρου 5 του Ν.3242/2003 (ΦΕΚ 102Α΄).

Α/Α	Επώνυμο (1):	Όνομα:	Όνομα Πατέρα:	Όνομα Μητέρα:	Πατρικό & Συζυγικό Επώνυμο (2):	Χώρα Γέννησης (3):	Τόπος Γέννησης (4):	Έτος Γέννησης	Δημόσιος σκοπός έκδοσης της αυτεπαγγέλτως αναζητούμενης έκδοσης αντιγράφου ποινικού μητρώου (5):	Ημερομηνία αυτεπάγγελτης αναζήτησης του αντιγράφου ποινικού μητρώου γενικής χρήσης / δικαστικής χρήσης:

Ημερομηνία:

Ο Προϊστάμενος της Αρμόδιας Υπηρεσίας
(Ονοματεπώνυμο, Υπογραφή & Σφραγίδα της δημόσιας αρχής που διενεργεί την αυτεπάγγελτη αναζήτηση)

1) Η τυχόν συντελεσθείσα με διοικητική πράξη αλλαγή επωνύμου πρέπει να σημειώνεται.
2) Παρέχονται πληροφοριακά στοιχεία για το επώνυμο του συζύγου.
3) Εάν το πρόσωπο έχει γεννηθεί στην αλλοδαπή.
4) Εάν το πρόσωπο έχει γεννηθεί στην Ελλάδα.
5) Προσδιορίζεται το είδος της τελικής διοικητικής πράξης.

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΟΥ 34 * ΑΘΗΝΑ 104 32 * FAX 210 52 21 004
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ: http: www.et.gr – e-mail: webmaster @ et.gr

Πληροφορίες Α.Ε. - Ε.Π.Ε. και λοιπών Φ.Ε.Κ.: 210 527 9000
Φωτοαντίγραφα παλαιών ΦΕΚ - ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ - ΜΑΡΝΗ 8 - Τηλ. (210)8220885 - 8222924
Δωρεάν διάθεση τεύχους Προκηρύξεων ΑΣΕΠ αποκλειστικά από Μάρνη 8 & Περιφερειακά Γραφεία
Δωρεάν ανάγνωση δημοσιευμάτων τεύχους Α΄ από την ιστοσελίδα του Εθνικού Τυπογραφείου

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΑ ΓΡΑΦΕΙΑ ΠΩΛΗΣΗΣ Φ.Ε.Κ.

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ - Βασ. Όλγας 227	**(2310) 423 956**	**ΛΑΡΙΣΑ** - Διοικητήριο	**(2410) 597449**
ΠΕΙΡΑΙΑΣ - Ευριπίδου 63	**(210) 413 5228**	**ΚΕΡΚΥΡΑ** - Σαμαρά 13	**(26610) 89 122**
ΠΑΤΡΑ - Κορίνθου 327	**(2610) 638 109**		**(26610) 89 105**
	(2610) 638 110	**ΗΡΑΚΛΕΙΟ** - Πεδιάδος 2	**(2810) 300 781**
ΙΩΑΝΝΙΝΑ - Διοικητήριο	**(26510) 87215**	**ΛΕΣΒΟΣ** - Πλ.Κωνσταντινουπόλεως 1	**(22510) 46 654**
ΚΟΜΟΤΗΝΗ - Δημοκρατίας 1	**(25310) 22 858**		**(22510) 47 533**

ΤΙΜΗ ΠΩΛΗΣΗΣ ΦΥΛΛΩΝ ΕΦΗΜΕΡΙΔΟΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

Σε έντυπη μορφή:
- Για τα ΦΕΚ από 1 μέχρι 16 σελίδες σε 1 euro, προσαυξανόμενη κατά 0,20 euro για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο ή μέρος αυτού.
- Για τα φωτοαντίγραφα ΦΕΚ σε 0,15 euro ανά σελίδα.

Σε μορφή CD:

Τεύχος	Περίοδος	EURO	Τεύχος	Περίοδος	EURO
Α΄	Ετήσιο	150	Αναπτυξιακών Πράξεων	Ετήσιο	50
Α	3μηνιαίο	40	Ν.Π.Δ.Δ.	Ετήσιο	50
Α΄	Μηνιαίο	15	Παράρτημα	Ετήσιο	50
Β'	Ετήσιο	300	Εμπορικής και Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας	Ετήσιο	100
Β΄	3μηνιαίο	80	Ανωτάτου Ειδικού Δικαστηρίου	Ετήσιο	5
Β΄	Μηνιαίο	30	Διακηρύξεων Δημοσίων Συμβάσεων	Ετήσιο	200
Γ	Ετήσιο	50	Διακηρύξεων Δημοσίων Συμβάσεων	Εβδομαδιαίο	5
Δ΄	Ετήσιο	220	Α.Ε. & Ε.Π.Ε	Μηνιαίο	100
Δ΄	3μηνιαίο	60			

- Η τιμή πώλησης μεμονωμένων Φ.Ε.Κ ειδικού ενδιαφέροντος σε μορφή cd-rom και μέχρι 100 σελίδες σε 5 euro προσαυξανόμενη κατά 1 euro ανά 50 σελίδες.
- Η τιμή πώλησης σε μορφή cd-rom δημοσιευμάτων μιας εταιρείας στο τεύχος Α.Ε. και Ε.Π.Ε. σε 5 euro ανά έτος.

ΠΑΡΑΓΓΕΛΙΑ ΚΑΙ ΑΠΟΣΤΟΛΗ Φ.Ε.Κ. : τηλεφωνικά : 210 - 4071010, fax : 210 - 4071010 internet : http://www.et.gr.

ΕΤΗΣΙΕΣ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ Φ.Ε.Κ.

	Σε έντυπη μορφή	Από το Internet
Α΄ (Νόμοι, Π.Δ., Συμβάσεις κτλ.)	225 €	190 €
Β΄ (Υπουργικές αποφάσεις κτλ.)	320 €	225 €
Γ΄ (Διορισμοί, απολύσεις κτλ. Δημ. Υπαλλήλων)	65 €	ΔΩΡΕΑΝ
Δ΄ (Απαλλοτριώσεις, πολεοδομία κτλ.)	320 €	160 €
Αναπτυξιακών Πράξεων και Συμβάσεων (Τ.Α.Π.Σ.)	160 €	95 €
Ν.Π.Δ.Δ. (Διορισμοί κτλ. προσωπικού Ν.Π.Δ.Δ.)	65 €	ΔΩΡΕΑΝ
Παράρτημα (Προκηρύξεις θέσεων ΔΕΠ κτλ.)	33 €	ΔΩΡΕΑΝ
Δελτίο Εμπορικής και Βιομ/κής Ιδιοκτησίας (Δ.Ε.Β.Ι.)	65 €	33 €
Ανωτάτου Ειδικού Δικαστηρίου (Α.Ε.Δ.)	10 €	ΔΩΡΕΑΝ
Ανωνύμων Εταιρειών & Ε.Π.Ε.	2.250 €	645 €
Διακηρύξεων Δημοσίων Συμβάσεων (Δ.Δ.Σ.)	225 €	95 €
Πρώτο (Α΄), Δεύτερο (Β΄) και Τέταρτο (Δ΄)	–	450 €

- Το τεύχος του ΑΣΕΠ (έντυπη μορφή) θα αποστέλλεται σε συνδρομητές με την επιβάρυνση των 70 euro, ποσό το οποίο αφορά ταχυδρομικά έξοδα.
- Για την παροχή δικαιώματος ηλεκτρονικής πρόσβασης σε Φ.Ε.Κ. προηγουμένων ετών και συγκεκριμένα στα τεύχη Α΄, Β΄, Δ΄, Αναπτυξιακών Πράξεων & Συμβάσεων, Δελτίο Εμπορικής και Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας και Διακηρύξεων Δημοσίων Συμβάσεων, η τιμή προσαυξάνεται πέραν του ποσού της ετήσιας συνδρομής έτους 2005, κατά 25 euro ανά έτος παλαιότητας και ανά τεύχος, για δε το τεύχος Α.Ε. & Ε.Π.Ε., κατά 30 euro.

* Οι συνδρομές του εσωτερικού προπληρώνονται στις ΔΟΥ (το ποσό συνδρομής καταβάλλεται στον κωδικό αριθμό εσόδων ΚΑΕ 2531 και το ποσό υπέρ ΤΑΠΕΤ (5% του ποσού της συνδρομής) στον κωδικό αριθμό εσόδων ΚΑΕ 3512).Το πρωτότυπο αποδεικτικό είσπραξης (διπλότυπο) θα πρέπει να αποστέλλεται ή να κατατίθεται στην αρμόδια Υπηρεσία του Εθνικού Τυπογραφείου.
* Η πληρωμή του υπέρ ΤΑΠΕΤ ποσοστού που αντιστοιχεί σε συνδρομές, εισπράττεται και από τις ΔΟΥ.
* Οι συνδρομητές του εξωτερικού έχουν τη δυνατότητα λήψης των δημοσιευμάτων μέσω internet, με την καταβολή των αντίστοιχων ποσών συνδρομής και ΤΑΠΕΤ .
* Οι Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις, οι Δήμοι, οι Κοινότητες ως και οι επιχειρήσεις αυτών πληρώνουν το μισό χρηματικό ποσό της συνδρομής και ολόκληρο το ποσό υπέρ του ΤΑΠΕΤ.
* Η συνδρομή ισχύει για ένα ημερολογιακό έτος. Δεν εγγράφονται συνδρομητές για μικρότερο χρονικό διάστημα.
* Η εγγραφή ή ανανέωση της συνδρομής πραγματοποιείται το αργότερο μέχρι την 31ην Δεκεμβρίου κάθε έτους.
* Αντίγραφα διπλοτύπων, ταχυδρομικές επιταγές και χρηματικά γράμματια δεν γίνονται δεκτά.

Οι υπηρεσίες εξυπηρέτησης των πολιτών λειτουργούν καθημερινά από 08.00΄ έως 13.00΄

ΑΠΟ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ